I. ИЗВОРНИ ПИСМЕНИ САСТАВЦИ.

А. ПРОСТИ.

1.

СЕРБЉИ, ЊИОВЕ ЗАСЛУГЕ И СУДБЕ У УНГАРСКОЙ

одъ 1428 до 1441 године.

(Продужена повѣстница.)

Тако превелико Сербско юначство и витежство узносе, хвале и славе они странни и туђеродни Дѣлописци, кои се свете истине держе, и кои кодъ свію народа и у свима вѣковима оправдани быти желе. Но дайте садъ да и съ други страна велика и славна дѣла праотаца наши посебице прегледамо, и да све оне невенуће вѣнце преброимо, съ коима су прадѣдови и дѣдови наши за законите Цареве своѥ, и за цѣлый Домъ Австріискій противъ толики непріятеля борећи се, драгоцѣну народню крвь проливаюћи и самъ животъ свой не штедећи, заслужене главе своѥ увѣнчали, а съ тимъ и найчеститіѥ духа и поштеня Сербскогъ паметнике

основали, за потомке пакъ свое образце и примѣре витежскогъ народнѣгъ живота послѣ себе оставили.

Како се 1741 године наслѣдничкій ратъ отвори, и са свію страна Баварци (Бабурци), Поруси (Праизи), Французи, Шпаньолци и Неаполітанци на землѣ Маріе Терезіе ударити намѣре, одма се и изъ цѣлогъ Австріискогъ Царства сви народи на оружѣ подигну, да Царици своіой у помоћь притеку. Изъ свію се краєва свои Сербльи на позывъ добре Майке свое съ миломъ браћомъ Рватима подъ народнѣ заставе на најбержу руку искупе, и оставивши куће и огньишта своя противъ неизбройны непріятеля пођу. Не само што Рватски Сербльи изъ Горньо-Карловачке и Банско-Вараждинске Генераліе, но и изъ цѣле Славонске землѣ, Срема, Бачке, Баната, изъ Потися и Поморишя перви се између Царичины ратобораца појаве. Но окромъ свію Сербсконародньи и Рватски застава и витезова најважніе мѣсто у цѣлой Царичиной войски у ово време заслуживали су тако названи „Тренкови Пандури или Баронци“. Мы подъ именомъ Пандура треба да разумѣмо ону свободну чету и Сербско-юначку дружину, коя є съ дозволѣнѣмъ Царичинымъ одъ Барона Франца Тренка, Господара Славонски мѣста: Велике, Брестовца, Плетернице, Пакраца и Нустра, [1]) у оно управо време, кадъ є Порус-

1) Slavon. u. z. Theil Croatien von Ioh. v. Csaplovics. Pesth 1819, II. 364; Geschichte des 53. Ung. Lin.

скій Краль Фрідріхъ II. на Слезку землю ударіо, у первой четвертини 1741 год. куплѣна, саставлѣна и утверђена была. Баронъ Тренкъ као Маіоръ войничкій, да бы лакше свободнячку свою и Пандурску чету скупити могао, ту милость одъ Царице испроси, да се свима оныма разбойницима и пустаіяма, кои се по Славонскимъ шумама налазе, и кои бы су у Сербски свободняка дружство или чету ступили были, сва ньіова разбойничка дѣла, краће, отиманя и убійства опросте. Но кадъ види, да му овымъ путемъ посао одвећъ слабо за рукомъ излази, то изъ свои мѣста 500 Славонски Сербаля накупи, и изъ ньи свободнячку єдну чету састави, съ коіомъ између Саве и Орляве шумске айдуке терати почне. Ови се садъ наберзо предаду, и до 300 ньи међ' свободняке Пандуре у дружство стану, тако, да за три седмице дана свободнячка ова Сербска чета до 1000 наоружаны ратобораца нарасте. Сви су скоро ови свободняци по шестъ стопа узрастни, одвећъ храбри, одважни и вѣшти войници были, кои су особито за четничко воєванѣ преправлѣни и управо створени кодъ кућа свои єднако мале ратове водили, съ Турскимъ се четама непрестанце тукли, или путуюће терговце плячкали, робили и убіяли, пакъ тако цѣлой Славонской земльи страхъ и трепетъ задавали, да су имъ сви землѣдержци одсѣкомъ на годину плаћати морали [2]),

---

Infant. Regiments. Wien 1838, von Ant. Marx, Oberlieutenant, стр. 11. —

2) Marx, стр. 11. —

збогъ тога, да имъ съ єдне стране добра ньіова не дираю, а съ друге опетъ, да имъ иста добра одъ Турски разбойника и плячкаша чуваю и бране.

Но пређе іоштъ нежели што особиту ову Сербсконародню чету на правомъ войничкомъ попришту угледамо, пропустити не можемо, да нѣколико іоштъ рѣчій о ньой не наведемо, и да се съ духомъ и животомъ нѣнымъ поболѣ не упознамо. Да се међ' необуздане овакове войнике у нѣколико само покорность войничка и уредность уведе, само є Баронъ Тренкъ то да учини у станю бьіо, кои є народньій ньіовъ духъ и характеръ познавао, и по овьіма текъ мудро и вѣшто съ ньима управляти могао. Съ мудромъ своіомъ вѣштиномъ до тога є Тренкъ юначку свою чету, коя на грабежъ и на плячканѣ научена никакове се смерти страшила ни є, довео и дотерао, те є она доцніе, на комъ се годъ мѣсту появила, съ храброшћу своіомъ и одважношћу уза цѣло воєваня своґъ време на велико цѣле Европе удивлѣнѣ и на грдну Царичины непріятеля штету све сама чудеса чинити могла, пакъ и са самьімъ именомъ своимъ сваку храбрость противни цима своима одузымала. За овако особитый родъ людій и необычны войника изабрао є Тренкъ и Чиновнике особите, кои су и храбри и мудри морали быти, да съ овако особитомъ войничкомъ четомъ управляти могу. Или іоштъ разговетніе да кажемо: цѣла ова Пандурска чета была є разсадница и учіоница найодважніи витезова, гдѣ є и прославлѣ-

ный у Австріиско-войничкой повѣстници юнакъ Гедеонъ Лаудонъ као Стотиникъ (Капетанъ) украшеный свой заслугама животъ међ' Сербльима славно започео [3]).

Съ оваковомъ дакле особитомъ и чудноватомъ, или болѣ да кажемо, айдучко-свободнячкомъ войскомъ подъ именомъ Пандура первогъ Апр. исте године крене се Баронъ Тренкъ изъ Славоніе на путъ у Слезку землю, и за кратко време у Бечъ приспѣ. Не само на цѣломъ путу, кудъ є юначка ова наша войска пролазила, терчао є са свію страна къ ньой народъ, да є само очима види, но и у самомъ Бечу множина людій дочекала є чудну ову и невиђену войску, коє се ни имену, ни одѣлу, ни оружію, ни лѣпоти довольно ни є начудити могла [4])! И сама Царица съ мужемъ своимъ Њговымъ Высочествомъ Францомъ Лоөрінгскимъ, прегледаюћи исту войничку чету одвећъ се задовольна показала. Первый се путъ садъ у Бечу Турска музіка чула, коју є Пандурска ова войска са собомъ довела. Особито оружѣ, айдучки ножеви и пиштольи, дуге шарке пушке, чудно донде невиђено одѣло, црвене кабанице, мале Сербске капе, оплетени перчини и курюци [5]), особита найпослѣ обућа, опанци и местве іошть више су узвишавали чудноватость ове голіятске войске, на коју є гдѣкоє и найсвободніе око єдва са страхомъ погледати усудило се. Тако су Сербски ови

3) Чапл. II. 364. Маркъ 12. — 4) Чапл. II. 364. Маркъ 12. — 5) Чапл. II. 367.

Амазони, Голіяти и Цидови Бечъ оставили и 15 Апр. преко Моравске предъ Нишъ (Nissa Neisse) у Слезску приспѣли. Учинивше дакле за 15 дана великій тай изъ „Славоніе“ путъ текъ што се у станишту кодъ Ниша за три дана одморе, одма и войничко своє четованѣ на Стрелицъ предузму, и на Цотенбергу намѣстивши се тако непріятелю путъ пресѣку, те му више могуће не буде, да раану и друге потребне войничке ствари у станъ свой доносити може. Но у исто ово време нѣшто се за Пандуре наше одъ главногъ надъ войскомъ Управителя уреди, због чега се они одвећъ яко узбуне. Текъ што Пандури наши, као што повѣстница свѣдочи, у „Слезску“ доћу, одма се и та уредба учини, да у ономъ догађаю, кадъ съ Пандурскомъ войскомъ ма изъ когъ узрока не бы Баронъ Тренкъ управляо, исти Сербски войници подъ туће управлянѣ подпадну. Ратоборци наши како за ову себи немилу уредбу дознаду, не узмогу є хладнокрвно саслушати, но тако се међу собомъ побуне, да најпослѣ четрдесеторица између ньове дружине у Глацъ на робію осуђени буду. Ово є перва горка судба, коју су праотци наши усред' велики свои на бойномъ полю почнѣны заслуга претерпѣти морали [6]). Пакъ ако и єсу народньи наши витезови догађай овай као грдну на простодушномъ сердцу своемъ рану носити морали, зато су опетъ, чувству поштеня своегъ и честитости покораваюћи

---

6) Маркъ 12.

се, и да бы су и предъ Царицомъ и предъ цѣломъ войскомъ непоколебљену свою вѣрность и право витежство показали, послѣ краткогъ времена на Порусскій градъ Цотенъ ударили, коіомъ приликомъ покрай 36 ранѣны свои другова 20 іошть други мертвы на битвишту оставе, но међу тимъ Порусске бранителѣ отудъ протераю, а самый градъ запале. Пакъ и мало доцніе, кадъ Поруси одъ Швайдница къ Нишу пођу, да га освое, Тренкъ съ Пандурима своима около полноћи на войничку Порусску справу нападне, 34 твора непріятельска кола и 300 коня освои, а све друго, што Пандурима у руке падне, пороби, опусти и потуче. И на овомъ убоишту брояли су наши свободняци кое мертвы кое ранѣны до 25 свои другова. Но послѣ краткогъ времена таково незадовольство и немиръ обузме сердца Славонски наши витезова, да се опетъ свеобшта буна измећу ньи роди, коя се съ тимъ заверши, да они сви скупа войничко полѣ на єданпутъ оставе, и кућама се своима поврате. Кадъ већъ Тренкъ види, да нити онъ, нити тко другій одъ намѣре ньіове задержати ій не може, то берже болѣ преко поште полети у Бечъ, да ій ондѣ заустави и да ій наговори, еда ли бы како у Бечу заостали и овай престолный градъ одъ Баварске, коя се већъ прилиживала войске, бранити помогли. И заиста 300 Пандура, кои су изъ Слезске преко Беча путъ свой кући предузели, склоне се на Тренкове рѣчи, и съ ньимъ се заедно на перводунавскомъ мосту због обране намѣсте, а сви други, кои

су другимъ путемъ пошли были, у Славонію кућама своима поврате се [7]).

У Октоврію є већъ мѣсецу извѣстно было, да не ћеду Баварци на Бечъ ударити; єръ є Курфіштртъ Баварскій науміо био, да єдну часть войске своє за Єнсъ повуче, а съ другимъ главнімъ дѣломъ, да Чесску чува, пође. Зато како се у почетку Новємврія Баварско-Французска войска къ Єнсу повраћати почне, одма се и згодна прилика появи, да се Сербско-пандурска чета мала лавровымъ вѣнцима украси. Тренкъ у Септемврію іоштъ са свободняцима своима подъ управу Фелдмаршал-Лајтнанта Жупана Палфіє дошавши, полети садъ узастопце за уступаюћимъ непріятельима, на више ій мѣста жестокимъ своимъ нападанѣмъ яко узнемири и у велику сметню доведе. И самъ страшный изгледъ Пандурскій уселявао є страхъ међ' непріятелѣ: чете ове немилостиво и свирѣпо съ заробљѣницима поступанѣ, нѣно плаовито нападанѣ, нѣне у айдучкомъ іоштъ животу уобычаєне потере узвѣрени и застрашени непріятельи као какова чудеса сматрали су [8]).

Како се дакле главна сила Карл-Албрехтова къ Чесской окрене, то како надъ цѣломъ Царичиномъ войскомъ тако и надъ Пандурскомъ нашомъ четомъ Фелдмаршалъ Жупанъ Кхевенхиллеръ Управителѣмъ постане, кои одма Тренку заповѣди, да са своимъ свободняцима съ Іпса рѣке къ Єнсу напредъ ступа, и да тако долазакъ войске Царичине,

---

7) Маркъ 12. — 8) Маркъ 13.

коя є противъ Баварске одређена, єднако засланя. У то време лежао є Француzскій Генералъ Сегуръ съ войскомъ по лѣвомъ брегу Єнса. Чета наши свободняка съ мѣста заслужи повѣренѣ Фелдмаршалово; она приликомъ овомъ на градъ (Варошь Stadt) Штаєръ удари, гдѣ 200 непріятеля зароби: но кадъ већъ остала часть непріятельска изъ Штаєра у Єнсъ градъ утече, то онда се и она опетъ на старомъ покрай Іпса мѣсту устани. И кадъ се већъ све преправе 30 Декемврія учине, да войска Царичина на непріятелѣ удари и да преко Єнса рѣке пређе, онда су се и Пандури наши подъ Ф. М. Лайтнантомъ Мерзій у нападаюћемъ колу налазили. Почемъ се дакле овай Генералъ на лѣвомъ брегу рѣке около Штаєра съ войскомъ покаже, одма Баварскій Генералъ Мінуцій съ четыри баталіона свои людій истый градъ остави, у кои Пандури наши, ни пушке не избацивши, уђу [9]).

Но дайте садъ да за нѣко време Сербско-пандурску чету нашу оставимо, пакъ да и други у ово време праотаца наши заслуге и судбе войничке на полю Марсовомъ прегледамо, и да тако све заслужены наши предкова вѣнце по храмовима повѣстнице народнѣ єдаредъ сабране на своомъ мѣсту видити узможемо. —

На срећу Царичину Шпаньолци и Неаполітанци ни су тако као Поруси преправни были, да напредъ ступаю. И будући да су

9) Маркъ 14.

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
В.К. Бр. 69

СЕРБСКА ПЧЕЛА

или

НОВЫЙ ЦВѢТНИКЪ

ЗА ГОДИНУ

1841.

Засађенъ и обдѣланъ

ПАВЛОМЪ СТАМАТОВИЋЕМЪ.

Година XII.

Библиотека
ЈОЦЕ ВУЈИЋА
у Сенти

(Serbische Biene.)

У СОСЕДИНУ.

Писменима Іоана Гринна, ц. кр. Тѵпографа.

Народъ, кои самъ себе не опусти, не быва опустошен

Зора 1836. године.

НЂГОВОМЪ

БЛАГОРОДІЮ,

Господину Господину

ЕВГЕНІЮ

одъ

ГЬУРКОВИЋЪ,

У КРАЛЪВИНАМА

УНГАРСКОЙ, ХОРВАТСКОИ,

и

СЛАВОНСКОЙ,

источны Грчконесоединѣногъ закона

НАРОДНЬИ УЧИЛИЩА

верховномъ

НАДЗИРАТЕЛЮ и УПРАВИТЕЛЮ

и пр. и пр.

Великомъ Отечественомъ Правдослову,
Славномъ Сербскомъ Списателю,
Рѣдкомъ Рода своѓъ Любителю,
Искреномъ своемъ и высокопочитаемомъ

ПРІЯТЕЛЮ

книжевно ово дѣлце

посвећује

СПИСАТЕЛЬ.

ГОДИНЕ

ПАМЕТОДОСТОЙНЫ ДОГАЂАЯ.

	Година.
Одъ створеня свѣта по рачуну паше церкве има	7349
Одъ створеня свѣта по рачуну римске церкве	6554
— — — — — єврейскомъ	5601
Одъ почетка старогъ Іулієвогъ Календара	1886
Одъ роѣеня Хрістова	1841
Одъ како се у Срему віноградъ почео садити	1565
Одъ како є барутъ измышлѣнъ . . .	541
Одъ како є артія или папіръ измышлѣнъ .	468
Одъ како су Сербльи изгубили своє Царство на полю Косову (15. Іунія 1389) . .	451
Одъ како су произнашли Печатню . .	390
Одъ како є Колумбъ Америку нашао . .	356
Одъ почетка Лутеранскогъ вѣроисповѣданя	324
Одъ како Домъ Австрійскій у Унгаріи влада	315
Одъ како є у Будиму Славенска, Сербска, Влашка, и други восточны єзыка Печатня подигнута	60
Одъ како є основана Гімназія у Сремски Карловци	49
Одъ роѣеня Цара ФЕРДІНАНДА . .	48
Одъ како є основана Гімназія НСадска .	22
Одъ како є постала Матица Сербска . .	16

ПАСХАЛІЯ.

Ове є годйне кругъ сунца 13
— — — месѣца 15
— — Пасхално Слово . . . 3
Нова година починѣ у Среду.
Месоѣда има 5 седмица и 5 дана, свега дана . 40
Месопустна недѣля или месне покладе Февр. 2
Сыропустна недѣля или бѣле покладе Февр. . 9
Четрдесетъ мученика у Четверту недѣлю поста.
Воскресеніе Хрістово пада Марта . . . 30
Вознесеніе Хрістово или Спасовъ данъ пада Мая 8
Духови или Сошествіе ст. Духа, Мая . . 18
Недѣля свію светы, и Петрове покладе, Мая 25
Петрова поста 4 седмице и 6 дана, свега дана 34
Праздникъ Апост. Петра и Павла пада Іунія 29
Постъ Богородице одъ 1—15 Августа сваке године.
Постъ божићный одъ 15. Новембр. — 26. Декемврія.

ІАНУАРІЙ имѣетъ 31 день.

Н.Д.	М.Д.	Мѣсяцословъ ветхій.	☉	В ☉ ЧМ.	З ☉ Ч М.	М.Д	Мѣсяцосл. Новый.
С.	1	Обрѣзаніе Господне	♑	7 42	4 18	13	Іларіа.
Ч.	2	Сілвестра Папы Р.	♑	7 41	4 19	14	Фелікса ☾
П.	3	Малахіа и Гордіа.	♒	7 41	4 19	15	Мavра.
С.	4	Соборъ 70 апостолъ	♒	7 40	4 20	16	Іисуса имя

Въ Недѣлю предъ Просвѣщеніемъ Evаг. отъ Марк. Зач. 1.

В.	5	Θеопемпта и Θеоны	♒	7 39	4 21	17	Антоніа.
П.	6	Богоявленіе Господ.	♒	7 38	4 22	18	Пріс. дѣв.
В.	7	Іоанна крестителя.	♓	7 37	4 23	19	Маріа.
С.	8	Георгіа и Еміліана.	♓	7 36	4 24	20	Фаб. и Себ.
Ч.	9	Полvевкта мучен.	♓	7 35	4 25	21	Аги. дѣв.
П.	10	Григоріа Еписк. Нvс.	♓	7 34	4 26	22	Вінцен. ●
С.	11	Θеодосіа преподобн.	♓	7 32	4 28	23	Заруч. М.

Въ Недѣлю по Просвѣщен. Evаг. отъ Мат. Зачало 8.

Н.	12	Татіаны мученицы	♈	7 30	4 30	24	Тімоθеа.
П.	13	Ермvла и Стратон.	♈	7 29	4 31	25	Обр. Пav.
В.	14	Саввы Арх. Сербска	♉	7 28	4 32	26	Полvкар.
Ч.	15	Пavла Θивейскаго	♉	7 27	4 33	27	Іоан. Злат.
С.	16	Ап. Петра веригъ.	♉	7 26	4 34	28	Карол. Вел.
П.	17	Антоніа великаго	♊	7 25	4 35	29	Франціщ.
С.	18	Аθанасіа и Кvрілла.	♊	7 24	4 36	30	Аделгунд. ☽

Въ Недѣлю Мытаря и Фаріс. Evаг. отъ Луки Зач. 89.

Н.	19	Макаріа Егvптян.	♎	7 23	4 37	31	Петра Нол.
П.	20	Еvθvміа великаго	♎	7 21	4 39	1	Фев. Іги. Е.
В.	21	Максіма исповѣдн.	♎	7 19	4 41	2	Срѣтеніе
С.	22	Тімоθ. и Анастасіа	♋	7 19	4 41	3	Блаз. Епі.
Ч.	23	Климен. Еп. Агк.	♋	7 15	4 45	4	Вероніки.
П.	24	Преп. матере Ксеніи	♌	7 14	4 46	5	Агаθы.
С.	25	Григоріа Богослова.	♌	7 12	4 48	6	Дороθеа. ☾

Въ Недѣлю Блуднаго Сына Evаг. отъ Лук. Зач. 79.

Н.	26	Ксенофонта и друж.	♍	7 11	4 49	7	Ромуал.
П.	27	Іоан. Злат. мощ. пр.	♍	7 10	4 50	8	Іоанн. Мил.
В.	28	Ефрема Сvріна.	♌	7 8	4 52	9	Аполло.
С.	29	Прен. мщ. Ігнатіа.	♌	7 7	4 53	10	Схоласт.
Н.	30	Велик. Іерарховъ	♍	7 5	4 55	11	Евфросі.
П.	31	Кvра и Іоанна.	♌	7 4	4 56	12	Татіан.

ФЕВРУАРІЙ имѣетъ 28 дней.

Н.Д.	М.Д.	Мѣсяцословъ ветхій.		В ☉ ЧМ.	З ☉ ЧМ.	М.Д.	Мѣсяцос і. Новый.
С.	1	Трифона мученика.	♑	7 2	4 58	13	Іордана. ☾

Въ Недѣлю Мясопуст. Евaг. отъ Матѳ. Зачало 106.

Н.	2	Срѣтеніе Господне.	♑	7 0	5 0	14		Валент.
П.	3	Симеона Богопріим.	♑	6 59	5 1	15		Фаустіна.
В.	4	Ісідора Пілусіотска	♑	6 57	5 3	16		Юліанны
С.	5	Агаѳіи мученицы.	♒	6 55	5 5	17		Сабін Еп.
Ч.	6	Вукола Еπіс. Смирн.	♒	6 53	5 7	18		Симео. Еп
П.	7	Парѳен: Еп. Лампс.	♒	6 51	5 9	19		Сосанны.
С.	8	Ѳеод. Страт. и Зах.	♓	6 50	5 10	20		Елеѳер.

Въ Недѣлю Сыропуст. Евaг. отъ Матѳеа Зачало 17.

Н.	9	Нікифора мученика.	♓	6 48	5 12	21		Елеонор. ☽
П.	10	Харалампіа мучен.	♈	6 46	5 14	22		Петра Каѳ
В.	11	Власіа священномуч.	♈	6 45	5 15	23		Лазаря.
С.	12	Мелетіа Пат. Ант.	♈	6 43	5 17	24		Чис. ср.
Ч.	13	Мартініан. и Сим. С.	♉	6 41	5 19	25		Вікторін.
П.	14	Аѵксентіа препод.	♉	6 40	5 20	26		Валбурги.
С.	15	Онисім. апостола.	♉	6 38	5 22	27		Леандра.

Въ Недѣлю І-ю велик. Поста Евaг. отъ Іоан. Зач. 5.

Н.	16	Памфіла мученика.	♎	6 37	5 23	28		Ренаты. ☽
П.	17	Ѳеодора Тирона.	♎	6 35	5 25	1		Март. Алб.
В.	18	Льва Папы Римск.	♏	6 33	5 27	2		Сімпліц.
С.	19	Архіппа апостола.	♏	6 32	5 28	3		Кунегунд †
Ч.	20	Льва Епіск. Катан.	♐	6 29	5 31	4		Казим.
П.	21	Тімоѳеа преподоб.	♐	6 27	5 33	5		Евсевіа. †
С.	22	Обрѣтеніе мщ. Еит.	♐	6 25	5 35	6		Фрідерік †

Въ Недѣлю 2-ю, тогоже, Евaг. отъ Марка Зач. 7.

Н.	23	Полик. Еп. Смир.	♑	6 23	5 37	7		Ѳомы Ап. ☾
П.	24	Обр. гл. Іоанна крес.	♑	6 21	5 39	8		Іоанна
В.	25	Тарасіа Патр. Кон.	♑	6 19	5 41	9		Францiш.
С.	26	Порфиріа Епіс. Газ.	♒	6 17	5 43	10		40 Мучен.
Ч.	27	Прокопіа Декапол.	♒	6 15	5 45	11		Херакл.
П.	28	Василіа Спостника.	♒	6 14	5 46	12		Григоріа.

МАРТЪ имѣетъ 31 день.

Н.Д.	М.Д.	Мѣсяцословъ ветхій.	☊	В ☉ ЧМ.	З. ☉ ЧМ.	М.Д.	Мѣсяцосл. Новый.
С.	1	Евдок. преподобн.		6 13	5 47	13	Розины.
		Въ Недѣлю 3-ю тогоже, Evаг. отъ Марка Зач. 37.					
Н.	2	Ѳеодота Еп. Кирін		6 12	5 48	14	Маѳілд.
П.	3	Евтропіа мученика.		6 10	5 50	15	Лонгіна
В.	4	Герасіма преподоб.		6 8	5 52	16	Еріберта.
С.	5	Конона мученика.		6 7	5 53	17	Гертруди.
Ч.	6	Свят. 42 мученик.		6 5	5 55	18	Александ.
П.	7	Священном. въ Херс.		6 3	5 57	19	Іосифа
С.	8	Ѳеофилакт. Еп. Нік.		6 1	5 59	20	Нікеты.
		Въ Недѣлю 4-ю тогоже, Evаг. отъ Марка Зач. 40.					
Н.	9	40 Мучениковъ.		5 0	6 0	21	Бенедікт.
П.	10	Кодрата и друж. его		5 58	6 2	22	Октавіан.
В	11	Софроніа Патріарх.		5 56	6 4	23	Вікторіи.
С.	12	Преподоб. Ѳеофана.		5 55	6 5	24	Гавріил. А.
Ч.	13	Прен. мщ. Нікифора.		5 53	6 7	25	Благовѣщ.
П.	14	Венедікта препод.		5 52	6 8	26	Емануил.
С.	15	Агаѳіа мученика.		5 50	6 10	27	Руперта.
		Въ Нед. 5. тогоже, Evаг. отъ Марк. Зач. 47.					
Н.	16	Савіна и Папы.		5 48	6 12	28	Гунтрама.
П.	17	Алек. чел. Божія.		5 46	6 14	29	Кирїла.
В.	18	Кирілл. Архіеп. Іер.		5 45	6 15	30	Квирина.
С.	19	Хрисанѳа и Даріи.		5 44	6 16	31	Веніаміна
Ч.	20	Во обители с. Саввы		5 43	6 17	1	Апр. Хуго
П.	21	Іакова Епіскопа.		5 41	6 19	2	Фран. Па.
С.	22	Васіліа пресвитера.		5 40	6 20	3	Блаз. Еп.
		Въ Недѣлю Цвѣтоносную Evаг. отъ Іоан. Зач. 41.					
Н	23	Нікона преподоб.		5 39	6 21	4	Вероник.
П.	24	Артеміа Еп. Ѳесс.		5 34	6 26	5	Вінценц.
В.	25	Благовѣщен. Бцы.		5 31	6 29	6	Целестіна.
С.	26	Соборъ Арх. Гавр.		5 29	6 31	7	Хермани
Ч.	27	Преп. Матроны		5 27	6 33	8	Діонисіа
П.	28	Іларіон. и Стеф. чуд.		5 26	6 34	9	Дімітріи.
С.	29	Марка Еп. Арео.		5 24	6 36	10	Іезекіиля
		Въ Святую и Велик. Нед. Пасхи Ev. отъ Іоан. Зач. 1.					
Н.	30	Воскресен. Хріст.		5 22	6 38	11	Воскр. Хр.
П.	31	Воскресн. Пон.		5 21	6 39	12	Воскр. Пон.

АПРІЛІЙ имѣетъ 30 дней.

Н.Д.	М.Д.	Мѣсяцословъ ветхій.	☉	В☉ ЧМ.	З☉ ЧМ.	М.Д.	Мѣсяцосл. Новый.
В.	1	Воскресен. Втор		5 21	6 39	13	Іустіна. ☾
С.	2	Преп. Тіта чудотв.		5 19	6 41	14	Тібурціа.
Ч.	3	Препод. Нікиты		5 17	6 43	15	Харісіа.
П.	4	Преп. Іосиф. и Геор.		5 16	6 44	16	Турібіа.
С.	5	Ѳеодула и Агаѳоп.		5 14	6 46	17	Рудолфа.
		Въ Недѣлю 2-ю Ѳомину Evаг. отъ Іоан. Зач. 65.					
Н.	6	Евтіхіа Архіеп.		5 12	6 48	18	Валеріа.
П.	7	Георгіа Еп. Мел.		5 10	6 50	19	Анзелма.
В.	8	Апост. Иродіона.		5 9	6 51	20	Сулпіц.
С.	9	Евпсихіа мучен.		5 7	6 53	21	Анзелм. ●
Ч.	10	Терен. Муч. и друж.		5 6	6 54	22	Рафаила.
П.	11	Антіпы Е. Пергам.		5 5	6 55	23	Адалберта.
С.	12	Васіліа Еп. Парійс.		5 3	6 57	24	Геор. вел.
		Въ Недѣлю 3. Мироносиц. Evаг. отъ Марк. Зач. 69.					
Н.	13	Артемона Священм.		5 2	6 58	25	Мар. Ева.
П.	14	Март. Папы Рим.		5 0	7 0	26	Тіта.
В.	15	Аріст. Іуда и Троф.		4 58	7 2	27	Анастас.
С.	16	Агапіи, Ірины и Хіо.		4 56	7 4	28	Вітал. М. ☽
Ч.	17	Симеона Персідска.		4 55	7 5	29	Петра М.
П.	18	Іоанна учен. Гр. Дек.		4 53	7 7	30	Екатеріны
С.	19	Іоанна Ветхопещер.		4 52	7 8	1	Май Ф.и Іак.
		Въ Недѣлю 4. Разслаблен. Evаг. отъ Іоан. Зач. 14.					
Н.	20	Ѳеодора тріхины.		4 51	7 9	2	Аѳанасіа.
П.	21	Іануар. и Алекс.		4 50	7 10	3	Обрѣтен. † †
В.	22	Ѳеодора Сикеота.		4 49	7 11	4	Флоріана.
С.	23	Георгіа Великом.		4 47	7 13	5	Готтхард. ☺
Ч.	24	Саввы стратилата.		4 44	7 16	6	Іоанна
П.	25	Евангеліста Марка		4 42	7 16	7	Станислав.
С.	26	Свящм. Васіліа А. Е.		4 41	7 18	8	Міхаила.
		Въ Недѣлю 5. Самарян. Evаг. отъ Іоан. Зач. 12.					
Н.	27	Симеона сред. Госп.		4 40	7 20	9	Григоріа.
П.	28	Іасона и Сосіпатра.		4 38	7 22	10	Антон. Еп.
В.	29	Святыхъ 9 мучен.		4 37	7 23	11	Беатріц.
С.	30	Іакова брата Іоанна		4 36	7 24	12	Панкрац.

МАІЙ имѣетъ 31 день.

Н.Д.	М.Д.	Мѣсяцословъ ветхій.	☼	В ☉ ЧМ.	З ☉ ЧМ.	М.Д.	Мѣсяцосл. Новый.
Ч.	1	Пророка Іереміи.	♉	4 35	7 25	13	Серватіа ☾
П.	2	Аѳанасіа Пат. Але.	♉	4 34	7 26	14	Хрістіана.
С.	3	Тімоѳеа и Лавры.	♉	4 33	7 27	15	Софіи.
Въ Недѣлю 6. Слѣпомъ Evar. отъ Іоан. Зачало 34.							
Н.	4	Препдмуч. Пелаг.	♊	4 32	7 28	16	Іоан. Неп.
П.	5	Ірины мученицы.	♊	4 31	7 29	17	Убалда.
В.	6	Іова многострадал.	♎	4 29	7 31	18	Венантіна.
С.	7	Акакіа мученик.	♎	4 28	7 32	19	Івона Епіс.
Ч.	8	Вознесеніе Христ.	♎	4 27	7 33	20	Возн. Хр.
П.	9	Исаіи и мц. с. Нікол.	♋	4 26	7 34	21	Констан. ●
С.	10	Ап. Сімона Зилота.	♋	4 24	7 36	22	Елены.
Въ Недѣлю 7. Свят. Отецъ Evar. отъ Іоан. Зачало 56.							
Н.	11	Мокіа и Меѳод. Еп.	♋	4 23	7 37	23	Дезид. Еп.
П.	12	Епіфан. и Герман.	♌	4 22	7 38	24	Іоанны.
В.	13	Глукеріи мученицы	♌	4 21	7 39	25	Урбана.
С.	14	Ісідора мученика.	♌	4 20	7 40	26	Філиппа.
Ч.	15	Пахоміа Великаго	♌	4 19	7 41	27	Магдал. ☽
П.	16	Ѳеодора освящ.	♌	4 18	7 42	28	Герман.
С.	17	Андроника Апос.	♍	4 13	7 42	29	Максима.
Въ Недѣлю 8. Пятдесят. Evar. отъ Іоан. Зач. 27.							
Н.	18	Сошест. Св. Духа	♍	4 17	7 43	30	Духовы.
П.	19	Духовн. Понед.	♍	4 16	7 44	31	Дух. Пон.
В.	20	Мученика Ѳал.	♍	4 15	7 45	1	Іуній Нік.
С.	21	Конст. и Елены.	♎	4 14	7 46	2	Еразма. ☥
Ч.	22	Васіліска Мучен.	♎	4 13	7 47	3	Клотил.
П.	23	Міхаила Еп. Сінад.	♎	4 12	7 48	4	Квіріна. ☥ ☺
С.	24	Симеона на дивнѣй	♎	4 11	7 49	5	Боніфат. ☥
Въ Недѣлю 1-ю Всѣхъ Свят. Ev. отъ Мат. Зачало 38.							
Н.	25	Ш. обр. глав. Пред.	♏	4 11	7 49	6	Пресвя. Тр.
П.	26	Карпа Апостола.	♏	4 10	7 50	7	Роберт.
В.	27	Свящм. Ѳерапон.	♏	4 10	7 50	8	Медард.
С.	28	Нікиты Еп. Халк.	♏	4 9	7 51	9	Прім. и Ф.
Ч.	29	Муч. Ѳеодос. Дѣвы	♏	4 8	7 51	10	Брашанч.
П.	30	Ісаака обыт. Далм.	♏	4 7	7 52	11	Варн. Ап.
С.	31	Апос. Ерміа и Ерм.	♐	4 6	7 52	12	Іоанна. ☾

ТЕТСКА БИБЛ

ІУНІЙ имѣетъ 30 дней.

Н.Д.	М.Д.	Мѣсяцословъ ветхій.	☉	В ☉ ЧМ.	З ☉ ЧМ.	М.Д.	Мѣсяцосл. Новый.
Въ Недѣлю 2. Evaг. отъ Мат. Зачало 9.							
Н.	1	Іустіна муч. Філос.	♌	4 7	7 53	13	Ант. Пад.
П.	2	Нікифора П. Кон.	♌	4 7	7 53	14	Васіліа.
В.	3	Лукіллліана мучен.	♌	4 7	7 53	15	Вітa.
С.	4	Митрофана Патр.	♎	4 6	7 54	16	Франціш.
Ч.	5	Дороѳеа Еп. Тѵрска.	♏	4 6	7 54	17	Адолфа
П.	6	Висаріона чудотвор.	♏	4 6	7 54	18	Марцел.
С	7	Ѳеодота Еп. Анг.	♐	4 6	7 54	19	Гервасіа ●
Въ Недѣлю 3. Evaг. отъ Мат. Зачало 18.							
Н.	8	Ѳеодора Стратил.	♐	4 6	7 54	20	Сѵлверіа.
П.	9	Кѵрілла Архіеп. Ал.	♑	4 6	7 54	21	Алойзіа.
В.	10	Варѳоломѣ. и Варн.	♑	4 6	7 54	22	Паулін.
С.	11	Тімоѳеа Еп. Прус.	♒	4 6	7 54	23	Сідоніа.
Ч.	12	Онуфріа великаго.	♒	4 6	7 54	24	Іоан. крест.
П.	13	Мученицы Акѵліны.	♓	4 6	7 54	25	Проспер. ☽
С.	14	Елісеа прор. и Меѳ.	♓	4 6	7 54	26	Іоа. и Пав.
Въ Недѣлю 4. Ev. отъ Мат. Зачало 25.							
Н.	15	Амоса пр. и К. Лазар.	♈	4 7	7 53	27	Ладисл.
П.	16	Святаго Тѵхона.	♉	4 7	7 53	28	Льва Пап
В.	17	Мануила и Савела.	♉	4 8	7 53	29	Пет. и Пав.
С.	18	Леонтіа мученика.	♉	4 8	7 52	30	Пав. Вос.
Ч.	19	Іуды брата Господ.	♊	4 8	7 52	1	Іулій Ѳеод
П.	20	Меѳодіа Епіс. Пат.	♊	4 9	7 52	2	Пос. Бог.
С.	21	Іуліана муч. Тарсій.	♊	4 9	7 51	3	Корнеліа.
Въ Недѣлю 5. Ev. отъ Мат. Зачало 28.							
В.	22	Евсевіа Еп. Самосат.	♋	4 9	7 51	4	Удалріка
П.	23	Агрѵпіны мученицы	♋	4 10	7 51	5	Вілхелм. ☽
В.	24	Рождест. Іоан. Кр.	♋	4 11	7 50	6	Исаіи пр.
С.	25	Феврон. мученицы	♌	4 12	7 50	7	Вібалд.
Ч.	26	Преподобн. Давіда.	♌	4 13	7 49	8	Кілліана.
П.	27	Самсона странно.	♌	4 14	7 48	9	Лукреціи.
С.	28	Кѵра и Іоан. безср.	♌	4 15	7 48	10	Амаліи.
Въ Недѣлю 6. Evaг. отъ Мат. Зач. 29.							
Н	29	Ап. Петра и Павла	♎	4 14	7 47	11	Піа П. Р. ○
П.	30	Соборъ 12 апостолъ.	♎	4 14	7 46	12	Хайнріка.

ІУЛІЙ имѣетъ 31 день.

Н.Д.	М.Д.	Мѣсяцословъ ветхій.	☸	В ☉ ЧМ.		З ☉ ЧМ.		М.Д.	Мѣсяцосл. Новый.
В.	1	Космы и Даміана.	♎	4	14	7	46	13	Маргаре.
С.	2	Положеніе ризы Бцы	♏	4	15	7	45	14	Бонавент.
Ч.	3	Vакінѳа мученика.	♏	4	16	7	44	15	Раздѣл. ап
П.	4	Андр. Крит. Архіеп.	♏	4	17	7	43	16	Фаvста М
С.	5	Аѳанас. Аѳонскаго.	♐	4	18	7	42	17	Алексіа.
		Въ Недѣлю 7. Evаг. отъ Мат. Зач. 33.							
Н.	6	Сісоа великаго.	♐	4	19	7	41	18	Арнолда. ●
П.	7	Ѳомы иже въ Малеи.	♑	4	20	7	40	19	Вінцент.
В.	8	Прокопіа великому.	♑	4	21	7	39	20	Прор. Иліи
С.	9	Пагкратіа Ен. Таvр.	♒	4	22	7	38	21	Пр. Дан.
Ч.	10	45 муч. въ Нікоп. Ар.	♒	4	23	7	37	22	Мар. Маг.
П.	11	Еvфим. мученицы	♓	4	24	7	36	23	Ліворіа.
С.	12	Прокла и Іларіа.	♓	4	25	7	35	24	Хрістін.
		Въ Недѣлю 8. Evаг. отъ Мат. Зач. 58.							
Н.	13	Собор. арх. Гавріила	♈	4	26	7	34	25	Іакова ап. ☽
П.	14	Акvлы апостола.	♈	4	27	7	33	26	Анны.
В.	15	Кирvка и Іуліты.	♉	4	28	7	32	27	Пантелео.
С.	16	Аѳиногена свящмуч.	♉	4	30	7	30	28	Інноценц.
Ч.	17	Маріны вел. мучцы.	♊	4	31	7	29	29	Маѳы.
П.	18	Vакінѳа и Еміліана.	♊	4	32	7	28	30	Абдона.
С.	19	Макр. сестр. в. В.	♊	4	34	7	26	31	Ігнатіа.
		Въ Недѣлю 9. Evаг. отъ Мат. Зач. 59.							
Н.	20	Пророка Иліи.	♋	4	35	7	25	1	Аvг. Ч. В.
П.	21	Сvмеона и Іоанна.	♋	4	36	7	24	2	Порціун. ♋
В.	22	Маріи Магдалины.	♌	4	37	7	23	3	Стефана.
С.	23	Трофіма и Ѳеофіла.	♌	4	39	7	21	4	Домініка.
Ч.	24	Хрістіны мучениц.	♌	4	40	7	20	5	Мар. Шне
П.	25	Успеніе свят. Анны.	♍	4	41	7	19	6	Преобра.
С.	26	Ермолаа священмуч.	♍	4	43	7	17	7	Каетан. До.
		Въ Недѣлю 10. Evаг. отъ Мат. Зач. 72.							
Н.	27	Пантелеимон. вел.	♎	4	45	7	15	8	Кvріака.
П.	28	Прохора и Ніканора.	♎	4	46	7	14	9	Романа.
В.	29	Каллініка мученика	♎	4	47	7	13	10	Лаvрент. ♌
С.	30	Сілы и Аггел. Десп.	♍	4	49	7	11	11	Сосаны.
Ч.	31	Еvдокіма праведна.	♎	4	50	7	9	12	Клары.

АVГУСТЪ имѣетъ 31 день.

Н.Д.	М.Д.	Мѣсяцословъ ветхій.		☉ В ЧМ.	☉ З. ЧМ.	М.Д.	Мѣсяцосл. Новый.
П.	1	Происхож. честн. †		4 53	7 7	13	Vполіта.
С.	2	Мощи св. Стефана.		4 54	7 6	14	Evсевіа.
		Въ Недѣлю 11. Evаг. отъ Мат. Зач. 77.					
Н.	3	Іcаакіа и Фаvста.		4 55	7 5	15	Усп. Богор.
П.	4	7 Отроковъ во Ефес.		4 57	7 3	16	Рох. и Іс. ●
В.	5	Evсvтціа мученика.		4 58	7 2	17	Ліберата.
С.	6	Преображ. Христ.		5 0	7 0	18	Елены Цар.
Ч	7	Домет. Пулхеріи Ц.		5 1	6 59	19	Лудвіка.
П.	8	Еміліана Еп. Кvзіч.		5 3	6 57	20	Стеф. Кр.
С.	9	Матѳіа апостола.		5 5	6 55	21	Іоакіма.
		Въ Недѣлю 12. Evаг. отъ Мат. Зач. 79.					
Н.	10	Лаvрент. архідіак.		5 6	6 54	22	Тімоѳеа.
П.	11	Eупла муч. и діакон.		5 6	6 52	23	Філіппа ☽
В.	12	Фотіа и Анікиты.		5 10	6 40	24	Варѳоло.
С.	13	Максіма исповѣдн.		5 11	6 49	25	Лудовіка.
Ч	14	Міхеа пророка.		5 13	6 47	26	Самуила.
П.	15	Успеніе Богород.		5 15	6 45	27	Іосифа.
С.	16	Святаго убруса.		5 17	6 43	28	Аvгустіи.
		Въ Нед. 13. Evаг. отъ Мат. Зач. 87.					
Н.	17	Мvрона мученика.		5 19	6 41	29	Усѣк. Іоан.
П.	18	Флора и Лаv. муч.		5 21	6 39	30	Розы.
В.	19	Андреа Стратил.		5 22	6 38	31	Раймунд.
С.	20	Самуила пророка.		5 24	6 36	1	Септ. Егі. ☽
Ч.	21	Ѳаддеа апостола.		5 25	6 35	2	Ефраима.
П.	22	Агаѳоника мученик.		5 27	6 33	3	Мансvет.
С.	23	Луппа мученика.		5 29	6 31	4	Розаліи.
		Въ Недѣлю 14. Evаг. отъ Мат. Зач. 89.					
Н.	24	Евтvха священмуч.		5 30	6 30	5	Вікторіна.
П.	25	Варѳол. ап. и Тіта.		5 31	6 29	6	Захаріи.
В.	26	Адріана и Наталіи.		5 32	6 28	7	Регіны.
С.	27	Преподобн. Пімена.		5 34	6 26	8	Рож. Бог. ☾
Ч.	28	Пр. Моvсеа Муріна.		5 36	6 24	9	Горгоніа.
П.	29	Усѣкнов. Іоан. Кр.		5 37	6 23	10	Ніколаа.
С.	30	Алексан. Іоан. Паv.		5 39	6 21	11	Еміліа.
		Въ Недѣлю 15. Ev. отъ Мат. Зач. 92.					
Н.	31	Чест. пояса Богород.		5 40	6 20	12	Товіи.

СЕПТЕМВРІЙ имѣетъ 30 дней.

Н.Д.	М.Д.	Мѣсяцословъ ветхій.	☼	В ☉ ЧМ.	З ☉ ЧМ.	М.Д.	Мѣсяцосл. Новый.
П.	1	Сумеона и Мароы.		5 42	6 18	13	Маврікіа.
В.	2	Маманта мученика.		5 44	6 16	14	Воздв.
С.	3	Аноіма и Ѳеоктіст.		5 45	6 15	15	Нікод. ●
Ч.	4	Вавулы Еп. и Моис.		5 47	6 13	16	Лудміла.
П.	5	Захаріи пр. и Елісав.		5 49	6 11	17	Ламберта. ☩
С.	6	Евдоксіа мученика.		5 51	6 9	18	Ѳом. А. ☩

Въ Недѣлю предъ Воздвиж. Евaг. отъ Іоан. Зач. 9.

Н.	7	Созонта мученика.		5 52	6 8	19	Констан.
П.	8	Рождество Богор.		5 54	6 6	20	Евстаѳіа.
В.	9	Іоакіма и Анны.		5 56	6 4	21	Матѳ.
С.	10	Минодоры и Митр.		5 58	6 2	22	Маврік. ☽
Ч.	11	Преподоб. Ѳеодоры.		6 0	6 0	23	Ѳеклы.
П.	12	Автонома священм.		6 2	5 58	24	Герарда.
С.	13	Корниліа сотника		6 4	5 56	25	Клеофы.

Въ Недѣлю Воздвиж. Евaг. отъ Іоан. Зач. 60.

Н.	14	Воздвиж. чест. ☩		6 6	5 54	26	Іустины.
П.	15	Нікиты великомуч.		6 8	5 52	27	Космы.
В.	16	Евфиміи великомуч.		6 9	5 51	28	Венцес. Кр.
С.	17	Софіи и чадъ ея.		6 11	5 49	29	Міхаила.
Ч.	18	Евменіа Еп. Гортн.		6 13	5 47	30	Іеронима ♍
П.	19	Трофіма и Савватіа.		6 14	5 46	1	Окт. Реміг.
С.	20	Евстаѳіа великомуч.		6 15	5 45	2	Леодегар.

Въ Недѣлю по воздвиж. Евaг. отъ Лук. Зач. 37.

Н.	21	Кодрата апостола.		6 17	5 43	3	Кандіда.
П.	22	Фоки и прор. Іоны.		6 19	5 41	4	Фран. Сер.
В.	23	Зачатіе Іоанна крес.		6 20	5 40	5	Плаціда.
С.	24	Ѳекл. и Сим. К. Срб.		6 22	5 38	6	Бруна.
Ч.	25	Преп. Евфрос.		6 24	5 36	7	Іустины. ♎
П.	26	Прест. Евaг. Іоан.		6 25	5 35	8	Брігітты.
С.	27	Каллістрата муч.		6 27	5 33	9	Діонисіа.

Въ Недѣлю 19. Евaг. отъ Луки Зач. 17.

Н.	28	Препод. Харітона.		6 29	5 31	10	Фран. Бо.
П.	29	Преподоб. Киріака.		6 30	5 30	11	Еміліан.
В.	30	Григоріа въ Арменіи.		6 31	5 26	12	Максімил.

ОКТОВРІЙ имѣетъ 31 день.

Н.Д.	М.Д.	Мѣсяцословъ ветхій	☉	В ☉ ЧМ.		З ☉ ЧМ.		М.Д.	Мѣсяцосл. Новый.
С.	1	Покр. Богородиц.		6	43	5	26	13	Коломанна
Ч.	2	Кипріана и Іустіны.		6	36	5	24	14	Каліста. ●
П.	3	Діонисія Ареопаг.		6	38	5	22	15	Θерезіи.
С.	4	Іероθ. и Стеф. Щил.		6	39	5	21	16	Галла.

Въ Недѣлю 20. Evаг. отъ Лук. Зач. 26.

Н.	5	Харітіны мучениц.		6	41	5	19	17	Хедвіги.
П.	6	Θомы апостола.		6	43	5	17	18	Луки Ev.
В.	7	Сергія и Вакха.		6	45	5	15	19	Фердінанд.
С.	8	Преподобн. Пелаг.		6	46	5	14	20	Феліціана.
Ч.	9	Іаков. Ап. и Стеф. Д.		6	48	5	12	21	Урзулы.
П.	10	Евлампіа мученика		6	50	5	10	22	Кордулы. ☽
С.	11	Філіппа апостола.		6	52	5	8	23	Іоанна Кр.

Въ Недѣлю 21. Evаг. отъ Лук. Зач. 30.

Н.	12	Прова, Тараха муч.		6	53	5	7	24	Рафаила.
П	13	Карпа и Папилы.		6	55	5	5	25	Хрисано.
В.	14	Преподоб. Параск.		6	56	5	4	26	Димитр.
С.	15	Евθимія и Лукіана.		6	58	5	2	27	Савіны.
Ч.	16	Логгіна мученика.		7	0	5	0	28	Сим. и Іуд.
П	17	Осіи пророка.		7	1	4	59	29	Зиновія.
С.	18	Евангеліста Луки.		7	3	4	57	30	Клаудіа. ☾

Въ Недѣлю 22. Evаг. отъ Лук. Зач. 35.

Н.	19	Іоиля пророка.		7	4	4	56	31	Волфганг.
П.	20	Артеміа великмуч.		7	6	4	54	1	Но. Вс. Св.
В.	21	Іларіона преподоб.		7	8	4	52	2	Всѣ. душ.
С.	22	Аверкіа Епіс. Іерап.		7	10	4	50	3	Хуберта.
Ч.	23	Іакова брата Госпо.		7	11	4	49	4	Карола Бор.
П.	24	Ареθы мученика.		7	13	4	47	5	Емеріка.
С.	25	Маркіана и Мартир.		7	14	4	46	6	Леонарда. ☾

Въ Недѣлю 23. Evаг. отъ Лук. Зач. 83.

Н.	26	Димитріа Великм.		7	15	4	45	7	Енгелберт.
П.	27	Нестора мученика.		7	17	4	43	8	Готтфрід.
В.	28	Терентіа, Арсеніа А.		7	19	4	41	9	Θеодора.
С.	29	Анастасіи мучениц.		7	20	4	40	10	Тріфона.
Ч.	30	Зинов. и Милут. К.		7	21	4	39	11	Март. Еп.
П.	31	Стахиа, и Ампліа.		7	22	4	38	12	Еміліан.

НОЕМВРІЙ имѣетъ 30 дней.

Н.Д.	М.Д.	Мѣсяцословъ ветхій.	☉	В ☉ ЧМ.	З ☉ ЧМ.	М.Д.	Мѣсяцосл. Новый
С.	1	Космы и Дамяна.	♑	7 24	4 36	13	Станисл. ●

Въ Недѣлю 24. Evar. отъ Лук. Зач. 38.

Н.	2	Акіндына и Пигасія	♐	7 25	4 35	14	Серафін.
П.	3	Акепсімы и Іосифа.	♐	7 26	4 34	15	Леополд.
В.	4	Преп. Іоаннікіа Вел.	♐	7 28	4 32	16	Едмунда.
С.	5	Галактіона и Епіс.	♐	7 29	4 31	17	Григоріа.
Ч.	6	Павла Архіеп. Кон.	♑	7 30	4 30	18	Евгеніа.
П.	7	33 Муч. въ Меліт.	♑	7 31	4 29	19	Елісаветы.
С.	8	Міхаила Архістр.	♑	7 32	4 28	20	Фелікса.

Въ Недѣлю 21. Evar. отъ Лук. Зач. 39.

Н.	9	Онисифора и Порф.	♑	7 33	4 27	21	Вход.Бог. ☽
П.	10	Ераста и Олумпа.	♒	7 34	4 26	22	Цеціліи.
В.	11	Мины, и Стеф. Деч.	♒	7 35	4 25	23	Климент.
С.	12	Іоанна милостиваго	♒	7 36	4 24	24	Іоан. Злат.
Ч.	13	Іоанна Златоуста.	♎	7 37	4 23	25	Екатерины
П.	14	Філіппа апос. и Пок.	♎	7 38	4 22	26	Конрада.
С.	15	Гуріа, постъ р. Хр.	♎	7 39	4 21	27	Віргіліа.

Въ Недѣлю 26. Evar. отъ Лук. Зач. 53.

Н.	16	Матѳеа Евангел.	♏	7 40	4 20	28	Состена. ☉
П.	17	Григоріа Епіскопа.	♏	7 41	4 19	29	Сатурна.
В.	18	Платона и Романа.	♐	7 42	4 18	30	Андр. Ап.
С.	19	Авдіа пророка.	♐	7 43	4 17	1	Дек. Еліг.
Ч.	20	Григоріа Декапол.	♑	7 45	4 15	2	Бібіанны
П.	21	Входъ Богородиц.	♑	7 46	4 14	3	Франц.Кса.
С.	22	Філимона апост.	♑	7 47	4 13	4	Варвары.

Въ Недѣлю 27. Evar. отъ Луки Зач. 66.

Н.	23	Амфілох. Еп. Іконіи	♒	7 48	4 12	5	Саввы. ☾
П.	24	Екатеріны великм.	♒	7 49	4 11	6	Ніколаа.
В.	25	Климента Папы Р.	♒	7 50	4 10	7	Амвросіа.
С.	26	Преподобн. Алупіа.	♒	7 50	1 10	8	Зач. Бог.
Ч.	27	Якова Персянина.	♓	7 51	4 9	9	Леокадіа.
П.	28	Стефана Новаго.	♓	7 51	4 9	10	Іудіѳы.
С.	29	Парамона мучен.	♓	7 52	4 8	11	Дамаса.

Въ Недѣлю 28. Evar. отъ Лук. Зач. 71.

Н.	30	Андреа первозванна.	♓	7 52	4 8	12	Максент. ●

ДЕКЕМВРІЙ имѣетъ 31 день.

Н.Д.	М.Д.	Мѣсяцословъ ветхій	☼	В ☉ ЧМ.	З ☉ ЧМ.	П.Л.	Мѣсяцосл. Новый.
П.	1	Наума пророка.		7 52	4 8	13	Луціи.
В.	2	Аввакума и Уроша.		7 52	4 8	14	Нікасіа
С.	3	Софоніа пророка.		7 53	4 7	15	Ірінеа. †
Ч.	4	Варвары великомуч.		7 53	4 7	16	Евсевіа.
П.	5	Саввы освященнаго.		7 53	4 7	17	Лазаря †
С.	6	Святаго Ніколаа.		7 54	4 6	18	Граціана †

Въ Недѣлю 29. Евaг. отъ Лук. Зач. 85.

Н.	7	Амврос. Епіс. Мед.		7 54	4 6	19	Немесіа
П.	8	Преподоб. Патапіа.		7 54	4 6	20	Амона.
В.	9	Зачатіе Богородицы		7 54	4 6	21	Ѳомы ап. ☾
С.	10	Ермогена и Іоан. Д.		7 54	4 6	22	Зенона.
Ч.	11	Даніила Столпника		7 54	4 6	23	Вікторіи.
П.	12	Спиридона Еп. Трім.		7 54	4 6	24	Адам. Ев.
С.	13	Евстрат. и Авксен.		7 54	4 6	25	Рожд. Хріс.

Въ Недѣлю праотецъ Евaг. отъ Луки Зач. 76.

Н.	14	Ѳирса, Лев. и Філ.		7 54	4 6	26	Стефана.
П.	15	Елевѳеріа священм.		7 53	4 7	27	Іоан. Евaг.
В.	16	Аггеа пророка.		7 53	4 7	28	Нев. млад. ☽
С.	17	Даніила пророка.		7 53	4 7	29	Ѳомы Еп.
Ч.	18	Севаст. мученика		7 53	4 7	30	Давід. пр.
П	19	Воніфатіа мученика		7 52	4 8	31	Сильвестр.
С.	20	Ігнатіа Богоносца.		7 52	4 8	1	Іан. Н. Л.

Въ Недѣлю пр. рож. Хрістов. Евaг. отъ Мат. Зач. 1.

Н.	21	Іуліаніи мучениц.		7 52	4 8	2	Макаріа.
П.	22	Анастасіи великом.		7 51	4 9	3	Геновевы
В.	23	10 мучен. въ Критѣ.		7 50	4 10	4	Тіта.
С.	24	Евгеніи мученицы.		7 50	4 10	5	Телесфо. ☾
Ч.	25	Рождество Хріст.		7 49	4 11	6	Ш. Краля.
П.	26	Собор. Богородиц.		7 48	4 12	7	Ісідора.
С.	27	Стефана Архідіак.		7 47	4 13	8	Северіна.

Въ Недѣлю по рожд. Хріст. Евaг. отъ Мат. Зач. 4.

Н	28	Дву тму мучен.		7 46	4 14	9	Іуліанны.
П.	29	14 тысящъ младенц.		7 45	4 15	10	Пав. пус.
В.	30	Анисіи мученицы.		7 44	4 16	11	Ѳеодос.
С.	31	Преподоб. Меланіи.		7 43	4 17	12	Ернеста. ●

О МЂНАМА МЂСЕЦА.

Јануарій.

☾ 2. у 4 ч. 13 м. послѣ под. Многій снѣгъ.
● 10. у 6 ч. 22 м. послѣ под. Люта зима.
☽ 18. у 0 ч. 15 м. послѣ под. Снѣжни облаци.
☺ 25. у 2 ч. 52 м. пре под. Изъ почетка зима, а на краю снѣгъ.

Февруарій.

☾ 1. у 7 ч. 54 м. пре под. Време весма хладно.
● 9. у 0 ч. 36 м. послѣ под. Зима се умножава.
☽ 16. у 9 ч. 18 м. послѣ под. Многи снѣгови.
☺ 23. у 2 ч. 52. послѣ под. Пріятно но хладно време.

Мартъ.

☾ 3. у 3 ч. 34 м. пре под. Непріятно време.
● 11. у 3 ч. 52 м. пре под. Време болѣ одъ прошастэ четверти.
☽ 18. у 4 ч. 14. м. пре под. Найпре лѣпо, послѣ киша.
☺ 25. у 2 ч. 46 м. пре под. Време пріятно, но похладно.

Апрілій.

☾ 1. у 11 ч. 20 м. послѣ под. Силни вѣтрови.
● 9. у 3 ч. 47 м. послѣ под. Вѣтрови прошавше четверти доносе садъ кишу.
☽ 16. у 10 ч. 13 м. пре под. Опетъ кишовито.
☺ 23. у 3 ч. 20. м. послѣ под. Плодоносна киша.

Маї.

☾ 1. у 5 ч. 37 м. послѣ под. Топло време.
● 9. у 0 ч. 58. м. пре под. Изъ почетка вѣтаръ, а на краю тиха киша.
☽ 15. у 4 ч. 25 м. послѣ под. Многа киша.
☺ 23. у 3 ч. 57 м. пре под. Топло угодно време.
☾ 31. у 9 ч. 14. м. пре под. Красно време.

Юнїй.

● 7. у 8 ч. 30 м. пре под. Найпре пріятно, а послѣ кишовито.
☽ 13. у 11 ч. 53 м. послѣ под. Пріятно топло време.
☺ 21. у 4 ч. 34. м. послѣ под. Време прошавше четверти.
☾ 29. у 9 ч. 46 м. пре под. Жарки дани.

Юлїй.

● 6. у 3 ч. 28 м. послѣ под. Врућине съ грмљавиномъ.
☽ 13. у 9 ч. 36 м. пре под. Найпре врућине, а послѣ кише.
☺ 21. у 11 ч. 17 м. пре под. Велике врућине.
☾ 29. у 7 ч. 34 м. пре под. Многа киша.

Августъ.

● 4. у 10 ч. 49 м. послѣ под. Жарки дани.
☽ 11. у 10 ч. 26 м. послѣ под. Време као и прошасте четверти.
☺ 20. у 2 ч. 49 м. пре под. Топло време.
☾ 27. у 3 ч. 28 м. послѣ под. Тиха киша.

Септемврій.

● 3. у 7 ч. 17 м. пре подне. Умѣрена топлота.
☽ 10. у 2 ч. 47 м. послѣ под. Лѣпе кише.
☺ 18. у 5 ч. 34 м. послѣ под. Пріятно време.
☾ 25. у 10 ч. 27. м. послѣ под. Изъ почетка лѣно, а на краю кишовито време.

Октоврій.

● 2. у 5 ч. 41 м. послѣ под. Непріятно време.
☽ 10. у 10 ч. 17 м. пре под. Најпре тихо, а послѣ вѣтрови.
☺ 18. у 7 ч. 14 м. пре под. Густи облаци доносе снѣгъ.
☾ 25. у 5 ч. 29 м. пре под. Непріятно време.

Ноемврій.

● 1. у 6 ч. 44 м. пре под. Мрачни облаци, и хладне кише.
☽ 9. у 7 ч. 27 м. пре под. Хладна времена.
☺ 16. у 7 ч. 53 м. пре под. Снѣгъ.
☾ 23. у 1 ч. 31 м. послѣ под. Хладно време са снѣгомъ.
● 30. у 10 ч. 50 м. послѣ под. Велика зима.

Декемврій.

☽ 9. у 5 ч. 4 м. пре под. Великій снѣгъ.
☺ 16. у 7 ч. 50. м. пре под. Весма студено време.
☾ 23. у 7 ч. 39 м. пре под. Јака зима и снѣгъ.
● 30. у 2 ч. 23 м. пре под. Хладни вѣтрови и снѣгъ.

КАЛЕНДАРСКО ПРОРОЧЕСТВО

о години 1841.

О ЦАРСТВУЮЋОЙ ПЛАНЕТИ.

Ове године влада Планета Марсъ. Она є одъ сунца далеко 31 2/5 міліона миля, а одъ наше землѣ 642966 миля. Путъ свой свершує око сунца за 1 годину, 321 данъ и 16 часова. Земля наша већа є одъ ове планете 7 путій.

О ЗИМИ.

Зима є настала 10. Декемврія прошавше године, кадъ є сунце ушло у знакъ небеснога ярца, и постао данъ найкраћій, а ноћь найдужа; траяће до 9. Марта ове године.

О ПРОЛЋЋУ.

Пролѣће настає 9. Марта, кадъ сунце доће у знакъ небеснога овна, и первый путъ се ове године изєдначи данъ и ноћь.

О ЛЋТУ.

Лѣто настає 9. Юнія, кадъ сунце доће у знакъ небеснога рака, и буде данъ найдужій, а ноћь найкраћа.

О ЄСЕНИ.

Єсень настає 11. Септемврія, кадъ сунце доће у знакъ небесны вѣсій, и по другій путъ у овой години изєдначи се данъ и ноћь.

О ПОМРАЧЕНІЮ СУНЦА и МѢСЕЦА.

Ове ће се године сунце четыри пута, а мѣсецъ двапутъ помрачити.

Перво помраченіе сунца быће 10. Јануарія у 6 час. 11 мін. ноћу. — Друго 9 Февр, у 11 час. 9 мін. послѣ подне. — Треће 6. Јулія у 2 час. 2 мін. послѣ подне. — Четверто 4. Августа у 9 час. 15 мін. ноћу. Мы ни єдногъ одъ овы помраченія не ћемо видити.

Перво и то цѣло помраченіе мѣсеца быће 25 Јануарія. У Будиму почеће се ово помраченіе мѣсеца у 1 часъ 35 мін. у ютру, а свершиће се у 5 час. 8 мін. такођеръ у ютру. — Друго помраченіе мѣсеца быће 21. Јулія, но ово се у цѣлой Европи не ће видити.

ВЛАДЪТЕЛЬИ ЕВРОПЕЙСКИ.

Императоръ Австрійскій.

ФЕРДІНАНДЪ I. Австрійскій Императоръ, Краль Унгарскій, Чесскій и пр. и пр. роѣенъ 7. Апр. 1793 године по нашемъ, влада у свима наслѣдственымъ Австрійскимъ Держава̀ма одъ 18. Февр. 1835. Вѣнчанъ за Краля Унгарскогъ у Пожуну 16. Септ. 1830; за Краля Чесскогъ у Прагу 7. Септ. 1836; и за Краля Ломбардійско-Венеціянскогъ у Милану 6. Септ. 1838 године.

МАРІА АННА КАРОЛІНА, супруга Нѣговогъ Величества, кћи Еммануила Каєтана нѣгдашнѣга Краля Сардінскогъ, роѣена 7/19 Септ. 1803., ступила у бракъ у престолномъ граду Бечу 12/24 Февр. 1831 године.

Палатінъ Унгарскій.

ІОСИФЪ АНТОНІЙ, златнога Руна, и великогъ крста Крал. Унгарскогъ ст. Стефана Ордена Кавалеръ; Унгарскогъ Кралѣвства Палатінъ, Крал. Мѣстоблюститель и Генерал-Капетанъ, Графъ и Судія Язига и Кумана, ц. к. Фелдмаршалъ и Притяжатель Хусарски Полкова Nr. 2, 12, Верховный и свагдашньій Жупанъ саєдинѣны Комітата Пест-Пілиш-и Жолтскогъ, Предсѣдатель державногъ Совѣта Кралѣвства Унгарскогъ и Септемвіралне Судейске Столице, и пр. роѣенъ 27. Апр. 1776 године.

Баварци іоштъ 10 Септ. 1741 год. у горню Австрію ушли были, да се съ Французима састану, и да на Бечъ, као што смо више казали, ударе: зато Царица за столицу Царсвогъ бринуħи се, а притомъ и на Сардінскогъ Краля ослоняюħи се, Фелдмаршалу Жупану Трауну заповħди, да одма два коняничка и седамъ пħшачки полкова преко Тvролске и Крайнске къ Бечу оправи. Но текъ што иста войска у Тvролску приспħ, а оно гласъ стигне, да ħеду Шпаньолци у заливу морскомъ Шпезіе на суво изыħи. У овомъ опасномъ Царичине „Італіе“ положаю, пошлħ се Трауну Генералу у Італію окромъ друге войске 2000 Вараждински Сербаля и Рвата [10]) съ таковымъ налогомъ у помоħь, да у найнезгодніемъ случаю Мантуву и Миланъ съ ньима чува, и да се одъ Тvролске одсħħи не допушта. У ово вħкъ време и Краль Сардінскій съ Царицомъ у саюзъ ступи.

Но докле су се на єдной страни Пандури Сербски, да Царицу и Отчевину свою одъ Поруса, Бавараца и Француза спасу, съ витежскомъ своіомъ храброшħу на полю Марсовомъ борили и одликовали, докле су и на другой страни други Сербско-Рватски „полкови“ противъ Шпаньолаца и Неаполитанаца у Італію скупляли се и юначка своя перса за непріятельске топове и мачеве препрaвляли: —. У сва су времена Сербльи као и сви други Славени, докъ ій грабльиви наро-

---

10) Oesterreich. Milit. Zeitschrift, 1829. Jahrg. 3. Heft S. 118. —

ди и звѣрови на мирнымъ ньіовымъ огньиштама и ураѣенымъ ньивама узнемиривали и блаженый ньіовъ животъ нарушавали ни су, радіе и свесердніе жертве Богиньи мира и покоя нежели на олтаръ рата и воеваня доносили: но кадъ ій немиролюбиви Азіятічески чопори како у старія тако и у новія времена нападну и у домаћемъ ій ньіовомъ животу узнемире, онда се и они као своѳ роѣене „собствености“, народности и самогъ живота бранителъи нуждомъ натерани у оно човеческо станѣ поставе, у комъ се непріятель спроѣу непріятеля налазити мора. Особито пакъ одъ оногъ доба, одкадъ имъ ѳ крвожеднило Турско съ лютымъ мачемъ у само сердце народнѣ ударати почело, чувство се юначкогъ духа и храбрости тако у ньима запламтило, да су они крозъ толика „столѣтія“ съ оружѣмъ у рукама волили животъ свой по шумама и гудурама проводити, нежели то очима своима гледати, да имъ тѵрани и бѣсомучни нелюди по градовима и селима невину ньіову дѣчицу и жене безчовечномъ и найгнусніємъ бѣснилу на жертву приносе. Одъ тогъ ѳ, велимо, времена свакомъ Сербльину мачъ и шестоперацъ найболыій и найпоузданіи пріятель постао, а стрѣла и пушка найвѣрнія другарица была. Обшта народня нужда непрестано ѳ раѣала и челичила неизброѳне юнаке и витезове, кои су се на дану и у ноћи са самымъ народности своѳ духовима, горскимъ вилама дружили и сроѣавали, и тако одъ ньи подпоможени и упућени велика и нечувена дѣла изверши-

вали. Савъ народъ у пѣсмама своима свеѕдако ѕ опѣвао витежска дѣла Сербскогъ Цара „Степана“, МаркаКралѣвића, Релѣ Омучевића, Старине Новака, Милоша Обилића, Іве Сѣнянина и други неизбройны свои витежски праотаца; и свакомъ се Сербльину чинило, као да и нѣму покрай Мориша и Тисе непрестанце изъ облака загоркинѣ и бродарице виле, вѣрне другарице юначке, іошть и у оно време одпѣваю, кадъ ѕ Порусскій Краль Фрідріхъ одважномъ своіомъ вольомъ и крѣпкомъ десницомъ на землѣ Ѳерезіине ударіо быо.

Но дайте да се опетъ на войничко поприште у Італію повратимо. Како 1742 год. наступи и 10,000 Шпаньолаца подъ Войводомъ Монтемаромъ 8 Януарія са 6000 Неаполітанаца саставши се у Папину Државу уђу, пакъ одавдѣ съ концемъ Февруарія преко Сарзане у Тошканску доћу, онда се Траунъ и Краль Сардінскій старати почну, да Херцога Моденскогъ на нієдинство (неутралітетъ) склоне: но кадъ имъ то никаковымъ начиномъ за рукомъ не изыће, то они на Модену ударе; и Херцогъ съ женомъ 7 Юнія у предѣлъ Млѣтачкій побѣгне, а войски своіой заповѣди, да се до послѣднѣ капи крви не предаѕ. Но ни ѕданъ управо данъ не проће, а оно се градски посланици укажу, и 8 дана истогъ мѣсеца градъ нашима у руке предаду. Ѕданайстогъ дана истогъ мѣсеца измећу 11 и 12 ноћногъ часа почне войскаЦаричина и твердыню Модену бити, а 14 огъ приспу очекивани Славонски Сербльи и Рвати пѣшци и коняници къ главной войсци,

гдѣ одма прилику нађу, да ій непріятельи запамте [11]). Шпанскій Војвода Монтемаръ, кои є досадъ у великой нерадиности слушао, како наша војска на твердыню Модену пуца, ноћу између 17 и 18 Юнія изъ стана одъ Кастелфранка крене се съ војскомъ, и на десну страну къ По рѣци упути се. Но Сербско- Рватски граничарски коняници непріятельско то помицанѣ дознаду, пакъ за тимъ плаовито на непріятелѣ нападну, заставницу ньіову смету, многе између непріятеля побію, а многима прилику, да изъ војске побѣгну, даду [12]). Да Монтемарово о Мірандоли намѣренѣ осуєти, заповѣди Краль Сардінскій, да 4000 коняника и 1000 Сербско-Рватски пѣшака [13]) низъ рѣку Панаро поћу, да Монтемару прелазакъ преко исте рѣке препрече. Но Монтемаръ одъ Центо окрене се къ Бонденy, гдѣ 26 Юнія преко три моста съ 20 „Гренадірски Компанія“ и съ нѣшто коняника Панаро преће. Између Мірандоле и Бондено највише ако є стаяло до 2000 Сербаля Граничара и нѣшто Піємонтезски коняника; зато да є Монтемаръ свойски настоявао, могао є не само саюзъ са Мірандоломъ отворити, него іошть и знаменитый Австріискій Магазінъ у Реверу освоити. Краль Сардінскій стараюћи се о томъ, пошлѣ изъ стана своґъ 400 Рватски Сербаля къ чувательима магазіна у помоћь, а 28 Юнія и твердыню

---

11) Авст. Лѣт. 1829 г. Ч. 8. 128. — 12) Исти стр. 128,9. — 13) Исти стр. 129.

Модену съ 3000 войника и 62 топа освои. Како Модена нашима у руке падне, онда се Австріиска и Сардінска войска къ Мірандоли крене, и 12 Юлія предъ ню дође. Међ' войскомъ се овомъ 5 Баталіона пѣшака и 5 Швадрона коняника Славонски и Сербско-Рватски Граничара налазаше. Послѣ три дана почне се на Мірандолу пуцати, коя 21 дана истогъ мѣсеца освоєна буде, и чуванѣ нѣно 500 Нѣмцима и 300 Сербско-Рватскима Граничарима се преда [14]).

Дворъ Шпанскій незадоволянъ съ Монтемаромъ у другой десетини Септемврія мѣсеца позове га натрагъ, а управлянѣ войске Генерал-Лайтнанту Гагесу преда. Како чуєЦарица, да се Шпаньолци, кои су се раніє къ Папиной Держави повукли были, по налогу своегъ Двора около средине Окт. мѣсеца опетъ къ По рѣци примичу, одма Жупану Трауну заповѣди, да предъ непріятелѣ изыђе. Но Траунъ узроке наведе, да онъ то учинити не може. Царица му и подругій путъ то исто заповѣди; но онъ Міністра Сардінскогъ слушаюћи и садъ заповѣсть Царичину не испуни, већъ 2 Новємврія између другогъ и о томъ Марію Терезію извѣсти, да су 700 Рватско-Сербски войника заставе своє оставили, и да кућама своима одлазати намѣраваю. У истомъ писму своемъ іошть и то Генералъ Царици яви, да коє Славонски Сербаля, коє Рватско-Сербски войника до 5000 у Італіи налази се, кои половину скоро цѣле Царичине пѣшачке войске

14) Исти 134.

сачињаваю; одкудъ се ясно, продужи далѣ Траунъ, види, да є онъ одвећъ паметно радіо, што съ тако зломыслећомъ войскомъ („mit so übel gesinnten Truppen“) ни є предъ непріятелѣ изышао. Єдва седамъ дана прође, а Траунъ наново 14 Новєм. Царици яви, да су отишавши већъ изъ стана Рватско-Сербски войници послане за ньима войничке чиновнике послушали, и опетъ натрагъ къ войсци дошли; пакъ да ће имъ и онъ поступакъ овай одъ своє стране опростити [15]). Велико и пространо бы се полѣ за многа пытаня и одговараня приликомъ овогъ єдногъ догађая отворило, на комъ бы се не само оновремена Австріискогъ Царства повѣстница болѣ освѣтлити могла, но гдѣ бы се іоштъ и войничкій оновремены предкова наши духъ, витежске ньіове добродѣтельи и цѣлый народнѣгъ ньіовогъ живота начинъ, а може быти и гдѣкои характерски недостатци ньіови у правой своіой свѣтлости показати морали: но мы не докучуюћи засадъ то, да ли су ови наши у Італіи предци збогъ тога заставе Царичине уєданпутъ оставляли и кућама своима одлазити намѣравали, или што се ни су до тогъ доба на строгу войничку ограниченость научили были; или што имъ се по ньіовой мысли неправда какова одъ Управителя войнички покрай свію ньіовы велики заслуга чинити морала; или што су имъ куће ньіове, жене и дѣца одвећъ яко на сердцу лежала; или што су може быти

15) Исти ст. 141.

изъ многи други и нама непознаты узрока браћи своіой Пандурима, чувши за мало ранїи ньіовъ поступакъ, слѣдовати хтѣли, сва ова пытаня верстніимъ и срећніимъ повѣстнице наше Списательима, да намъ ій разрѣше оставлямо, найвише засадъ тога держећи се, да су ова два, по свой прилици, найглавнія узрока быти морала, те су у ово нарочно време прадѣдови наши заставе Царичине оставити могли, што имъ сирѣчъ съ єдне стране одређена войничка плата ни є сасвимъ потребе и нужде ньіове намиривала и попунявала, а съ друге опетъ стране што имъ є оно исто чувство, коє имъ є вѣрность и приверженость къ Царици, пакъ іошть, да и самъ животъ свой за ню жертвую, налагало, оно исто велимо родительске и супружеске любави и дужности чувство, што имъ є даню и ноћу найстрожіе заповѣдало, да се зими „п о н е“, кадъ ій никакови лаврови вѣнци на бойномъ полю очекивали ни су, за обдержаванѣ престары свои родителя, гладне дѣчице, злопатећи се жена и своє домовине постараю, коя є непрестано као невина жертва предъ прождерльивымъ крвожедны сусѣда Муселмана челюстима стрепити и посведневно несрећу свою очекивати морала. Што овако мыслити принуђени смо, оправдаће насъ она Траунова 1743 г. послѣ битке кодъ Кампо учинѣна уредба: да се Славонцима одъ тогъ времена плата свакидашня съ двѣ крайцаре повиси. Ово є и признателна Царица одобрила, и као милостива и праведна майка заслужены свои витезова іошть є пре-

ко Трауна све Славонце у Италіи и о своіой царской милости увѣрила, и обѣћала имъ се, да ће се за жене ньове и дѣцу кодъ куће најболѣ старати; и ово обѣћанѣ свое съ природномъ себи добротомъ заиста є Царски и испунила [16]).

Оно, што Траунъ и подругій путъ Царицу непослуша, одвећъ се зло у Бечу пріими; и первый Міністеръ Жупанъ Штаренбергъ, придворный Канцлеръ Жупанъ Улефелдъ, войничкогъ „Совѣта“ Предсѣдатель Жупанъ Харрахъ, Жупани Кинскій и Колоредо то заключе, да се Траунъ одъ войске уклони: но Царица ово не одобри, већъ као чудећи се, што волю нѣну досадъ испуніо ни є, опетъ и потрећій путъ истомъ Войводи заповѣди, да съ войскомъ преко Панара рѣке пређе, и да у Папину Државу ступи. Да лѣ му овомъ приликомъ іошть и то Царица яви, да ће преко Посланика свога Жупана Кауница свакояко постарати се, како ће се и Краль Сардінскій на то приволѣти, да съ єдномъ чашћу войске свое то исто учини: „єръ могло бы се догодити, да се не ћеду дуже Сербльи и Рвати на боишту задержати; и зато управо, докъ се іошть ту налазе, мора се штогодъ предузети, и ништа не треба на пролѣће одлагати; будући да є одвећъ неизвѣстно, хоћемо ли моћи войску нашу у Италіи умножити“. Заповѣсть ова здраво Трауна забуни; но зато опетъ онъ, кадъ и потрећій путъ зрѣло разсуди, у почетку Декем-

16) Австр. Лѣт. 1829, Ч. 9, стр. 279.

врія Царици наново одговори: да онъ съ войскомъ преко Панаро рѣке ићи не може. У истомъ одговору измећу други препона и ту Царици наведе: „да онъ на Сербле и Рвате не смѣ рачунати; єръ они само онда, кадъ имъ є воля, слушаю: а и садъ су се сасвимъ побунили“ [17]). Како пакъ наступи 1743 година, то Траунъ, почемъ се Дворъ съ одговоромъ нѣговымъ задовольи, цѣлу войску на зимньишта покрай Панаро распусти, у коє време сви Рватско-Сербски Граничари и єданъ дѣо Славонаца кућама своима разыћу се; а само 975 Славонаца пѣшака, и 285 коняника съ 205 Поморишки Сербаля у Италіи на зимньишту заостану [18]).

Мы смо послѣдньій путъ Пандурско-Сербску чету 31 Декемврія 1741 год. у Австріи оставили, како и безъ избачене пушке у градъ Штаєръ улази; и већъ є садъ у первыма мѣсеца Януарія 1742 године данима налазимо, како заповѣсть добыя, да узъ Штаєрску границу поће, и да около Штаєра рѣке предѣлъ одъ непріятеля очисти. И заиста у мало дана освои Пандурска ова чета Дворацъ (Schloss) Клаузенъ са 130 людій и три топа; затимъ у Віндиш-Герштену и „Шпіталю“ 660 робова [19]) задобыє; пакъ онда къ главной войски предъ Лінцъ доће, да истый градъ, у комъ се непріятельскій Генералъ Сегуръ утвердити намѣраваше, обколити и стегнути подпомогне. Януарія 21-огъ

---

17) Исти 1829, Ч. 8, 143,4. — 18) Исти стр. 143.
19) Маркс. стр. 14. —

самъ великій Херцогъ Францъ, мужъ Царичинъ къ войски приспѣ, и 23 истогъ мѣсеца данъ опредѣли, да се на Лінцъ съ оружѣмъ удари. Предъ свитанѣмъ вечъ на два часа стаяли су Пандури наши съ Тренкомъ на Капуцінскомъ брегу предъ Лінцемъ, на кои се, како се сунце роди, пуцати и ударати почне. Послѣ толикогъ безъ сваке корысти пуцаня обѣча великій Херцогъ Пандурима, и на подножю Капуцінскогъ брега намѣштеныма Сербльима и Рватима Граничарима двѣста дуката, ако имъ то за рукомъ изыѣе, да сва „предградія“ у єданпутъ запале. Ништа се ни є болѣ измыслити могло, да се Пандури къ найодважніємъ предузыманю побуде; єръ текъ што се Херцогово обѣћанѣ обяви, а оно и Пандури и Рватско-Сербски Граничари съ найвећомъ храброшћу на предграђа(Vorstadt) нагрну, коя за тилый часакъ са свію страна у грдномъ пламену буду [20]). Кадъ вечъ яке и добре перве обкопе Французи изгубе, а послѣ краткогъ времена и самы се предграђа лише, онда имъ само малый градъ, кои є са зидовима и обкопима ограђенъ быо, за крайнѣ прибѣжиште остане. Но плаовитый нападъ наше войске тако Французе заплаши, те Сегуръ своєвольно себе, войску свою и градъ нашима 24-огъ у руке преда. И да се іоштъ храбрость Пандурска съ нѣколико стотина дуката яче подбола была, то ій заиста ништа не бы задержати могло, да истогъ іоштъ первогъ дана и самый градъ не

20) Марксъ ст. 15.

освое. У освояваню овогъ града 6 мертвы и 15 ранѣны Пандура буде, између кои и самъ Тренкъ на лѣвой вилици рану одъ пушке добые.

Садъ Царичина войска поће, да цѣлу Баварску покори: Пандури наши подъ Тренкомъ преко Пасаве и Філсхофена прећу, и съ войскомъ Генерала Беренклау састану се. Свуда су они путъ цѣлой войски отварали, и за бѣгаюћимъ непріятелѣмъ узастопце ишли. Дегендорфъ е на Дунаву найвећма освету Пандурску искусіо. Овай е градъ самъ Тренкъ са своимъ Ађутантомъ и съ нѣколико войнички Чиновника онда къ предаи приморао, кадъ су нѣгови Пандури на четыри мѣре (миля) у путу далеко были: єръ тако су се Французи Пандура Сербски бояли, да су се до 600 ньи, видећи надалеко нѣколико сламны у Пандурско одѣло обучены снопова, у руке Тренкове као робови предати морали. Послѣднѣгъ дана Јануарія мѣсеца освое Пандури Платлінгъ на лѣвомъ Ізерскомъ брегу: цѣла Баварска особито непріятельство Тренковы гостію искуси, и сва Ізерска страна дуго се Пандурскогъ немилокрвля и глобленя опоминяти морала [21]). Февруарія и Марта мѣсеца налазише се Пандури наши између Ізера и Дунава; а кадъ около половине мѣсеца Марта Потиски и Поморишки Сербски Коняници [22]), съ „Подполковникомъ“ своимъ Менцломъ плячканя своя до Хохштедта, Діллінгена и Лауінгена предузму, и кодъ Брен-

21) Истый ст. 15. — 22) Истый 16.

ца на Француску войничку готовину нападну и ню освоє, онда и єдна часть Пандурске чете браћу свою подпомагаюћи здраво одликована буде. — Доцніе мало приближи се Француска войска къ нашой подъ Харкуртомъ: зато ФМ.Лайтнантъ Стенчъ оправлѣнъ буде къ Райхенхаллу, гдѣ 200 Пандура наши подъ Тренкомъ предвойницу сачињаваху. Райхенхаллъ се 30 Марта преда нашима у руке, а Пандури се, да не бы опустошае по истомъ граду чинили, на другу страну оправе. Међутимъ, кадъ се іоштъ болѣ Французи приближе, онда се на више мѣста Баварски простаци скупе, и многе Царичине войнике потуку: зато Пандури одређени буду, да исте простачке чете и скупштине одъ Райхенхалла до Ізера растераю, а доцніе да се преко Інна рѣке поврате. Све се ово у Апрілію догађало. Но преће іоштъ, нежели што се Пандури Сербски къ Інну поврате, кадъ су Монахово (Минхенъ) наши 6 Мая узымали, Пандурска є чета подъ Палфіомъ предвойницу (авангарда) сачињавала, а послѣ тога около Леха и горнѣгъ Дунава войничка четованя предузымала [23]). —

Съ концемъ Юнія мѣсеца науми Кхевенхіллеръ, да на саюжене непріятелѣ удари; зато и Генералу Палфіи заповѣди, да къ главной войски, коя є на Дунаву и Вілси скуплѣна была, са своіомъ доће. А да бы и непріятелѣ непрестано забављо и узнемиравао, пошлѣ Генерала Беренклау противъ лѣвогъ

23) Истый 16.

крыла непріятельскогъ къ Аузенцелу. Овдѣ се и Пандурска чета налазаше, коя 11 Юлія къ Дізенштайну, Графенау и Бернштайну послана буде, да путъ у Чесску отвори. Она съ похваломъ повѣренѣ Генералово испуни, и у Дізенштайну єдногъ Подполковника и 96 грађански войника зароби, а затимъ се къ Цвіслу окрене, гдѣ исту на рѣки Регену лежећу твердиньицу, топова кодъ себе не маюћи, освоити не узмогне. Сутра данъ пакъ, кадъ Французи съ већомъ силомъ къ обрани исте твердинѣ дођу, Тренкъ се съ Пандурима къ Вайзенштайну повуче, гдѣ се битка отвори, послѣ коє Французи, кадъ нѣколико войнички Чиновника (Офіціра) изгубе, Цвіслъ, Регенъ и твердиню, кою већъ ни су бранити могли, оставе, и кодъ Дегендорфа устане се, а Пандури иста оставлѣна мѣста одма освоє, гдѣ много сѣна и сламе нађу [24]). — Због толики и тако велики заслуга свои Баронъ Тренкъ овогъ мѣсеца Подполковникомъ постане. —

Французскій Генералъ Мелбоа съ Графомъ Саксонскимъ договори се, да около 20 Августа съ цѣломъ силомъ на Амбергъ ударе: зато Кхевенхіллеръ не могући се, кадъ бы на ньи ударіо, срећномъ излазку надати, могућне уредбе учини, и 22 истогъ мѣсеца Тренку заповѣди, да са своима Пандурима къ Готтцеллу и Фіхтаху пође. Но кадъ Септемврія мѣсеца Французи у Чесску продерати науме, онда Кхевенхіллеръ намѣраваюћи,

24) Истый 17,18.

да войску свою са ономъ, коя є подъ великимъ Херцогомъ у Чесской стаяла, састави, и да преко Валдминхена путъ у Чесску отвори, Тренку нашемъ заповѣди, да се, што берже може, съ Пандурима одъ Фіхтаха къ Хаму крене, и да тай истый якій и съ двострукимъ зидомъ обколѣный градъ освоити постара се. Како Пандурска чета къ Хаму приспѣ, одма БаронъТренкъ градскогъ Управителя Жупана Кинігла къ предаи градской позове, но овай га не послуша. Не проѣе много времена, а Тренкъ се претвори, као да съ четомъ своіомъ одъ града одступити намѣрава; музіка свирати почне, и Пандуре съ тимъ више раздражи, што су у исто време єдногъ своегъ ранѣногъ друга предъ собомъ мучећегъ се угледали. Садъ цѣла чета преѣе на другу страну града, изненада на предграђа удари, и ньи запали: Обранителъи потерче, да ватру уталоже, но Пандури имъ са своимъ топовима на путъ стану. Садъ се пожаръ распростре, и цѣлый градъ обузме. Часть єдна обранителя бѣгати начне, но задержана да оружѣ положи принуѣена буде. Окромъ єдне єдините Церкве по цѣломъ граду све се у пепелу наѣе. Пандури се люто надъ Грађанима освете, што су ови шесторици ньіовы другова одпреѣе руке изодсѣцали и съ трѵумфомъ по граду водили ій. Многи Грађани или одъ ватре или одъ мача погину: многе преко єдногъ моста съ дѣцомъ у рукама бѣгаюће жене найпре пороблѣне а затимъ у воду посваљиване буду. И будући да є све изъ цѣлогъ околиша, што є найбо-

лѣ было, у Хаму на гомилама лежало: зато приликомъ овомъ Пандури наши са свима оныма стварима, коѥ су имъ одъ потребе быле, по вольи своіой намире се. Часть ѥдна обранителя у Царичину службу ступи, а друга твердоглавія половина, коя се изъ 347 просты войника, ѥдногъ Полковника, ѥдногъ Маіора, два Стотиника, седамъ „Поручика“ и четыри Заставника састаяла, на лађама у Унгарску пренесе се, и у твердый затворъ бачена буде. Петъ застава и 11 топова побѣдительима у руке дођу: многа раана и друге войничке ствари погору; а напунѣне бомбе и кумбаре са силнымъ пушчанымъ прахомъ у воздухъ одлете [25]).

Съ освоѥнымъ Хамомъ како се у Чесску путъ отвори, онда се и Кхевенхіллеръ по налогу 14 Септ. съ цѣломъ войскомъ крене, и преко Гутманінга и Фиртха прешавши 26 дана истогъ мѣсеца покрай лѣвогъ крыла великогъ Херцога войске устани се. Одма у почетку Октоврія Пандурска се чета пошлѣ, да Французима, кои бы по лѣвомъ брегу Ѥгарскомъ къ Прагу ступали, на путъ стане. Садъ се ратоборци и витезови ови Сербски съ войскомъ Генерал-Лайтнанта Ст. Іньона састану, коя ѥ због исты узрока къ Лауну ступала. Кадъ дакле Генералъ Ст. Іньонъ за уступаюћимъ непріятелѣмъ 19. Окт. узъ Ѥгаръ поће, то онда пошлѣ Пандурску чету Генералу Фестетићу, кои ѥ Француз-скогъ Генерала Бролю яко у шкрипу держао

25) Истый стр. 18,19,20.

было. Но садъ се случай таковый догоди, кои предузыманю Фестетићевомъ одвећъ уштербанъ буде. Овай сирѣчъ Генералъ Пандуре наше и іоштъ нѣшто, по свой прилици, Сербске войске нареди, да превозе Молдавске кодъ Кухела и Кенігсаала чуваю; но Пандури 26. Окт. (дакле о Айдучкомъ разстанку?) изъ сасвимъ нама непознаты узрока перви войничка своя мѣста оставе, а за ньима и сва друга нередовна, по свой прилици, Сербска войска то исто учини и кућама своима разыће се: само мало измећу ньи могуће буде приволѣти, да кодъ Фестетића заостану, и да 20 Дек., кадъ се сирѣчъ Прагъ предавао, на войничкомъ попришту съ ньимъ насупротъ Француза буду. Єдва 1 Дек. чета Пандурска правый одпустъ добыє, да се на зимньишта кућама своима у Славонію разыће. Тренкъ лакъ самъ іоштъ преће съ дозволѣнѣмъ найпре у Левочу (Лайчаву) а затимъ на добра своя у Славонію одпутує [26]). — Ове іоштъ исте (1742) године добыє Манастыръ Ораховица у Славоніи одъ Арсенія Іоановића Патріярха „Свнкелію“ на петъ Парохіалны мѣста, Ораховицу сирѣчъ, Обрадовце, Газе, Ветово и Дреновацъ [27]), коє Парохіе и данасъ іоштъ у Манастырскимъ се рукама налазе. —

Одправивши Сербско-Пандурску чету и другу нередовну, као што Нѣмачки Дѣлописци веле, войску изъ Чесске или у Славонію или у друге Сербске предѣле на зим-

---

26) Истый стр. 20,1. — 27) Чапл. II. 28.

ньишта, редъ насъ самы войнички послованя позыва, да опетъ у Италію премѣстимо се, и да она витежска дѣла, коя су праотци наши на бойнымъ тамошньимъ поляма за 1743 годину починили, совѣстно преброимо, пакъ и у кньигу заслуга Сербско-народньи по дужности нашой на своѥ мѣсто уведемо. — Какогодъ што ѥ Австріискій Дворъ Трауна своѓъ Войводу на силу принуђавао, да преко Панаро рѣке прелази, тако ѥ и Шпанско владанѣ своѓъ Генералу Гагесу оштро налагало, да на Австріиска зимньишта удари. Овай дакле, ако се и ни ѥ никаковой срећи надати могао, 1 Февр. 1743 год. крене се съ войскомъ своіомъ къ „Св. Іованy“, а мало доцніѥ къ Кампо Санто приспѣ, одкудъ 4 дана истогъ мѣсеца безъ найманѣ препоне преко Панаро пређе. И кадъ 5. Февр. къ „Солари“ дође, одма нѣшто войске къ Бон Порто пошлѣ, да положай и ячину града овогъ промотри. Већъ ѥ у ово време войска Царичина съ деснымъ крыломъ своимъ на истый градъ наслонѣна была. Кадъ ово Шпаньолска изслана чета види, за добро нађе, да се къ Солари натрагъ поврати. Траунъ за овомъ непріятельскомъ четомъ пошлѣ 150 Славонаца [28]) и нѣшто лаки коняника. Приликомъ се овомъ до битке дође; и Гагесъ видећи, да му ѥ надежда осућѣна, къ Болоньи се повуче, но Траунъ га кодъ Панаро стигне. Полковникъ Хохенау са Славонцима и съ нѣколико стотина друге войске 8. Февр. тако се къ Шпанской войски при-

28) Авст. Лѣт. 1829 г. 9. Ч. ст. 267,8.

ближи, да є ова изъ топова на нѣга пуцати могла. Битка се дакле жестока кодъ Кампо Санто на рѣциПанаро започне, пакъ послѣ дугогъ и лютогъ бореня съ тимъ се доконча, да су и наши у Сан-Феліцу и Шпаньолци у „Св. Іовану“ Богу за одержану побѣду благодарне приносили жертве, ако и єсу Θерезія са саюзникомъ своимъ до 1700, а противници нѣни до 3976 людій свои у лютой овой битки коє мертвы коє ранѣны имали. Тако исто и у Мадріду и у Бечу побѣда є ова прославлѣна. Гагесъ кодъ своегъ Двора Генерал-Капетаномъ постане, а Траунъ задовольство своє Царице добыє; Славонски пакъ Сербльи наши, као што смо іоштъ више казали, съ вѣномъ платомъ награђени буду. И шта више, Царица се и преко тога обѣћа, да ће се за ньіове кодъ куће у Славоніи жене и дѣцу матерински постарати [29]).

Послѣ жестоке ове битке и Австріиска и Шпанска войска тако изслабе, да су цѣло лѣто у одмору провести морале. Истина да є съ концемъ Мая Австріиска войска, међ' коіомъ се у исто време преко 1,200 Славонски пѣшака, 270 ньіовы и 225 Поморишки Сербски коняника налазило [30]), до 14,000 нарастла: но велике у новцу оскудице свакомъ су войничкомъ предузыманю на путу стаяле. Єдва 10 Септ. послѣ честогъ исканя Трауновогъ пріими надъ цѣломъ войскомъ управу Кнезъ Лобковиѣъ, кои 2. Окт. преко Панаро пређе и 29 дана истогъ мѣсеца, єд-

29) Исти ст. 270—279. — 30) Исти ст. 281.

нако у путу Славонске Серблѣ за предвойницу [31]) имаюћи, у Ріміне приспѣ, одкудъ збогъ наступаюће зиме и збогъ оскудице у раани не могући далѣ напредовати, около средине Ноємврія цѣлу войску на зимньишта разреди. То исто и непріятельска войска по десномъ брегу Фольіе рѣке учини.

Пређе смо іоштъ казали, да су и Тренкъ и нѣгови по већой части Пандури съ концемъ 1742 г. съ войничкимъ одпустомъ кућама своима у Славонію на зимньишта поодлазили, и да є много маня часть Пандура съ другомъ Царичиномъ войскомъ по горнѣгъ Пфалца граници, да зиму проведе, понамѣштала се. Тренкъ како у Славонію доће, одма се трудити почне, да юначку свои Пандура чету попуни. И заиста почемъ онъ нѣку у Славоніи побуну, о коіой ништа више казати не знамо, на време утиша, срећно му за рукомъ изыће, да не само войску свою сасвимъ попуни, но да є іоштъ и са 1000 новы ратобораца умножи. Съ овомъ дакле войничкомъ четомъ мѣсеца Мая 1743 год. опетъ се Баронъ Тренкъ на бойномъ полю у Баварской покаже. До овогъ є времена непріятель гдѣшто и напредовао; но садъ Пандури наши дођу подъ Генерала Надаждіе управу, комъ по обычаю своме велике услуге учине, а особито онда, кадъ є овай Генералъ за уступаюћимъ къ Райни Французскимъ Маршаломъ Брольомъ ишао, и 1 Юнія преко Дунава прелазіо. Французска войска, почемъ

---

31) Исти ст. 281—6.

є у повратку свомъ много штете претерпила, 9 Юлія доВімпера наНекаръ допрла є. Између 10 и 11 истогъ мѣсеца ноћу Пандури наши у ст.лъ непріятельскій кодъУлмаНекарскогъ подкраду се и увуку, пакъ напрасномъ ватромъ своіомъ одвећъ яко Французе смету, и одвећъ имъ велику у свачемъ штету нанесу [32]). — Зато у ово исто време и Тренкъ нашъ за велике своє Держави учинѣне заслуге Полковникомъ Царичинымъ постане. —

Међутимъ самъ Кнезъ Карлъ єднако є за Француз скомъ войскомъ ишао, и 14 Юлія у Бургао приспѣо. Како овай Кнезъ у Канштадту одъ Генерала Дамница изъ Фрайбурга тай гласъ добыє, да Французи Алт-Брайсахъ освоити намѣраваю, одма оправи тамо Полковника Тренка са 500 нѣговы Пандура, да прелазку непріятельскомъ на путъ стану. Августа 5 ноћу около 10 часа пређе Тренкъ съПандурима нашима кодъАлт-Брайсаха преко Райне. Почемъ онъ самъ собомъ са 70 Пандура [33]) преплива преко исте воде, удари на непріятельскій у острову подигнутый обкопъ; пакъ самъ своіомъ рукомъ несмотрельивогъ Управителя посѣче, а затимъ и далѣ пође, да и другій Райнскій рукавъ съ четомъ своіомъ преплива: и не задовольи се само съ тимъ, да страже непріятельске натрагъ узбіє, него ій іоштъ и до самогъ стана ньіовогъ протера. Тростручке Француз ске страже овомъ єдномъ приликомъ Пандури наши укину, єдну киразирску компанію, коя имъ є прелазакъ преко Райне затворити хтѣ-

32) Марксъ ст. 21. — 33) Марксъ ст. 22.

ла, обколе, и єдногъ Стотиника съ 14 людій заробе: остала пакъ одъ исте компаніе часть коњаничка, у єдну воденицу побѣгне, гдѣ предати не хтѣвши се изгоре и у пепео се претвори. Кадъ се затимъ Пандурска чета съ заробљѣнымъ Французима и коньима опетъ преко Райне поврати, одма наново одређена буде, да прелазакъ цѣле войске преко Райне собомъ отвори. Трећегъ дакле Септ. предъ вече прећу Пандури и подъ Тренкомъ налазивши се Личани [34]) перви преко Райне, пакъ съ мѣста двѣ непріятельске засѣде освое и 60 непріятеля побію, но опетъ самогъ обкопа не добыю, а међутимъ и сами са 16 кое мертвы кое ранѣны свои другова уштербъ войничкій претерпе. Съ концемъ Окт. цѣла войска Царичина на зимньишта разређена буде; дакле и Сербско-Пандурска дружина іоштъ 10 Окт. около Алт-Брайсаха намѣсти се [35]). —

Почемъ смо већъ не изъ народньи наши уста и предаваня, коя бы себична быти могла, но изъ туђеродны и страноземны свѣдочбій, кое по найвећой части заслуге туђе и славу умаляваю, колико є могуће было, наслушали се и сасвимъ се увѣрили, какове су превелике жертве праотци наши за срећу и славу Австріиски Царева и землѣ Унгарске на олтаръ обштый принели, морамо найпослѣ истини светой за любавь заслуге прадѣдова наши и са самымъ Царичинымъ рѣчима да потвердимо и да увѣнчамо, кое є є она не само за све свое Наслѣднике и Ав-

34) Истый 22. — 35) Истый 22.

стріиске наше Цареве као и за све придворне своѥ великаше, да свагда имаюћи ій предъ очима заслуге народнѣ уважаваю, у Державной своіой сокровиштници Царскомъ своіомъ рукомъ подписане вѣчногъ ради спомена оставила, него ѥ іошть као правдолюбива свію свои народа Майка и премилостива Владѣтелька, да бы достойно честиты праотаца свои потомство Сербско сва велика и витежска дѣла предкова свои свагда очима гледаюћи, и само подобна дѣла чинило и у време потреба свои совѣстно на поштенѣ и честитость дѣдовсконародню да бы се позывати могло, материнскі састарала се, да се исте свѣдочбе нѣне и рѣчи по цѣломъ Царству нѣномъ одъ народа до народа, одъ човека до човека у кньигама огласе, и да свима вѣковима и народима правичность и милость Австріиски Царева и Владѣтеля показую. Како сирѣчь Арсеній IV. Іановићъ Патріярхъ православне источне Церкве Сербскій, кои ѥ іошть 1739 г. столицу Митрополітску по уредби Царской изъ Бѣограда у Карловце премѣстіо, ономъ истомъ любавлю и ревношћу, коѥ су га изъ Ипека у Бѣоградъ пренеле, спроћу Народа своѥъ и Церкве пламтећій, па и на толике и тако важне заслуге народнѣ по Італіянской Баварской и Чесской починѣне позвати се могућій, у име цѣлогъ Церкве своѥ Народа године ове благоутробну Царицу замоли, да она и све прећашнѣ Прівілегіѥ Народнѣ потверди, и да найновіѥ Сербске войске заслуге припозна, пакъ да ій іошть на радость и на утѣшай Народ-

ный Царскомъ своіомъ десницомъ подпише; онда и она као праводушна и признателна Владычица Сербско-Народню и Патріярхову прошню Царски испуни и 24 Апр. 1743 год. све пређашнѣ Прівілегіе наше потверди. Изъ ове дакле Царичине на писму свѣдочбе, кою мы за найвѣрніи и найячій печатъ свію досадъ о праотцима нашима наведены истина сматрамо, поноса ради народнѣгъ нѣколико рѣчи да наведемо, за найвећу дужность почитуємо. Оне овако гласе: „Милостиво дакле сматраюћи на Патріярха, Архіепіскопа и Митрополіта Арсенія Іоановића и цѣлогъ Народа Сербскогъ превелике заслуге, што є сирѣчъ истый Патріярхъ у послѣднѣмъ рату Турскомъ по примѣру Предка своегъ Арсенія Чарновића Патріярха и управо Митрополіта, почемъ є свою Патріяршеску столицу у Пеку оставіо, съ повѣреньмъ себи народомъ Сербскимъ изъ Турске у нашу Државу пређао, што є онъ истый народъ, да Нама и Нашемъ высокомъ Дому вѣрне и полезне услуге чини, побудіо, и што є найпослѣ тай истый Народъ, почемъ є изъ Кралѣвства Угарскогъ Славонскогъ и Рватскогъ наоружану свою и добро преправлѣну войску у великомъ числу скупіо, и ню съ войничкимъ за своє новце потребама добро оправіо, покрай войске Наше у Баварской Чесской и Італіянской противъ свію непріятеля храбро и витежски воєвао и тако дужности вѣрны поданика подпуно испуніо: због тіи узрока, добры, похвални, освѣдочены и одвећъ познаты истогъ

Народа дѣла благоутробно прошню Народню одобравамо, и по чистой свѣсти Нашой, здравомъ разсуђеню, добро расположеной души съ Кралѣвскомъ Нашомъ влашћу и достоинствомъ претрешене Прівілегіе, свободе, правице и Царска писма, коя имъ є Августѣйшій Господинъ и Дѣдъ нашъ найблагоутробніе дао, и коя є любезнѣйшій Господинъ Стрыцъ и Блаженѣйшій Родитель нашъ потвердіо, у свему, што и вообште и посебице у себи садерже, настоећимъ писмомъ милостиво за правилна налазимо и у свему ій одобравамо и потверђуємо [36])". Какогодъ дакле што ће потомство Сербско, держећи „неопровержиму" ову свѣдочбу Царичину за највећу подпору народности своє у Унгарской Держави, правдолюбиву Марію Терезію у најслађемъ и најблагодарніемъ спомену насердцу и души своіой крозъ све вѣкове носити: тако исто увѣрени смо да ће оно најболѣ и највѣрніе милость ову и благоутробѣ Царско почитовати и цѣнити онда, кадъ само на ньима све своє народнѣ и праведне прошнѣ у свако време оснивало, и онако се юначки на Прівілегіе своє, као што су ій Предци нѣгда заслужити умѣли, осланяло буде. Толико повѣреня Царске рѣчи и обѣћаня кодъ вѣрны свои поданика у свако време заслужую! —

За ову іошть годину не можемо пропустити, да іошть єданъ любопытанъ погледъ

36) Прибавл. къ Раић. Ист. ст. 394—4; Engels Geschichte der Nebenlaender etc. Ч. 4. ст. 202. Забави. Дав. за 1821 г. ст. 149.

на ону землю, изъ кое є чудна она Сербско-свободнячка и Пандурска чета постала и прославила се, достойно не бацимо, и што бы повѣстнице наше достойно было да га не оцѣнимо. Између оны у Народу нашемъ мужева, кои су за сва будућа времена красне заслугама своима паметнике у сердцу благодарногъ потомства подигли, налазимо мы за ову годину у повѣстници нашой Софронія Іановића, Пакрачкогъ Владыку и вѣчне памети достойногъ Монаха, кои є, кадъ се Нікифоръ Стефановићъ врстный и честитый Владыка Славонскій због велике старости своєвольно престола своєгъ одрекао, 1743 год. Владыкомъ Пакрачкимъ постао, и съ тимъ име своє кодъ народа овѣковѣчіо, што є не само започетый одъ Предка и благодѣтеля своєгъ Стефановића Владыческій дворъ (Резіденцію) у Пакрацу довершіо, него што є іошть и оно мало земляны добара, коя и данасъ Епіскопіи Пакрачкой принадлеже, самъ собомъ стекао, и съ добыєнымъ Прівілегіяма потврдіо ій [37]). Съ именомъ дакле овогъ рѣдкогъ народнѣгъ изъ монашескогъ чина пріятеля као съ найкраснімъ честитости людске цвѣткомъ повѣстницу нашу за ову годину съ духомъ найчистієгъ признателства, ово на утѣху Церкве и Народа, а ово на побуђенѣ оны Архіпастыра, коима є признателность и благодарность народня найвећа и найслађа трудова свои награда, украсити не пропуштамо.

37) Чапл. II. 156.

Милость Царичина у потверђеню Привілегія наши Народу Сербскомъ дарована іошть већу храброст и одважност у Сербску войску уліе, коя е, што се више ратъ продужавао, све достойнія витежски вѣнаца показивала се. Свуда су Сербске чете перве у бой ступале; свуда су съ найзаслужніимъ побѣде вѣнцима съ поля Марсовогъ къ своима повраћале се! — Зато увѣривши се већъ владанѣ Θерезіино, одъ какове е неисплаћене за Државу корысти чета Сербско-Пандурска, како се іошть 1743 год. на концу Окт. цѣла войска око Райне на зимньишта распусти, одма Барону Тренку заповѣди, да, што скоріе може, у Славонію отиде, и да се тамо свакояко потруди, како ће Пандурску свою чету не само попунити, но у колико е више могуће и умножити е. Камера му међутимъ придворна на то по 80 фор. за свакогъ човека опредѣли, да бы тако лакше люде своe заодѣнути и наоружати могао. Тако дакле у почетку 1744 год. отиде Тренкъ изъ Беча у Славонію, гдѣ за 40 дана 2500 Пандура и 130 Коняника сакупи [38]) Пѣшаци добыю зелено одѣло и цервене или жуте клобуке. Нова ова Сербска войска већъ 6 Апр. у Бечу буде, коя као чудо каково съ найвећимъ любопытствомъ и одъ саме Царице прегледа се, коіомъ приликомъ и двоструку за оно време плату добыe.

У послѣдньимъ 1744 год. мѣсеца Априлія данима одређено буде, да цѣла Царичина

38) Чапл. II. 365; Маркєъ 23.

војска у четыри кола (колона) за Райну пође. Перво дакле коло, у комъ су се и Горньо-Карловачки Граничари налазили, крене се 1 Мая, имаюћи преко Хехштета 22 нѣм. мѣре (миля) путованя, да 17 истогъ мѣсеца у Лауфенъ приспѣ. У другомъ колу, кое се 4 Мая съ Райне крене, и кое є преко Донаверта до у Хайлбургъ 20 мѣра прећи пакъ до 17. реченогъ мѣсеца тамо стићи морало, были су Славонски Граничари, пѣшаци и Горньо-Карловачке Генераліе коняници. Треће пакъ коло имало є у себи єдну часть Горньо-Карловачки Граничара, морало є одъ 1 до 17 Мая 26 мѣра прећи и изъ Інголштадта у Некарскій Улмъ приспѣти [39]) Тако су дакле ове године подъ верховномъ Прінца Карла Лоѳрінгскогъ управомъ окромъ друге Царичине војске на Райни были Горньо-Карлоловачки Граничарски коняници подъ Ф. М. Лайтнантомъ Надаждіомъ и Генерал-Маіоромъ Белезнаіомъ; Горньо-Карловачки Граничарски пѣшаци, Потисски и Поморишки Сербльи своєвольници подъ Генерал-Маіоромъ Страссолдомъ; Славонски Граничари, Сремци, Пандури, Баналци и Темишварски Сербльи пѣшаци подъ Генерал-Маіоромъ Мінскимъ [40]): сви су ови народньи витезови єдномъ ревношћу и одважношћу и ове године на бойно полѣ изышли, да єднакимъ вѣнцима и славуЦарице своє украсе, и єднакимъ заслугама права цѣлогъ Рода своегъ у Держави утверде. —

---

39) Авст. Лѣт. 1823 г. Ч. 1 ст. 51. — 40. Исти ст. 61,

Почемъ већъ Прінцъ Карлъ Лоѳрінгскій заключи, да се 29, 30 и 31 Мая цѣла войска у шестъ колона крене, и да на Баварце у стану ньіовомъ кодъ Філіпсбурга удари: онда Надаждіи, подъ коимъ су Сербски коняници были, заповѣди, да 2 Юнія на перве страже непріятельске нападне, и да ій узбіе. Надаждія налогъ овай испуни и 19 зароблѣника добые. Юнія 5 Генералъ Беренклау ступи къ Кечу, а 300 коняника и 200 Горньо-Карловачки Граничара [41]) къ Алтлосхайму оправи. Но кадъ Прінцъ Карлъ види, да се кодъ Філіпсбурга ништа успѣти не може, то одма учини уредбе, да войска преко Райне пређе. Завараваюћи непріятелѣ, да ће около Майнца преко Райне прећи, Юнія 19 съ предвойницомъ къ Штокштадту кренесе, кудъ 24 дана истога мѣсеца и Тренкъ са своима Пандурима изъ Славоніе приспѣ [42]). Садъ одређено буде, да се на 49 лаћій кодъ Кравоглавскогъ (Kuhkopfau) гая два моста на Райни наметну, и да се истый гай понайвише Потисскимъ Сербльима на чуванѣ преда [43]). Докле є Маршалъ Француzскій Конь изъ Огерсхайма писмено войничкомъ Міністру являо, да Прінцъ Карлъ више Майнца съ войскомъ преко Райне прећи намѣрава, донде су ноћу около єданайстогъ часа уочи 1 Юлія Пандури цѣлой войски кодъ Шрека прелазакъ отворили. ЧетаПандурска одъ 1300 людій, Горньо-Карловачки и Баналско-Вараждински

41) Исти ст. 63 — 42) Чапл. II. 365; Марксъ 23. — 43) Авст. Лѣт. 1823. 1. Ч. 65 стр.

наши Граничари [44]) съ єднымъ Порутчикомъ и 40 коняника на лађама подъ управомъ Тренковомъ перви се превезу, мећ' коима и Стотиникъ Лаудонъ са своіомъ компаніомъ на первымъ лађама буде. Како Пандури Райну прећу, одма се уреде, да на непріятельске страже ударе и да ій разбію, коняци да ій до шуме протераю, а Вараждинци да се одма обкопаю, и мѣсто за мостове да преправе. Іоштъ имъ се нуждно за обкопе оруђе (алатъ), много дрводѣлаца и 8 топова дода. Садъ Пандури на страже непріятельске ударе и разбію ій, пакъ съ тимъ се не задоволѣ, него ій іоштъ до самогъ ньіовогъ стана протераю, а затимъ на тамо стоявша три Баварско-коняничка полка плаовито ударе, коя сватри разбію и єдногъ Подполковника съ 37 войника заробе. Цѣлый станъ овы „Полкова" са свима стварима и шаторима добыткомъ Пандурскимъ постане; и ово цѣло предузыманѣ войничко у єдномъ послѣ прелазка часу готово буде [45]). Но и други Пандури наши, кои су мећ' цѣломъ войскомъ подѣлѣни были, тако се исто храбри и одважни покажу; они сирѣчъ не могући чекати, докъ се за войску мостови на Райни наметну, нестерпѣльиво по већой части у исту рѣку поскачу, и тако єданъ за другимъ на другу страну преко Райне препливаю [46]). Докле су далѣ Пандури съ Тренкомъ

---

44) Чапл. II. 365. Авст. Лѣт. 1823 г. Ч. 1. ст. 67; Маркъ 23. — 45) Чапл. II. 366; Авст. Лѣт. 1823 Ч. 1. 67; Маркъ 23,4. — 46) Чапл. II. 366.

и у саму шуму, коя имъ є као тернъ у очима стаяла, продирали и исту освоявали, дотле су већъ Горньо-Карловачки наши и Вараждински Граничари подъ Генераломъ Страсолдомъ мѣсто за мостове и за прелазакъ войске преправили были [47]). Первогъ Юлія цѣла войска подъ Надаждіомъ преко Райне пређе, и Пандури съ Тренкомъ одма къ Лаймерсхайму, да га освоє, пођу. У єдномъ кодъ Елсас-Цаберна бориштy ноћномъ Лаудонъ ранѣнъ и зароблѣнъ, но мало затимъ освобођенъ буде. — Докле се ово около Шрека догађало, дотле почне и Беренклау ноћу између 1 и 2 Юлія, да се кодъ Вышняве (Waissenau) съ войскомъ на лађама превози; но кадъ види, да Французи понайвише къ Шреку трче, то одма два моста преко Райне наметне и войску свою преведе; па кадъ заповѣсть добыє, да къ Шреку съ войскомъ ступа, онда дудовскій гай (дудара) и мостове Потисскимъ Сербльима, кои се до 600 ов дѣ налазило, да ій чуваю, преда [48]).

Кадъ већъ већа часть Царичине войске подъ Прінцемъ Карломъ преко Райне пређе, онда се текъ и Французи одваже, да къ Вайсенбургу пођу, и да положай Лаутерскій пре наше войске освоє. Генералъ Баварскій Секендорфъ съ Французскимъ Маршаломъ договори се и къ Лаймерсхайму пође; но кадъ види, да су се већъ Пандури у нѣму намѣстили, и за обрану озбильски преправили [49]),

47) Авст. Лѣт. 1823. Ч. 1, 67; Марксъ 24. — 48) Авст. Лѣт. 1823. Ч. 1, 69. — 49) Авст. Лѣт. 1823. г. Ч. 1, 71.

то боєћи се, да одъ Надаждіеве войске, међ' коіомъ су и Сербльи были, сасвимъ побіенъ не буде, ни у каковый се бой не упусти, но къ Гемерсхайму, одкудъ є и дошао, повуче се, да се опетъ съ Французима састане. Садъ се цѣла Француска и Баварска войска къ Лаутербургу, кои є за ню одъ превелике важности быо, крене. Но и Карлъ є тако исто желіо, да на Лаутри положай пре непріятеля освои: зато 3-егъ іоштъ Юлія Надаждія са Сербскимъ коняницима и другомъ войскомъ на Лаутербургъ пође, положай цѣлый освои, градъ обколи и истогъ іоштъ дана у вече къ предаи га позове. Но Француски Управитель Генералъ Женса, кои є съ 1,700 войника и 10 топова истый градъ чувао, не послуша га. У ютру 4 Юлія почне Надаждія съ топовима на градъ ударати: Французи му изъ свои топова жестоко одговоре, и Женса остави све спољске обране, пакъ се само съ найглавніимъ окружѣмъ ограничи. Рватски наши Граничари и Пандури [50]) то на добро свое употребе; растераю єдну Француску стражу, крозъ нѣкій олукъ до главны обкопа провуку се, почну палисаде, колѣ и греде сѣћи и обарати, пакъ и оне све уредбе, како бы су градъ на силу отѣли, преправляти. Ал' како предъ вече Кнезъ Валдекъ съ 3 коняничка и 4 пѣшачка полка у помоћь имъ приспѣ, то се и вечерня предая подпише. Юлія 5 освои Надаждія и Вайсенбургъ; но како се Француски Маршаллъ съ 40,000 войске

50) Исти 72.3; Маркъ 24; Чапл. II. 366.

приближи, и чуе да е Лаутербургъ и Вайсенбургъ у Австріиске руке пао, то одма подъ Секендорфомъ 20,000 войника противъ Надаждіе пошлѣ, кои се у юначкомъ бранѣню, у комъ су се особито Пандури [51]) одликовали, къ Алтштадту поврати, а Форгачу заповѣди, да съ войскомъ наполѣ изъ Вайсенбурга изыѣе. Но войници наши не усхтѣду Французима града уступити, докъ найпослѣ или као мертви на мѣсту не остану, или као роблѣ у непріятельске руке не доѣу. Измеѣу заробльника исты буде нѣшто и Пандура, кое Французи у Страсбургъ одведу, и као какове дивлѣ люде народу за новце показивати почну [52]). И кодъ самогъ се Алтштадта велика битка учини, изъ кое, кадъ Надаждія нити за потребно, нити за паметно, да се и далѣ бори, наѣе, са сумракомъ ноѣу къ Шлайталу повуче се, и 389 заробльны Француза са собомъ доведе. Кодъ оба града штета е Царичина до 1,000 людій, а Француска до 1,300 войника износила [53]).

Послѣ обе ове битке добые 9 Юлія такову заповѣсть Надаждія, да 1,000 свои коняника, меѣ' коима су и Сербльи налазили се, къ Хагенау пошлѣ, да отудъ, што болѣ могу, на помицаня непріятельска пазе. У исто време и Тренкъ са Сербскомъ своіомъ четомъ у Хагенавску шуму посланъ буде; измеѣу 17 и 18 Юлія приспѣ и Прінцъ Дурлахъ у Решвогъ са Поморишкимъ и Потис-

---

51) Марксъ ст. 25. — 52) Марксъ 25; Авст. 1823 г. Ч. 1,75. — 53) Авст. Лѣт. 1823. Ч. 1,75.

скимъ своимъ Сербльима [54]), гдѣ се и Горньо-Карловачки Граничари нађу. Сви се ови по лѣвомъ брегу канала, кои покрай Форт-Луи протиче, редомъ намѣсте. Међутимъ Пандури су се наши свакоякимъ начиномъ старали, да твердиньи Форт-Луи, коя є у опасности была, у помоћь дођу: зато ноћу између 28 и 29 Юлія твердо своє мѣсто за Модромъ (Мотра) оставе, и за Церномъ (Цорна) се намѣсте. За ньима пођу подъ Прінцемъ Дурлахомъ Потисци наши, Поморишци и Горньо-Карловачки Граничари. Пакъ докле Генералъ Беренклау освояваше Хагенаву, дотле 600 наоружаны Сундгауєрски тежака падну Пандурима [55]) нашима у руке. Ови се по већой части на другій свѣтъ пошлю, а осталыма се носъ и уши одрежу, кои тако нагрђени кућама своима оправе се. У оно исто затимъ време, кадъ є Прінцъ Дурлахъ са Сербльима своима уступаюће подъ Маршаломъ Француze гоніо, излети изъ Хагенавске шуме и Баронъ Тренкъ са своіомъ четомъ, на 120 Бавараца нападне, манастыръ Найбургъ освои, и великій цѣлой своіой войски добытакъ прибави [56]). Садъ и самъ Прінцъ Карлъ войнички у Хагенаву уђе: Грађани само ту єдну милость одъ нѣга запросе, да имъ не бы само Пандуре по ньіовымъ кућама понамѣштао; єръ су се Хагенавски грађани тако Пандура бояли, да су све оне ку-

---

54) Авст. Лѣт. 1823. 2. Ч. 119, 120, 124, — 55) Чапл. II, 366,7. — 56) Авст. Лѣт. 1823 г. Ч. 2,128; Марксъ 25.

ће, гдѣ су се ови указати хтѣли, све манастыре и церкве позакивати и врата њина гредама исподупирати морали [57]). Међутимъ войска є Французска єднако уступала, коіомъ приликомъ двапутъ Стотиникъ Поластій са 60 коняника и са 60 Рватско-Сербски Граничара на 400 Бавараца удари, єдногъ имъ Порутчика, 48 войника и 80 коня зароби, но и самъ 22 између друге своє войске Граничара мертва на битвишту остави. На нѣколико дана доцніє свеєднако у повратку Французскомъ налазимо мы 200 наши Рватско-Сербски Граничара кодъ Линценштайна, како испредъ 1,300 непріятеля путове кваре. Кадъ далѣ 11 Августа Посавски наши Граничари къ Васлоху оправлѣни буду, да съ єднымъ коняничкимъ полкомъ непріятеля узнемирую, онда истога дана и Баронъ Тренкъ са 300 свои Пандура на єдну непріятельску чету кодъ нѣке воденице нападне, више одъ стотине непріятеля потуче, а остатакъ, кои оружѣ побаца, къ бѣганю примора [58]).

Непріятельи се послѣ дугогъ своґъ уступаня 13 Авг. съ цѣломъ своіомъ войскомъ къ Цаберну (Забранъ?) приближе, и Надаждія мыслећи, да у станю ни є истый градъ у рукама задержати, остави га, и Французима уступи. Но Прінцъ Карлъ, како се о томъ извѣсти, то одма Генералу Беренклаю заповѣди, да съ Надаждіомъ заєдно Французе изъ Цаберна истера. Тренкъ дакле са

---

57) Чапл. II. 367. — 58) Авст. Лѣт. 1823 Ч. 2, 131, 2, 3; Марксъ 25.

800 Пандура и 300 Рватски Граничара одређенъ буде, да на Цабернъ первый удари. Управитель градскій МаркизъШателъ не усхтѣ своєвольно на исканѣ Тренково града предати: зато Тренкъ свима дрводѣлцима заповѣди, да Страсбургска на истомъ граду врата развалюю. Рватско-Сербскима нашима Граничарима и Пандурима то се дуго чекати узвиди: зато они и не исчекиваюћи заповѣсти почну се узъ зидове градске пужати, кое за тилый часакъ прећу, и преће, нежели што ій непріятельи опазе, у градъ се увуку. Садъ се Французи у чуду нађу, кадъ Пандуре и Граничаре угледаю, како они, крозъ Владыкину заграду и Дворъ у градъ увлачећи се, съ страшномъ викомъ и силомъ на пуцаюће Французске одбранителѣ нападоше, и у первой своіой ватри све оне, кои су наоружани были, изсѣкоше. Садъ већъ свободняци наши и далѣ по граду почну робити тако, да и сама градска врата чекаюћимъ на полю другови ма своима отворити забораве. Но мало часъ иста се врата съ поля развале; а самъ Надаждія іоштъ на време доће, да богате Кардінала Рохана Дворове одъ грабежа Пандурскогъ и Рватско-Граничарскогъ сачува [59]). Пандурима се нашима садъ већъ тако допадне у Француской, да су се они доцніе одвећъ нерадо изъ нѣ повраћали: но Французи напротивъ єдва су чекали, да ій очима своима гледати не мораю; они су се шта више често на то тужили, што имъ се такови (као

59) Чапл. II. 368, Авст. Лѣт. 1823 Ч. 2, 133; Марк. 25,6.

што они мыслише) дивльи народи, и такови, као што су Пандури, поганици на врать шилю; пакъ тко є игдѣ, тужише се они далѣ, іоштъ то чудо чуо и видіо, да се съ тако дивльимъ людима ратъ водити може. Гласъ се заиста свуда по свѣту разнесе, да су Пандури много церньи и дивльіи люди, нежели што су у самомъ дѣлу были; єръ самъ намъ Тренкъ свѣдочи: да ни десета часть одъ свію оны о нечовечности Пандурской претераны гласова истинита ни є [60]).

(Продужит' ће се.)

60) Чапл. II. 368.

2.

СЕРБСКИ ФРУШКОГОРСКИ „МАНАСТЫРИ.“

(Продужено.)

Докле се послѣ іоштъ о свима Манастыра Ремете судбама и древностима по жельи нашой не поучимо, да достаточніе о нѣму описе Читательима нашима дати можемо, ступамо къ другомъ, одъ Карловаца кадъ узъ Фрушку Гору идемо, Сербскомъ и Крушедоломъ названомъ Манастыру. Онъ на два часа дальине одъ Карловаца лежи на самомъ главномъ путу у Иригъ, Руму и Дмитровицу водећемъ. Одъ Ремете пакъ на четверть часа южно лежећи цѣлу є скоро долину єдну у ширину обузео, коя се на самомъ подножю Фрушке Горе између два среднѣ величине брега южно пружена надалеко къ равномъ Срему идући распростире. Саму може быти стару Манастырску пустыню, коя є по изгледу доста одавно съ Крушедола свучена, замѣнюю садъ съ различнымъ дрвима засаћени воћнаци, а понайвише шльивици. Са западнѣ стране одма на брегу лежи Перняворъ Крушедолскій; съ юга на четверть часа у истой Манастырской долини разастерто є село Крушедолъ, коє Кнеза Одешкалкіе Илочкомъ Господству подлежи; съ истока су му узъ бердо шльивици а по берду віногради; са сѣвера найпослѣ одъ саме ма-

настырске на главномъ путу лежеће крчме нѣке шумице и ливаде, пакъ опетъ шльивици и виногради узъ Фрушку Гору Манастырска украшаваю земльишта.

Крушедолъ є Манастыръ одъ Св. Максіма Архіепіскопа или Владыке прозваногъ 1486 год. основанъ и до 1496 год. довершенъ быо на земльишту Іоана Деспота Сербскогъ и брата Максімовогъ, кои є изданомъ своіомъ у Беркасову 4 Мая 1496 год. грамотомъ (писмомъ) 16 свои у Срему лежећи села, као што су Купиново, Карловци (данашня Резіденція Митрополітска) съ рыбнякомъ Куваловомъ и превозомъ Дунавскимъ, далѣ Крушедолъ, Чортановци, Крчединъ *) Инѣія, Пазуво, Люково, Добродолъ, Нерадинъ, Шатринци, Микула, Пећинци, Брестачъ, Грабовци истомъ Манастыру на обдержаванѣ поклоніо. Или є Іоанъ братъ Максімовъ, кадъ є већъ видіо, да дѣце имати не ће, као Деспотъ Сербскій на учестано може быти брата своегъ и одкривено му желанѣ и исканѣ толика добра своя, ни кога не пытаюћи, Деспотскомъ овомъ Манастыру поклонити могао, или му є са дозволѣнѣмъ самогъ Краля Унгарскогъ као Велможи земальскомъ могуће было, да самъ безъ икаковогъ туђегъ побуђеня изъ єдне побожности своє иста добра своя на Манастыръ Крушедолъ препише,

*) У кньижици: „Споменъ древности Фрушкогорскихъ Монастырей“ у Нов. Саду 1840 год. печатаной Крчедина не ма, когъ напротивъ І. Чаповићъ у кньиги своіой: „Slavonien etc. 1819 г. у Бечу печатаной ясно излаже.

ништа засадъ казати не умѣмо. Одъ свію овы добара найвећу є часть Крушедолъ онда, кадъ су Турци послѣ Мохачке битке Сремомъ завладали, тако изгубіо, да му подъ Царемъ Леополдомъ I., кадъ су већъ Турци изъ Срема протерани были, ништа више у рукама нашло се ни є, окромъ Кувалова на Дунаву рыбняка, Люкова, Добродола и Микуле, коя сва мѣста садъ већъ никакова села ни су но саме пустаре; но кое су тако продужене, да се у настоећемъ времену послѣдня земльишта Манастырскогъ граница до близу земаля войничко-Граничарскогъ мѣста Голубинаца протеже. Све ове землѣ Манастырске, къ равномъ Срему идући, на лѣпой гдѣшто планинскимъ потоцима и долинама испресѣцаной равници южно леже. Далѣ іошть има истый Манастыръ и друге но далеко манѣ на самой Фрушкой Гори землѣ понайвише съ віновомъ лозомъ засаѣене, и съ Кнеза-Одешкалкинымъ, Карловачкимъ, Реметскимъ и Гергетежкимъ земльиштама граничеће се.

Распре оне, кое су сви Фрушкогорски Манастыри са своима околныма сусѣдима због граница земаля свои имали, съ тимъ се найпослѣ окончаю, да како сви други Манастыри тако и Крушедолъ 1702 год. преко Кралѣвскогъ Комесара Жупана Карафе границе свое установлѣне виде, кое и 9 Апрілія 1706 године одъ самогъ Цара и Краля Іосифа I. потверђене буду. Тако исто по заповѣсти Царице Маріе Терезіе наново се старе умке по Крушедолскимъ границама

преко Коморски Чиновника поправе, а 1746 год. иста Царица Дипломомъ своіомъ обезбѣди ненарушима права Крушедолски земаля. Но кадъ Кнезъ Одешкалкій Кралѣвскомъ Донаціомъ велико Господство Илочко добыє, онда онъ и Перняворъ Крушедолскій себи присвои. Одавдѣ се роди парница, кою є Жупанъ Фекете, кадъ є 1755 г. границе прегледао, и као Комесаръ Царскій уређиванѣ цѣле Фрушке Горе предузимао, съ тимъ докончао, да Перняворъ Крушедолскій Господству Илочкомъ, а земля, кою су Перняворци имали, да Манастыру Крушедолу остане, но само съ тимъ одвећъ скупымъ додаткомъ, да исти Перняворци речену Манастырску землю уживаю, и само єданъ єдинитый десетакъ зато да даю.

Светый Максімъ Владыка и основатель истогъ Манастыра 18 Јануарія 1516 год. умре и у каменитомъ єдномъ гробу у истой одъ нѣга сазиданой церкви погребенъ буде. Но кадъ се послѣ стотине и више година рака нѣгова отвори, онда му Монаси тадашньи тѣло неиструлѣно нађу, кое као прославлѣногъ Богоугодника съ моштима отца му Стефана, майке Ангеліне и брата Іоана Деспота Сербски, у два кувота предъ Олтаръ ставе. Церква се Крушедолска съ Светительскимъ овымъ драгоцѣностима до 1716. год. дичила, у кое сирѣчъ време Турци, кадъ цѣлый Сремъ (види С. Пчелу за 1840 г.) опустоше, и М. Крушедолъ запале, иста свачетыри Богоугодническа тѣла одъ

крвожедны Муселмана изсѣчена буду. Єдва єдна само рука Св. Максіма Владыке и друга Св. Ангеліне послѣ люте ове Крушедолске судбе сачуване буду, коє се и данасъ у истомъ Манастыру налазе. Окромъ голы стѣна церквены западня страна садашньи ћелія съ нѣшто южногъ зида остала є у цѣлости одъ Турскогъ пожара до времена Ніканора Владыке Печуйскогъ. Овай побожный и родолюбивый Церкве наше Архіпастыръ тако є за поновляємъ Крушедола Манастыра у сердцу своме пламтіо, да є и саму паству свою оставіо, и, цѣло своє иманѣ на обновляй исте Манастыр-обытельи даровавши, ћелія садашньи источну страну съ капеломъ заєдно подигао. Но великій приложникъ овай Крушедолскій 1739 год. умре и у самой цркви погребенъ буде. Звонара садашня Крушедолска 16 хватій высока іоштъ є 1726 год. милостиньомъ бывателя Новосадски Станћа и Богдановића сазыдана. Предня часть церкве 1742 год. распространѣна є, а цѣла управо церква 1746 год. лимомъ є покрывена. — О свима оныма у Роду нашемъ како духовногъ тако и свѣтскогъ реда славнымъ и заслуженымъ мужевима, одъ кои тѣлесни останци по Манастыра овогъ мрачнымъ гробицама изъ прећашнѣгъ вѣка спокойно почиваю, по већой смо части на своме мѣсту у истомъ Дневнику говорили: а спроћу досадъ неспоменуты не ћемо се у будућимъ повѣстнице наше течаима непризнателніима показати. И сами они Сербсконародньи у Крушедолу держани „Собори“ ни су у своє време неспоменути заостали. —

У старомъ овако и съ много страна сматраюћемъ се важномъ Сербско-Деспотскомъ Манастыру, да су се у ранія времена многе, кое се старине наше тичу, печатане и рукомъ писане кньиге Сербске и друге драгоцѣности народнѣ у изобилю налазиле, нимало се сумняти не можемо; но пакостна за сву славу нашу одъ три вѣка пређашность времена све є народнѣ наше и у овомъ М. Крушедолу паметнике тако прогутала, да се данашньимъ даномъ између многобройны Сербуля єдно само одъ 1514 год. рукописно одъ Єромонаха Панкратія крупнымъ словима лѣпо писано Евангелѣ налази, кое свакояко сматраюћи га велику позорльивость нашу заслужує. Іошть се у Манастырской Архіви налазе три Хрісовулѣ и то єдна на Влашкомъ єзыку одъ Молдавскогъ Войводе 1642 год. издана; друга є одъ 1685 године Іоаномъ и Петромъ Алексієвићима Царевима Русіискима Манастыру поклонѣна, а трећа є одъ 1707 године истой обытельи дарована. Єли то истина, да се у Крушедолу Проба Цара Римскогъ, кои є у старомъ Сірміуму а садашньой Дмитровици рођенъ быо, и первый Фрушку Гору віновомъ лозомъ засадіо, ископаный кодъ Митровице на изрѣзаномъ камену обликъ и данасъ налази, мы ништа казати не можемо. Тако исто, єда ли се іошть и данасъ у истомъ Свето-Деспотскомъ Манастыру све оне (51) Сербулѣ, о коима Добровскій (Institutiones Ling. Slavicae Vindobonae MDCCCXX pag. XVIII) и Шафарикъ (Serbische Lesekörner Pesth. 1833. S. 11) говоре, ништа извѣстно казати не у-

мѣмо, єръ доданасъ у томъ станю не бы смо, да Архіву Манастырску достойно прегледамо, знаюћи међутимъ добро, да су кадкадъ и учени нѣки, но много више, и то грдне штете, неучени люди по Манастырскимъ Архівама и Бібліоѳекама скоро тако као и сами Турци 1716 године починили.

Манастыръ овай на южнозападнѣмъ равномъ и мало више одъ четверти часа удалѣномъ полю своимъ покрай єдне одрастне но не простране шуме селиште своє има, коє обычно салашемъ называ, и гдѣ се цѣло польско домоводство, и скотоводство Манастырско налази. Ту су жито, кукурузъ, єчамъ, зобь, сѣно, слама, овце, свынѣ, коньи, волови и сва ята за домаће потребе нуждне летуће живине. Віноградій є у Крушедолу много манѣ нежели по другимъ Манастырима; но шльивици су му доста велики, кои му нѣкимъ годинама велику корысть доносе. Шта одъ Кувалова има, не знамо. Окромъ тога, што Крушедолъ одъ свію други Манастыра найвеће пустаре има, здраво се и са своимъ поточарама (воденица) помаже тако, да се Крушедолъ, сматраюћи на нѣгове доходке, достойно међ' перве Фрушкогорске Манастыре брояти мора. — Братство овогъ Манастыра одвећъ рѣдко да число 10 превазиће, коє понайвише зими време своє у богомольи проводити може, а преко цѣлогъ лѣта окромъ Церквеняка и стары Духовника сви се скоро членови съ надгледанѣмъ польскогъ домоводства Манастырскогъ забавляю. На честь и похвалу нѣкимъ изъ

Крушедолскогъ братства лицама служи, што она слѣдующи Отцу и Настоятелю своме у новія особито времена производе књижества Сербскогъ по могућству купую и съ тимъ явно засвѣдочаваю, да и изванъ великогъ дружства човеческогъ налазећи се любавь свою къ Народу своме одрећи не желе. — Одъ давны іоштъ времена Крушедолъ є такова Архімандрія была, да су се нѣгда и саме Владыке Архімандрітима Крушедолскима называли. Димитрій Крестићъ, пречестнѣйшій садъ Крушедолскій Настоятель єстъ у цѣлой Унгарской земльи найстаріи церкве источне Архімандрітъ, кои већъ одъ почетка другогъ „десетолѣтія“ у овомъ вѣку у истомъ своме достоинству као пунъ Манастырскогъ искуства Старѣшина Манастыромъ Крушедоломъ управля.

Одъ Крушедола крозъ редове засађены дудова за єдну четверть часа главнымъ къ Иригу путемъ западно идући, долази се у єдну одъ сѣвера къ югу на далеко протезаюћу се долину. Кадъ овдѣ путникъ главный и правый путъ остави и къ сѣверу се окрене, онда ће, све єднако крозъ ливаде потокомъ узъ цѣлу дужь просѣчене идући, найпре къ Гергетега Манастыра салашемъ названомъ стану приспѣти, пакъ одавдѣ за полъ часа крозъ саме воћняке узъ бердо путујући у Перняворъ, а таки за ньимъ и у самый подъ двѣма грдныма планинама на узвышеномъ нѣкомъ подножю лежећій Манастыръ Гергетегъ доћи. — Одъ кога є управо овай Манастыръ основанъ зацѣло се казати

не може; єръ предаваня нѣка устмена веле: да га є Вукъ (Змай) Бранковићъ, Деспотъ Сербскій, кои є у Сланкамену Сремскомъ свою столицу имао, изъ основа подигао; а други держе, да є Гргуръ Бранковићъ такође Деспотъ Сербскій основъ истомъ Манастыру положіо, и по своме га имену Гергетегомъ назвао. Зато се и мы садъ съ тимъ само задовольити морамо, што знамо, да є Манастыру овомъ основъ, као што новіи у церкви подписъ свѣдочи, 1471 год. положенъ быти могао. —

За двѣ стотине година какове су судбе истогъ Манастыра быле, ни рѣчице казати не знамо: но мећутимъ нимало не сумнямо се, да є и овай као и други Манастыри у исто време више пута одъ Турака много страдати и многа зла и бѣде претерпѣти морао. Устмена предаваня іоштъ и то веле: да є Манастыръ Гергетегъ у старія времена са селомъ Нерадиномъ и са пустаромъ Банковцима Єнопольскимъ, а у садашнѣ време Арадскимъ названымъ Владыкама, о коима смо у Дневнику истомъ за 1838 год. говорили, тако принадлежао, да су на сва та добра исте Владыке и Донаціе одъ више Унгарски Кралѣва имале, но коє су у немирнымъ Турскогъ владаня годинама све упропастити се морале. И заиста ни є одвећъ тежко было Єнопольскимъ Бранковићима и Владыкама, да Сремски Бранковића добра и задушбине одъ Унгарски Кралѣва, а нарочно одъ Найсвѣтлієгъ Дома Хабсбуржскогъ наслѣде и уживаю. Зато є, и у времеСербскогъ подъ Патріярхомъ Чар-

новићемъ у Унгарску землю преселяваня, Царъ Леополдъ I истый Манастыръ са селомъ Нерадиномъ, съ Банковцима и са 10 поточара, кадъ су већъ Турци изъ Срема протерани были, старо право Снопольски Владыка признаваюћи, подъ именомъ нове Донације (поклона) 21 Авг. 1691 год. Исаіи Діяковићу и нѣговымъ у Епархіи Наслѣдницима поклоніо. Овай се дакле Владыка Сербскій преко одређеногъ Леополдомъ Царемъ Патріярха Чарновића збогъ страха Турскогъ едва 7 Януарія 1692 год. у Светой Андреи као Господинъ Гергетежкій, Нерадинскій и Банковачкій потверди. Не проће много времена, а оно Илочкогъ Господства Чиновници усуде се, да Діяковића на истымъ добрама узнемире: но оштра Царска одъ 7 Юлія 1699 год. заповѣсть свако насилно нападанѣ у єданпутъ пресѣче имъ. Кадъ пакъ одређеный Ц. Кр. Комесаръ Жупанъ Карафа свію Фрушкогорски Манастыра границе уреди, онда се и Гергетежке землѣ заєдно са лежећимъ покрай Дунава и измеђ' Карловачкогъ и Крчединскогъ земльишта Козакомъ на ново 1702 утверде: а мало доцніе и Леополдова Донація и Карафіна уредба 1706 год. преко Унгарске Канцеларіе Дипломомъ Цара Іосифа I. а тако исто и 1722 год. одъ Цара Карла VI. по другій путъ потверђене буду.

Кадъ пакъ Діяковићъ Владыка у Крушедолу на Народнѣмъ Собору за Митрополіта избранъ буде, онда онъ и Гергетегъ Манастыръ изъ развалина свои подигне: извади за нѣга и Прівілегію, да о Св. Ніколи „лѣт-

нѣмъ“ то єстъ 9 Мая старогъ о Храму церквеномъ, и 24 Юнія о Іваню дну истый Манастыръ тржишта (вашари) своя держати може. А найпослѣ и то кодъ Цара Іосифа I. изради, да у напредакъ не Єнопольске Владыке, но Сербски Митрополіти Гергетежке, Нерадинске и Банковачке доходке уживаю.

И тако свеєднако до Павла Ненадовића уживали су сви Архіепіскопи доходке Гергетежке, коє споменутый Митрополітъ савсимъ због тога Манастыру уступи, да бы се и церква по „вкусу“ новіемъ, и ћеліе Манастырске, коє су се већъ къ паданю клониле, изнова основати и подигнутн могле: шта више онъ и одъ свои рођены новаца на зиданѣ истогъ Манастыра велике жертве приложи. Красномъ овомъ и побожномъ примѣру слѣдовала су и оба слѣдующа, Георгіевићъ и Видакъ Митрополіта. И тако садашня пространа и по вкусу новіи времена сазидана церква Гергетежка 1751 год. съ ћеліяма заєдно основана и текъ 1775 год. довершена буде.

Но она радость, кою є народъ Сербскій, гледаюћи на новоподигнутый и са лѣпотомъ спольскомъ све друге до тогъ времена надвышаваюћій Манастыръ, у сердцу свомъ осѣћати морао, ни є задуго траяти могла; єръ іоштъ 11 Юлія 1771 год. пошлѣ Придворно „Іллyріческа“ Депутація Митрополіту Георгіевићу тай налогъ, да іой о станю свію Манастыра „Извѣстіе“ предложи: коє овай 9 Новємврія 1773 и учини. У Суноду Епіскопскомъ 1774 год. держаномъ по заповѣсти

Царской поведе се рѣчь о уређиваню Манастыра, ков се послованѣ съ тимъ найпослѣ оконча, да се одма перве године 6 Манастыра и 4 „Філіяла“ укину. Ни издалека се нитко надао ни є, да ће између тіи Манастыра и Гергетегъ быти. Придворный єданъ Декретъ одъ 1776 год. наложи Придворной Іллvріческой Депутаціи, да се Гергетежки „Монаси“ по другимъ Сремскимъ Манастырима намѣсте. Међутимъ се доходакъ одъ Нерадина и Банковаца Митрополіту Видаку поклони. Ово сасвимъ Народу по вольи не буде, кои на Митрополіта подозрѣвати почне, као да се све то због нѣговогъ корыстолюбя догодило; због тога и морао є онъ исте іоштъ године у держаномъ Сvноду одъ Владыка многа пребациваня подносити. Буде дакле Двору садъ предложено, да се Гергетегъ не укида; но ништа се не помогне. Забунѣнъ Архіепіскопъ не узмѣ іоштъ истый Манастыръ укинути; но оштра Придворна одъ 13 Февр. 1777 године заповѣсть данъ 1-огъ Мая опредѣли, да се безъ свакогъ одлаганя истый Манастыръ укине. И заиста истогъ дана Монаси Гергетежки сви принуђени буду, да Манастыръ свой съ тужнымъ сердцемъ оставе, и да се по другима Манастырима разыђу.

Због тога Народъ іоштъ више съ Митрополітомъ незадовольніи буде. Овай дакле примора се, да 1778 одъ Двора запроси, како да се овай Манастыръ у прећашнѣ станѣ постави. Желя му садъ за рукомъ изыће. Но будући, да є Придв. Іллvріческа Депутація

већъ укинута была, зато преко Унгарске Канцеларіе Декретъ изыђе: да се опетъ Манастыръ Гергетегъ на „утѣху народню“ уздигне и утверди, а Архіепископъ за укидаюћій му се доходакъ да изъ Ераріума преко године по 5,000 форінтій донде добыя, докъ му се годъ другій каковый Фондъ не одреди. Тако дакле нова ова съ Гергетегомъ промѣна и у Изяснителномъ Решкрипту потверди се, и овай се Манастыръ у пређашнѣ своѳ станѣ поврати *). —

(Продужит' ће се)

*) Csaplovics Slavon. u. z. Theil Croatien.

3)

СЕРБСКОНАРОДНЫЙ „СОБОРЪ“

1769 г. у Карловци держаный.

(Продужено.)

Шєстнайсто Засѣдаванѣ 27 Мая по стар. — Пыта Комесаръ далѣ Градишку Регіменту за Свитакъ? Депутирци одговоре: Да кодъ оногъ Свитка, кои є 1763 г. изданъ быо, заостаю; само за вѣнчаня и сараньивања да се нове уредбе учине. Садъ се одъ Комесара Пакрачки Провінціялни Депутирци пытаю: ако што противъ Свитка имаю, да предложе. Они одговоре: да на ономъ, на чемъ су и Градишчани остали, задовольни су. За овымъ пытани буду сви Депутирци: Колико Проте доходка одъ вѣнчаваня и надгледаня Парохія имаю? Одговоръ ньіовъ слѣдуюћій буде: Налази се, да се Протама одъ вѣнчаня поєданъ маряшъ давао; а кадъ Парохіє надгледаю, то єстъ Візітаціє чине, онда одъ свакогъ мертваца поєданъ петакъ добыяю; по нѣкимъ пакъ мѣстима по 1 фор. и 30 крайцара, а и по два форінта одъ села имаю. Комесаръ имъ іоштъ ово предложи: Да Граничари, кадъ се жене, одъ свогъ „Коменданта“ (войничкогъ управляюћегъ Чиновника) допуштенѣ ишту, и да се безъ тога оженити не могу. На ово су Славонске

Регіменте одговориле: Да є и до тогъ времена тако кодъ ньи бывало. Найпослѣ запыта іоштъ Комесаръ: Єсу ли што Свештеници Екзарсима и Протама давали? Буде му одговорено: Налазило се, да су Свештеници Екзарсима до 4 фор. давали: ту су и Протина три маряша, но преко тога нѣки су іоштъ и у раани давали. Садъ прочита се оно писмо, коє су Епіскопи Комесару предали збогъ Митрополітски за време удове Митрополіє служителя. Приликомъ овомъ на пытанѣ Комесарово сви му одговорисмо: Да на то, што су Владыке у овомъ предмѣту рекле, пристаємо. —

Седамнайсто Засѣдаванѣ 30 Мая по стар. Будући да су Нѣномъ Величеству тужбе предате: Како Митрополітъ, кадъ кои Епіскопъ умре, све до голы стѣна (дуваръ) наслѣди и къ себи привуче; па кадъ се новый Епіскопъ постави, ништа у Епіскопіи не затече, тако, да докле се годъ не уреди, мора много одъ народа узымати: зато є Свевысочайше Рѣшенѣ изышло: Да Архіепіскопъ по Прівілегіяма наслѣђує, но цѣло покуѣство домашнѣ, кньиге и церквене ствари Старѣшинама мѣстныма да се попишу, и да се исты стварій єданъ списакъ Владыки, а другій церквеномъ Тутору преда. — Марва за землѣдѣлство потребна у Епіскопіи да остане, а што се у новцу, сребру, злату, раани, вину и стоки нађе, коє ни є за церкву и за домоводство нуждно, треба да Архіепіскопъ по смерти Епіскоповой наслѣди, да се тростукій Інвентаріумъ сачини и да се придворной

Иллѵрiческой Депутаціи пошлѣ. — Архіє-
піскопъ пакъ ону касу, коюнаслѣ-
ди, мора да по издатомъ 1753 г. Ре-
шкріпту на церквене ствари, учили-
шта и на сиротиню раздає. Рав-
нымъ начиномъ заповѣда Нѣно Величество,
да се одъ исты новаца за Свештени-
ковице удове, и Свештеническу дѣ-
цу, коя живити не могу, „Фундусъ“
єданъ оснує, и кадъ се иста каса разда,
да є Архіепіскопъ о томъ „Шпецафікацію“
придв. Иллѵрiческой Депутаціи послати об-
везанъ. — Свакегодине по свима мѣстима да
се рачуни церквени прегледаю, коіомъ при-
ликомъ власть свѣтска или Чиновникъ мѣст-
ный да присутствує, а Інштрументъ єданъ
самогъ Рачуна да се Епархіялномъ Епіскопу,
другій пакъ церквеномъ Тутору преда. Далѣ
Нѣномъ Ц. Кр. Величеству єсу тужбе пре-
дате: Да се они люди, кои су одвеѣъ велики
сиромаси были, и за коє се одкудъ платити
не ма, у гроблѣ не укопаваю, но коєкуда по
путовима: зато се унапредакъ то строго за-
бранює. — Тако исто дате су тужбе на Вла-
дыке, да они за малу стварь са маломъ само
свѣдочбомъ безъ далѣгъ испытиваня Све-
штенике одъ службе по 5 и 10 мѣсецій одбіяю,
и оне, кои се новцима не одкупе, као како-
ве злочинце у пута меѣу и затвораю, а ста-
рыма Свештеницима по ----даю. Будући да-
кле, да такови Епіскопски поступ-
ци противъ права Свештенически
бываю, и тако наказанъ Свештеникъ честь
предъ народомъ губи: зато да не бы у на-

предакъ тога было, Нѣно Ц. К. Величество рѣшити є изволило, да се ономъ Свештенику, кои бы окривлѣнъ био, редовно преко Конзісторіума суди: у ономъ пакъ случаю, кадъ бы се по канонима Свештеникъ каковый одлючити морао, то да се исто одлученѣ съ узрокомъ заєдно Придворной Иллyрической Депутаціи яви; и ако се овдѣ примѣти, да истый случай одлученѣ по канонима не заслужує, то да се найпре Ц. Кр. Величеству поднесе, и отудъ да се премилостиво рѣшенѣ очекує. Владыке садъ одговоре: Да ћеду због реченогъ одлучиваня Свештеническогъ писмено изяснити се. —

Осамнайсто Засѣдаванѣ 1 Юнія по стар. — Комесаръ говорити почне: Како Епіскопи Конзісторіуме держе, и тко суди у Конзісторіуму? Одговори му се: Да є Владыка Предсѣдатель Конзісторіума, и окромъ нѣга, да се іоштъ нѣколико Прота у истомъ Конзісторіуму налази. Комесаръ мысли: Да Конзісторіялни судови не треба съ новцима да казне. Владыка Бачкій одговори: Има много таковы случаєва, кои се мораю съ новцемъ казнити и. п. кадъ младоженя одъ дѣвойке одустане; а тако су исто и многи други догађаи. — Пыта найпослѣ Комесаръ: Како Митрополітскій Конзісторіумъ быва? Одговори му се: Што су маня дѣла, та Архієпіскопъ као Предсѣдатель и съ ньимъ оближный Архімандрітъ свершую, а кадъ се већа дѣла или Апелата предузымаю, онда сви Епіскопи присутствую. —

Деветнайсто Засѣдаванѣ 3 Юнія по стар. — Пыта Комесаръ Владыке: Єли готово оно писмо, коє бы хтѣли да за Свештенически одлючиванѣ одговоре? Владыка Вершачкій рекне му: Да іошть готово ни є. Текъ што Комесаръ запыта: У оно 12 форінтій, коє сте Адміністратору Митрополіє оредили, разумѣ ли се сѣно и зобь за конѣ? а оно му се преда писмо за служителѣ, кои су за време удове Митрополіє нуждни. Исто се писмо прочита, и у нѣму се налазаше: Да се на годину плаћа Секретару 1600; двоици Канцелістама по 250 фор. дакле 500; Кувару 70 фор. Служкиньи 36; Скоротечи 50; Домоводцу 30; Вертляру, (Башчованъ) 100; Трпезару 40 форінтій и свима другима, кои су пописани были, тако, да свію ньи свакогъ мѣсеца плата на 229 фор. окромъ вина и за конѣ зоби износила є. — Продужава далѣ Комесаръ: Ону прошню, кою є Темишварскій Владыка первогъ засѣдаваня у име цѣлогъ Народа збогъ избираня Митополітовогъ учиніо, я самь Нѣномъ Ц. К. Величеству послао, и на ню є овай одговоръ дошао: Да „Соборъ“ овай све, што є зло укине, а што є добро уреди: и текъ послѣ тога ступати се може на избиранѣ онаковогъ Митрополіта, кои бы и за Цара и за Народъ полезанъ быо, а не онаковъ, кои ни за Бога, ни за Цара, ни за Народъ ни є, да се избере. Тако хоће и то Нѣно Величество: да се свака тужба преслуша, и да се свакій кривацъ по заслуги накаже; као што хоће и то да зна: Єли Владыка Темишварскій са зна-

нѣмъ цѣлогъ Собора за избиранѣ Митрополітово или самъ по своіой глави говоріо? На то му се одма одговори: Мы смо сви сагласили се были, да найпре Митрополіта иштемо, пакъ онда да друга дѣла уређуємо; Владыка є у име свію насъ говоріо: само Пакрачки и Вершачки Провінціялни Депутирци ни су на договору были; єръ іошть ни су одъ куће подолазили.

Двадесето Засѣдаванѣ 4 Юнія по стар. — Обште дѣло. Изъ Турске долазе Калуђери, продужава Комесаръ, те просе по народу, и Владыке имъ допуштаю, да народъ исповѣдаю. Нѣно пакъ Ц. К. Величество заповѣда, да се не бы у напредакъ странымъ Калуђерима допуштало, да исповѣдаю, служе и просе; но за ньи треба да се Правителство извѣсти, каковымъ су посломъ дошли, да бы се на ньи пазити могло. На то сви пристанемо. Найпослѣ Комесаръ намъ предложи: Да бы одвећъ добро было, да се они, кои бы хтѣли чинъ Монашескій на себе пріимити, одъ 35 година свои а не пређе калуђерити могу; єръ се изъ искуства доказало, да се они, кои се млади покалуђере, доцніе здраво каю. Владыке су съ овымъ предлаганѣмъ незадовольни были и одговорили су: Изъ нужде младе люде калуђеримо; єръ кадъ бы се до 25 год. само чекати морало, то бы су Манастыри остали пусти.

(Продужит' ће се.)

4.

ЦЕРНА ГОРА

у своіой независимости

(Продужено.)

Но и ова, коя се не могу опровергнути, доказателства не задоволяваю завидльивце и непріятелѣ Черногорске; ево шта они іоштъ говоре: да Черногорци као разбойници у неприступнымъ планинама живе, изъ кои излазе у околне предѣле, по овыма грабе, пале и разбойничка дѣла извершую, а Порта скоро да за ньи и не зна нити ій познае. Тако дакле треба ли Черногорце збогъ тога разбойницима называти, што они преко 300 година съ мачевима у рукама противъ страшне силе Турске отчевину свою бране и свободу народню чуваю? Заръ велики Цареви Русіиски и Австріиски писма своя къ разбойницима често оправляю, и съ разбойницима се у важне договоре упуштаю? Треба ли Черногорце збогъ тога правымъ разбойницима называти, што они за вѣру, за свободу, за „спасеніе“ своє Домовине сваку нужду и сиротиню драговольно сносе; што су и самъ животъ свой за отчевину жертвовати свагда као и данасъ готови были? И кадъ народъ єданъ очевидно на таковогъ своєгъ непріятеля напада, кои отечество нѣгово же-

ліо бы да погази, и да га разори, кои бы хтѣо, да туђе землѣ и добра неправедно освои, може ли се пытамъ я садъ истый народъ због тога разбойничкимъ народомъ называти, што юначки сваку силовитостъ турански одъ граница и огньишта свои одбыя?

Хитрый Турчинъ нигда ни є Церну Гору заборавляо, но шта више свагда є на ню позорльивымъ окомъ гледао, не због тога, што бы какову нужду имао, да малу єдну землю, одъ коє се никаковомъ великомъ добытку надати ни є могао, съ царствомъ своимъ састави, но само због савершеног покореня овог свободног Сербског народа остатка, да не бы сирѣчъ и други Сербльи, на Церногорце гледаюћи, нигда ни помыслити могли, како бы се съ ньима саєдинили, и како бы, да туђе иго са себе збаце, у стању были. Перво дакле, због чега є Порта старала се, да Церну Гору покори, єстъ управо то, да она, кадъ исту землю освои, путъ себи отвори, како ће найпре да съ Адріятическимъ моремъ, а доцніє згоднымъ приликомъ и цѣломъ Італіянскомъ завлада. Єръ кадъ бы Церна Гора у Турске руке пала, то Бока Которска не бы се одержати могла; тамо бы Порта и войничку флоту свою намѣстити и держати могла; а окромъ тога іоштъ одъ Церногорски брегова до Бредича, Неаполітанскогъ града само се 60 Італіянски мѣра (миля) брои. Друго пакъ Порта є због тогъ свеєднако на Церну Гору пазила, да се наєданпутъ не бы у ньой каковый новый Геор-

гій Кастріотићъ или Скендербегъ появіо, когъ земля ни є већа одъ Церне Горе была, но кои є зато опетъ, као што є цѣломъ свѣту познато, за 24 године войскомъ и побѣдама надъ Турцима прославлѣнъ бывао, и то надъ Султаномъ Амуратомъ II. и сыномъ овога Мехмедомъ II. побѣдителѣмъ се показивао, предъ коима є цѣло Хрістіянство онда трепетало. Скендербегъ нигда ни є више одъ десетъ до петнайстъ тысућа войске противъ многочислене силе Турске ставити могао, и опетъ є безсмертну славу послѣ себе оставіо; да су дакле и други Владательи наши и Старѣшине Сербске съ таковымъ сердцемъ и одважношћу за свободу Домовине своє воєвали были, то нигда не бы себе до тога попустити могли, да сами собомъ у неволю, а наслѣдници ньови у робство Турско падну.

Я не знамъ по каковомъ се праву и збогъ чега толико Церногорци одъ многи свои непріятеля оговараю и безчесте, ако не збогъ тога, што Домовину свою и свободу бране; што не допуштаю, да се свобода Сербска загаси, и да сами у робство Турско не доћу. Кадгодъ є Скендербегъ малу свою войску противъ множине Турске предводіо, свагда іой є говоріо: да не множина войске но храбрость и юначство побѣћує; пакъ и сама нѣгова войска, нѣга єдногъ изузымаюћи, нити се храброшћу, нити одважношћу съ Церногорцима споредити може. А то се и отудъ ясно види, што су послѣ смерти Скендербегове съ малымъ числомъ и на-

скоро Турци Албанію себи покорили, коя и данасъ іоштъ подъ варварскимъ игомъ стенѣ, а Церна Гора и до овогъ тренутка свободу є свою сачувала.

Како далѣ завистници съ толикомъ неправдомъ говорити могу, да Церна Гора, кадъ бы само Порта ню покорити хтѣла, противъ силе Турске не бы се обдержати могла, кадъ ова Сербско-свободнячка земля како положаємъ крѣпки свои мѣста, тако и съ храброшћу, одважношћу и множиномъ свои людій, а особито садашньимъ оружѣмъ далеко Скендербегову Албанію надвишава, коя є у свима боєвима Турску войску разбіяла и свагда є надъ Турцима побѣду одержавала. Пакъ и у самой ствари Порта є показала, не само да є свакояко хтѣла, но да є и проливеномъ велике своє войске крвлю више пута старала се и трудила се, како бы Церну Гору себи покорити могла, ни мало тога не стидећи се, што є войска нѣна одъ Церногораца свагда разбіяна и протеривана бывала.

До каковогъ степена храбри и сложни у чуваню свободе трудови успѣти, и како напредовати могу, показаћеду намъ слѣдующи примѣри.

У оно време, кадъ су Турци згодномъ приликомъ неслоге Сербске, свакоякимъ начинима царство Сербско освоявали, и Херцеговину су себи покорили. Но двѣ области или нахіє, Дробнячка сирѣчъ и Никшићка никоимъ се начиномъ ни су Турцима покорити хтѣле, но оружѣ су у руке своє узеле и „отечество“ су своє чувале, не гледаюћи на

то, што су непрестано одъ Турака узнемириване и нападане бывале. И докле су годъ Херцеговци ови свободу свою више свега на свѣту любили и почитовали, дотле се и любавь ньина къ Отечеству сачувала, нити се угасити могла; они су противъ свакогъ варварскогъ нападаня храбро и мужествено свагда свободу свою и Домовину бранили и чували тако, да ій Турци съ цѣломъ силомъ оружя свога за 250 година ни су побѣдити и покорити могли: но кадъ се већъ послѣ тога любавь къ Отечеству и обштемъ добру умалявати, а жељь и неограничена неситость кадъ за сребромъ и неразумномъ гордошћу свободу народню надвишавати почне, онда се изъ тога обычна за обште добро и корысть немарльивость породи, због коѥ најпослѣ свобода и Домовина тако изгубљѣна буде, да съ почеткомъ 18 вѣка ове двѣ славне преће нахіѥ, ови храбри войници, ови непобѣдими за два и полъ вѣка бранителъи Отечества своѓъ и свободе Херцеговци, не Турскимъ оружѣмъ, но гаднымъ лакомствомъ, неразсуднымъ честолюбѣмъ и међусобномъ завишћу подъ туће иго покоре се: седамдесетъ ѥ већъ (1774) година, одкако су обе ове нахіѥ ѥдна за другомъ у Турске руке пале, па и данасъ іоштъ (1840) подъ ярмомъ варварскимъ стеню.

Старіимъ іоштъ ѥднымъ примѣромъ предмѣтъ ћу Вамъ мой много ясніѥ представити и болѣ га іоштъ освѣтлити моћи. Кадъ ѥ Римъ градъ Тотиломъ освоѥнъ быо, онда ѥданъ измећу войвода Римски именомъ „На-

велъ“ съ малымъ числомъ людій изыђе изъ града, и на єдномъ се брегу непріятелѣмъ окруженъ стани. Нимало се ни є двоумити могло, да га гладь къ предаи принудити не ће; єръ є већъ у свачемъ и са свію страна недостатакъ терпити морао: зато кадъ већъ овако до найвеће нужде дође, окрене се войницима своима и рекне имъ: „Другови мои! ил' умрети ил' робови быти морамо. Безъ сумнѣ Вы о томъ не ћете много да размышлявате; но то ни є доста, да само умремо; него треба да онако, као што є храбрымъ людима пристойно, животъ окончамо; єръ само глађу измучити се, и одъ глади чекаюћи горку и бѣдну смерть сасушити се, приличи само малодушнымъ войницима. Мы смо биткама изучени и оружѣмъ нашимъ управляти умѣмо; постараймо се дакле да дане наше са славомъ завершимо: сви треба да поумиремо, но да се и одмастимо; сви треба да поумиремо, но и крвлю непріятеля наши треба да се покрыємо. Какова бы то за насъ корысть была, да за нѣколико іоштъ година са срамотомъ животъ нашъ продужимо, кадъ и онако послѣ нѣкогъ времена умрети морамо. Не єстество но само слава живота нашегъ предѣле продужити може“. Єдва што изговори Войвода ове рѣчи, а войници му сви изъ гласа одговоре: да су на тай начинъ сви съ ньимъ заєдно готови умрети. Поћу дакле на непріятелѣ, кои изъ одважности Павловы витезова и приверженика дознаду, да су ови съ отчаяномъ храброшћу намѣрени, како да

съ ньима у битку ступе *) зато и не дочекавши ій съ битвишта се уклоне.

Я свершуємъ дѣлце ово **) любезни мои земляци и снародници съ найтопліомъ жельомъ, да оно не малу корысть момъ Народу и Отечеству донесе. А намѣра ће се моя онда сасвимъ испунити, кадъ се мы сви сложно за обште наше благо постарамо. Срећа наша само одъ насъ самы и наше волѣ зависи. Мы смо сами узрокъ садашнѣгъ нашегъ бѣдногъ станя; єръ не мамо никаковогъ уредногъ управляня, никаковогъ „благочиногъ“ старѣшинства, никаковогъ законитогъ подчинѣня, никаковы властны закона, никаковы уредны судова! Због тога се налазе међ' нама непрестано сваће, грабежи, освете и многа друга зла; и због тога мы нигда сагласити се не можемо. А безъ слоге нигдѣ и никакова Обштина нити є была нити ће быти срећна: зато да престанемо одъ наши препираня; да затворимо сердце наше одъ проклете зависти; да предамо права осветe наше у руке обштега суда; да уредимо наше грађанске уставе; да бранимо невине; да награђуємо заслужене люде и да казнимо зле и отровне метежнике. —

Мы и срећу ту и право имамо, да се роћеньымъ своимъ законодавцима учинимо. А ово є такова слава, съ коіомъ се одвећъ мало народа у садашнѣ време поносити мо-

---

*) Leonard. Aret. De Bello Italico adversus Gothos Lib. 4.

**) Оно є списано у Церной Гори 1774 године Сербльиномъ, и то Русіискимъ наречіемъ.

же. Да къ овой пакъ слави приспѣти можемо єдно намъ само на путу стои, а то є наше неизображенѣ, когъ што скоріє треба да се отресемо, и да се просвѣтимо. Природа нити насъ є манѣ одъ други народа обдарила, нити насъ є неспособніима учинила, да духъ нашъ узвысити, да разумъ нашъ просвѣтити, да сердце наше облагородити не можемо. Мы онако исто као и други народи себе благополучныма учинити можемо, кадъ владанѣ земальско и законе грађанске уредимо; кадъ у землю нашу художества и науке уведемо; кадъ найпре са сусѣдима а послѣ и съ удалѣныма народима терговину нашу умножимо и распространимо. Послѣ землѣдѣлства ништа тако люде не богати као терговина; за терговину пакъ свакій зна, да насъ є природа згоднымъ и особитымъ Отечества нашегъ положаємъ обдарила. Херцеговина, Босна и Албанія, съ коима се граничимо, све бы намъ оно доносиле, што у ньима рађа. Кадъ бы мы себе добрымъ законима управляли, онда бы преко мора у различне туђе землѣ и стране све оно износили, у чемъ сва наша окружя и предѣли изобилую. Тако бы мы за кратко време обогатили се и процвѣтали: єръ терговиномъ и морепловствомъ многи други народи, кои су се у горемъ іоштъ и жалостніємъ, нежели што є наше, станю налазили, силныма, цвѣтаюћима и благополучныма народима себе су учинили.

Оставимо на страну Тyръ, Сydонъ, Карѳагину, Корінѳъ и Аѳину, о коима насъ стара повѣстница довольно поучава, пакъ погле-

даймо само на „Венецію и на Холандію.“ Шта су оне изъ почетка биле? Кадъ ій съ Отчевиномъ нашомъ сравнимо, то су оне далеко слабіе, далеко сиромашніе быти морале. Но подъ мудрымъ и полезнымъ законима обе ове землѣ єдномъ само терговиномъ и морепловствомъ прославиле су се, узвысиле и обогатиле.

Съ друге далѣ стране да погледамо само на Швайцерскій, кои се одъ скорогъ времена подигао, народъ. Овай народъ онако исто као и мы по планинама живи; и докле є годъ онъ подъ ярмомъ међусобне неслоге и „вражде“ живіо, у истомъ се станю као што є данашнѣ наше налазіо. Но найпослѣ таковымъ бѣднымъ и несноснымъ своимъ животомъ намучивши се, почне онъ „спасенія“ своєгъ ради очи своє отварати. Зато се дакле и савъ народъ сабере, да се договори, каковымъ бы се начиномъ одъ толикогъ зла, одъ тако робскогъ ярма и одъ пропасти, коя му є предъ очима лежала, избавіо. Послѣ дугогъ препиранія и пустогъ, као што обычно оваковымъ приликама быва, домышлявания, нађе се єданъ између свію старѣшина найблагоразумніи, честитогъ живота и одвећъ великогъ поштеня човекъ, кога є разумъ наукомъ и искуствомъ просвѣћенъ быо, а сердце му се у любави за своимъ Отечествомъ топило. Овай дакле мудрый Родолюбъ стане посред народа, уздигне главу свою и овако говорити почне:

Господо моя Браћо и Другови! Я за одвећъ излишно держимъ, да Вамъ оно гово-

римъ и „повторавамъ“, што свакій између Васъ самъ зна, види и осѣћа, да се сви мы садъ у бѣдніємъ и жалостніємъ станю и животу налазимо, нежели и сами послѣдньи робови на свѣту: но то само не знамъ, еда ли свакій одъ васъ и оне узроке види, изъ кои сва зла за наше Отечество и за насъ саме произлазе. И сама она свобода наша, кою мы за несравнѣно благо держимо и као перво преимућство народа нашегъ цѣнимо, онда се само правомъ свободомъ назвати може, кадъ се на добрымъ грађанскимъ законима оснива, и на онаковымъ уставима утверђена є, кои є никаковомъ грађанину или обштинскомъ члану на зло употребити не допуштаю. Кадъ пакъ иста свобода наша никаковой обштинской власти подчинѣна и кадъ никаковымъ законима и уставима ограничена и обуздана была не бы, то бы онда она изворомъ свакогъ зла и бѣде наше называти се могла. Ни єдне на цѣлой земльи нашой такове неволѣ не ма, коя бы се съ таковомъ свободомъ сравнити могла. —

Такова свобода ни имена своегъ достойна ни є. Име є нѣно право своєвольство; а своєвольство є горе одъ свакога робства. Разсудите само Господо и Браћо моя! каковъ намъ є животъ кодъ такове свободе? Или каковомъ се мы добру одъ нѣ надати можемо? Кадъ мы у таковой свободи налазећи се землю нашу роћеномъ нашомъ крвлю свакій данъ напаямо, то онда сама земля наша цротивъ насъ на небо уздыше, и за проли-

вену по ньой браће наше крвь одмаштеня небесногъ одъ Бога надъ нама иште. Мы се заиста правымъ робовима назвати можемо, докле се годъ у овакомъ станю налазимо, докле будемо, у каковомъ данасъ живимо; єръ мы какогодъ животомъ тако исто и иманѣмъ нашимъ, дѣцомъ и женама нашима єданъ другомъ робуємо; непрестано єданъ предъ другимъ стрепимо, као што съ послѣдньимъ робовима кодъ найсвирѣпіи тyрана и мучителя быва. Кодъ насъ є тако, да тко є силніи и ячій, тай є и Господаръ надъ другимъ; онъ и надъ животомъ и надъ иманѣмъ другога власть има; пакъ због тога нарочно за великогъ, храброгъ и славногъ мужа почитує се, хвали се и слави се. Мы єданъ другогъ убіямо и онако се гонимо, као што велики ловци звѣрове шумске у лову своме тераю и убіяю. Но због чега се кодъ насъ такова грдна и Богу мерзка дѣла чине, коима на цѣломъ свѣту подобны не ма? Я ћу Вамъ Другови мои! и на то одговорити. Ево због чега. Што смо мы одъ саме колевке наше безъ сваке науке, коя бы насъ къ срећи нашой руководила; што смо далѣ безъ свакогъ суда и безъ власти грађански закона живити научили се, безъ кои никаково на свѣту обштество напредно быти, и срећно живити не може.

И тако самъ Вамъ я садъ съ ово нѣколико рѣчій свеобшты наши заблуђеня и свію послованя жалостно станѣ представіо, но покрай тога и она средства, коя бы насъ къ срећномъ успѣху водила, показати Вамъ ни

самъ пренебрегао. Одъ нашегъ данасъ обштегъ опредѣлѣния зависит' ће или „спасеніе“ или послѣднѣ разоренѣ наше. Садъ Господо моя! одъ овогъ двога оно, коє Вамъ се болѣ узвиди, изберите: єръ мы на досадашнѣмъ основу на никаковъ начинъ овдѣ више живити не можемо. Зато ништа намъ друго садъ не изостає, него то єдно само, да се у друга Царства и Државе разселимо, гдѣ закони владаю, и гдѣ є права свобода власти закона а не своєвольству подложена. А ако Вамъ є пакъ то жао, да ваше роѣено Отечество оставите, то опетъ одъ саме ваше волѣ зависи, да себе помогнете. Уредите данасъ и узаконите овдѣ између Васъ све оно, што се на ползу Отечества нашегъ клони, и што срећу живота нашегъ подпомоћи може.

Како дакле край ове бесѣде буде, одма савъ народъ изъ гласа и сложно съ радостнымъ усклицаима повикне: Тако некъ буде; и некъ се све по мудромъ овомъ и полезномъ за насъ предлаганю уреди. Цѣла се скупштина єднодушно сагласи, и таки се свакой „вражди“ и неслоги путъ пресѣче, а увреде се нарочно све вѣчномъ забораву предаду. И тако кадъ Швайцерска овымъ начиномъ праву свою свободу, уреѣено за себе „Правительство“, и добре законе добыє, одма съ тимъ тако дизати се почне, да є за кратко време многе друге народе превазишла, и толике знамените витезове и славне у наукама и свакомъ искуству мужеве произвела, почемъ є у савершенство своє зе-

млѣдѣлство довела, скотоводство своѥ умножила, терговину свою распространила, умѣшства толика и ремесла (занате) завела, толике за войнике люде себи „воспитала“ и све науке на высокій савершенства степенъ подигла. Свима овыма средствама, а особито свима добрыма дѣлима, своима трудовима, своимъ добрымъ владанѣмъ, обштомъ слогомъ и мудрымъ управлянѣмъ садъ ѥ овай свакогъ дивлѣня достоянъ народъ до такове славе, силе и благополучя подигао се, да му се данасъ савъ свѣтъ срећи нѣговой достойно чудити и дивити мора.

5.

СЕРБСКО У ЄРУСАЛІМЪ

Путованѣ 1704 године

(Изъ старогъ рукописа.)

Я Єроѳей Рачанинъ, Григорій и Вѵсаріонъ Єромонаси, Салаћъ изъ Бѣограда и Станоє, Іоанъ Параносовъ и жена му Неда изъ Ирига и Павао сынъ Дунђериновъ изъ Бѣограда, поћосмо 7 Юлія 1704 године изъ найпослѣ именованогъ града и на перво преноћиште у „Манастыръ“ Раковицу приспѣсмо. Овдѣ се три дана частисмо, пакъ на друго преноћиште у Гроцку дођосмо, гдѣ три дана проведосмо. У овомъ мѣсту умало што не удари Турчинъ Григорія сѣкиромъ, што є часове на чардаку читао. Трећа намъ преноћь бы Хассан-Пашина Паланка, четверта Батичина (Баточина), а пета Моравскій мостъ у Ягодини, кою кадъ прођосмо и Параћинъ порано остависмо, онда на ужину у Ражань приспѣсмо, пакъ одавдѣ на шесто преноћиште у Пандуре кодъ Алексинаца дођосмо. Сутра данъ край Нишаве на ужини бысмо и Светогъ Пророка Мліо подъ великомъ тополомъ прослависмо: прослави га Мія Кирайція и почасти насъ лѣпо; віна довольно, Богъ да прости, писмо. Одавдѣ далѣ узъ Нишаву поћосмо, и седмо преноћиште

кодъ исте рѣке на зеленой трави не далеко одъ Ниша проведосмо; на истомъ мѣсту вечерасмо и писмо, а у ютру се кренусмо и у Нишу ужинасмо, пакъ затимъ на Бугарской страни подъ К...инымъ градомъ преноћисмо. Овдѣ се послѣ поноћи побунисмо, но хвала Богу никакове штете не претерпѣсмо, но здраво и мирно устасмо и подъ Лѣсковцемъ кодъ камените Церкве на ужину стасмо; пакъ истогъ іоштъ дана подалеко одъ Лѣсковачке клисуре девето преноћиште имадосмо, одкудъ поранисмо, у Клисуру уђосмо и на краю нѣномъ на ужину као козе на малю падосмо. Ту изъ траве зміє, гуштери, жабе и корняче помилише, због чега мало у воду одъ страха не поскакасмо. Одавдѣ на измаку Враньске Клисуре на десето преноћиште подъ Манастыръ Решитскій приспѣсмо, гдѣ рака за вечеру наловисмо. И ту човека нађосмо, кои намъ казиваше, да є одъ 120 година: браде є просѣде био; зуби су му се, као што казиваше, трипутъ мѣняли, пакъ као у дѣтета опетъ нарастли, а брада му є двапутъ опадала и наново растла. Онъ и сына сѣђа одъ себе имађаше, пакъ казиваше, да нити є кадгодъ Турчина видіо, нити харача платіо, нити віна піо, но узза цѣлый є животъ свой овце по планинама пасао. И одавдѣ рано устасмо, пакъ на єданайсто преноћиште у Враню а на данайсто у Кошуне (Кожани?) приспѣсмо. За време Сербске владе овай є градъ великій био, пакъ и данасъ іоштъ 40 церквій има. Овдѣ видѣсмо одвећъ много велики одъ камена корыта око-

ло кладеза (бунаръ) и чудисмо се; видѣсмо далѣ надъ истымъ градомъ три одвеѣъ высока одъ Бога створена брда, коя по поверщини своіой быше равна, и на коя се съ єдне само стране люди попети могу. То се зову шаторишта Марка Кралѣвиѣа и Милоша Обилиѣа, Релѣ Омуѣевиѣа и Новака Дебелиѣа. Ту се у ютру догоди преношай моштію Свете Петке Терновске и храмъ єдне церкве, кодъ коє се и тржиште держаше. Овдѣ у изобилю хлѣба и віна наѣосмо; зато насъ и Вѵсаріонъ братъ нашъ почасти и данъ тай прослави. Отудъ на тринайсто преноѣиште у Горобинце на овчіє полѣ доѣосмо, гдѣ красну землю, лѣпа поля, жита и віограде видѣсмо, а тако исто и много различны воѣа; лѣпе рѣке изъ планина са студенымъ и честымъ изворима теку, а по цѣлой се околини многи градови и села виде; єръ са самогъ мѣста, гдѣ ужинасмо 14 велики церквій одъ бѣлогъ камена видѣсмо: ове су Сербльи правили, кадъ су испреко мора изъ Сербске землѣ овамо прешли и затимъ се по рѣци Сербльи назвали: а то є изза Троє града. Тако су найпре на овчіє полѣ пали, и на нѣму, као што се говори, одъ мѣди (бакаръ) гумно сковали, а на земльи врѣи не умѣли. Пакъ се іошть и то говори, да исто гумно и доданасъ іошть земльомъ засуто стои, и даѣе найпослѣ ту велико крви проливанѣ надъ Турцима быти. Одавдѣ на четрнайсто преноѣиште у Велесъ градъ Бугарскій приспѣсмо. Овуда тече вер-

ло велика рѣка Вардаръ. У граду многи Хрістіяни быше. Одъ малы до велики све су куће одъ камена сазыдане и каменомъ покрывене. Овдѣ се іоштъ и камените многе но пусте церкве непокрывене налазише. И видѣсмо далѣ у истомъ граду гдѣ люди о Светомъ Пантеліи носе много грожђе на магарцима у котарицама. Грожђе исто сами Турци купую а Хрістіяни до Преображенія не ѣеду: Зато ій пытасмо и добромъ ньіовомъ Хрістіянскомъ поступку дивисмо се. По околини пакъ Велеской многе ньиве памукомъ засѣяне видѣсмо и чудисмо се, єръ прѣђе тога нигдѣ не видѣсмо. Жита се овдѣ мало сѣю. Садъ остависмо Вардаръ и изыђосмо на оно полѣ, гдѣ су Турци Нѣмце разбили и натрагъ отерали, кадъ су ови 19 Авг. 1688 год. Бѣоградъ узели, пакъ Турке до истогъ града Велеса дотерали и єдва се на истомъ полю станити могли. Но будући да су многе кіше быле и зло време: зато Турци одморни изыђу изъ Велеса и тако Нѣмце разбію, да су ій по мало опетъ до самогъ Бѣограда дотерали, и истый градъ послѣ двѣ године одъ Нѣмаца отели. Одавдѣ на петнайсто преноћиште у Тиквешъ а на шестнайсто у Грчиште приспѣсмо. Ту видѣсмо, како врше люди жито съ воловима, и како су покрай Вардара попеле се тако рећи планине до облака. Крозъ исте є стѣне просѣченъ путъ и зове се Демир-капія Марка Кралѣвића, кои се ту высоко у камену подписао изрѣзавши слова, коя су одъ перстію већа. Іоштъ срѣтосмо ту

червене камиле, те се подъ Іованомъ коньи поплашише, да мало у Вардаръ не поскакаше. И тогъ дана доѣосмо на седамнайсто преноћиште у Уженскій градъ, а сутраданъ приспѣсмо на осамнайсто преноћиште у градъ Солунъ или Селаникъ, у комъ седамъ дана пребысмо; ходисмо около нѣга, по нѣговымъ кућама и чаршіяма, и улазисмо у Церкву Светогъ Димитрія, коя є красна и одвећъ велика, пакъ у ньой се и сами Турци кланяю. Она є оловомъ покрывена, но олтарскій іой сводъ пао беше, па како се срушіо, тако и стаяху стѣне неизнете. Црква иста имаћаше у четыри реда „столпове“ све єдне надъ другима и четворе сводове, и многе церквице, капеле и олтаре по сводовима. Столпови су у сва четыри реда одъ мермера, а у свакомъ реду има ій по седамнайстъ, кои су тако обли, као да су на стругъ израћени. Изъ єдногъ одъ овы столпова близу дверій стоећегъ тече мѵро, коимъ се мы мазасмо. Кодъ петогъ є столпа гробница Светогъ Димитрія: у ньой є и данасъ истый мученикъ. Излазећи изъ церкве видѣсмо у камену изрѣзана слова, и то све єдна верста Сербска а друга Грчка. Надписъ истый свѣдочи, да ондѣ леже мошти Светогъ Савве, Цариградскогъ Патріярха и Павла Исповѣдника. И по другимъ церквама идосмо и Богу се молисмо. На повершю града истогъ налазаше се Манастыръ Чаушъ, у комъ многи Калуђери быше. И ту іошть видѣсмо Ідолску кумирницу, коя є изнутра чудно сазыдана и на нѣка окна сведена бы-

ла, а стѣне одъ десетъ аршина широке имала. Овдѣ се онай Апостолъ Димасъ, о комъ Апостолъ Павелъ пише, вѣреХрістіянске одрекао и Свештеникъ Ідолскій постао. На среди града налазише се нѣки сводови и зидине, у коима кажу, да є мучитель сѣдіо, кадъ є Несторъ Лія побѣдіо. Далѣ іоштъ къ мору видѣсмо одвећъ голему цркву, кою є нѣкій Царъ на подобіе Свете Софіе сазыдао; нѣни су столпови и сводови такови, да ій се човекъ довольно нагледати не може.

Изъ Солуна поћосмо седмогъ Августа, и навезосмо се у галію на море, пакъ другій данъ подъ Платамонъ градъ доћосмо. Надъ градомъ истымъ лежи планина, коя се бабиномъ горомъ называ. Покрай исте планине налази се друга планинаСаргаръ, на коіой є сазыданъ Манастыръ Св. Великомученика Димитрія съ 200 ћелія. Затимъ приспѣсмо спрама свете Горе у Загорѣ 18 дана преко мора путовавши. У Загорю 9 дана сѣдисмо, пакъ по горама ходисмо, многе Цркве и Манастыре нађосмо. У цѣломъ Загорю 100 Церквій и 5000 домова, кои су сви Хрістіянски, налазаше се. Іоштъ видѣсмо овдѣ цркву „Преображенія“, коя є была нова, голема и одвећъ лѣпа: она имађаше три олтара и 95 сребрны и златны кандила; предъ церквомъ быше два лѣковита извора, а около нѣ шума борова налазаше се. Другій данъ подъ Касадру доћосмо, гдѣ 5 дана пребысмо, и градъ Тγръ, у комъ є Светый Ѳеодоръ Тγронъ мученъ быо, пустъ видѣсмо. Противанъ вѣтаръ принуди насъ, те противъ

волѣ наше подъ Аѳонъ доѣосмо, гдѣ Св. Павла и Св. Анне Манастыре видѣсмо. Одавдѣ се на велико море упустисмо и за три дана подъ планину Яръ допловисмо. Но ту на мору замркосмо; и около два часа прѣѣе полноћи подигне се страшна олуя тако, да грдни таласи почну преко галіѳ превальивати се и садъ на єдну садъ на другу страну исту галію извертати. Страхъ великій нападне на све насъ; сви се олую морску и смерть люту предъ очима имаюћи горкомъ плачу предамо: єдни се између насъ почну праштати, а други исповѣдати. У галіи 85 Хаджія бысмо. Около полноћи почне се галія сасвимъ извертати; кормани се забуне и облакъ церный на море падне. Садъ сасвимъ животъ отчаясмо и страшно викати и яукати почесмо призываюћи на помоћь пресвету Богородицу и Св. Отца Ніколу. Но мало часъ Управитель вѣтрила позна наблизу градъ Ливно; зато тамо прибѣгосмо и ту 32 часа проведосмо.

(Продужит' ће се.)

В. ПѢСНОСЛОВНИ.

Сербскій Праздникъ на Авали.

(Продужено.)

Ой Народе! временомъ избраный,
Да велика посвершувшъ дѣла!
Цѣла земля одъ Камчатке синѣ
До у сердце самогъ Цариграда,
(Да не рекнемъ источне Индіе,
Гдѣ б' васъ жельно изгледала браћа,
Да се опетъ братски загрлите!)
Пакъ пояси юга Европейскогъ
До дворова Дужда Млѣтачкога,
И одавдѣ до мора Блатнога,
Петровграда и сѣвера хладногъ,
Іоштъ пре Троѕ и Ѕлице красне,
Ясон-руна и Омир-Пѣвуна,
Пре времена свогъ Грчкогъ мудрила
Домовиномъ называше с' Сербскомъ *):
Ту столѣћа преживисте дуга,
Постарія одъ Богинѣ Кліе,
А камо ли нѣны унучића,
Та писаца Грчки и мудрица,
Проведосте срећни и весели,
Све на миру а у свакомъ добру,
Подъ управомъ Бога свевышнѣга,
А на земльи Свевид-Световита,
Напредника людства Серб-Славенскогъ!

*) Domácj starobylych Slowannuw gméno Srbowé. Slowanské Starozitnosti. W. Praze 1836. Swazek I. str. 80.

Тко ћ' преброят' све старе Богове,
Та народнѣ назов'-чуваоце?
Тко ћ' преброят' све храмове ньине,
К'о живота народнѣгъ и ума
Вѣковѣчне за свѣтъ паметнике:
Кадъ с' народи многи дѣтиньили,
Вечъ се яко Сербнародня душа
Срођавала съ небомъ и природомъ;
Єръ Перуна вышнѣгъ громовника,
Ил' Бѣл-Бога свакогъ добра давца
Погледали, ил' ньіове храме
Улюдношћу Сербскомъ сазыдане,
Свуд' с' напредку народнѣмъ дивимо!
Гдѣ с' сіяше Поревита (Правота) храми,
Ни су л' мѣста за престоле правде?
Радегосту гдѣ се жертвеници
Уздызаше и носише жертве,
Гостолюбѣ не бы л' тамо Сербско?
Гдѣ с' Осладу зидаше олтари,
Ни су л' тамо пріятельства легла
И дружине срођене састанци?!
Чуйте Сербльи мали и велики!
Обыћите землѣ и градове,
Вершне горе, ньиве и ливаде,
Прадѣдовска посвуда кућишта,
Гдѣ вечъ дижу сложна браћа главе,
Та на дику ума човечія,
А на радость Творца и природе:
Туд' прођите; или по сѣдиштам'
Анта, Винда свуд' Славена стары;
По Поморю Церномъ ил' Блатноме;
По Адріе свима утоцима;
Пролетите свима по краєв'ма
Одъ Средишта до Остров-волина:

Свуд' су Дида, Ладе и Полелѣ
Подигнути высоки дворови,
Перви ступци човечіѣ среће,
Гдѣ с' справляю за небеса душе!
Міліони то и садъ свѣдоче,
Та потомци Лютича, Древляна,
Поморанци, Вилци, Оботрити,
Сви Серб-Славски Богоподобници,
Цѣлогъ людства надячавши сыне,
Посебице наспор-благословомъ!!—
Виле далѣ, Русаљке, Севане,
Жива, Тризна, Коледа, Купало,
Кнезъ и Вѣштацъ, Морена, Гаєви,
Жертве чисте, Пророци, заклетве
Освећене умомъ човечіимъ,
А рад' свѣтскогъ мира и покоя,
Даю цѣну Серб-Славскомъ животу,
Уму, духу и старини ньиной;
У груд'ма имъ и витежство право
Пробуђую чакъ до адски врата,
Правочинцу гдѣ се побѣдница
Указуѣ съ ликомъ Анђелскіємъ,
И води га къ престолима Божіимъ,
Да награду пріими свои дѣла!! —
Гле заметка народньи пѣсама,
Вышнѣгъ дара Отца Савваоѳа,
Коим' с' єднак' сви народи диве,
Вѣкови ће с' дивити іошть болѣ,
Докъ съ очію скину сасвимъ таму! —
Чуйте Сербльи, народе престарый!
Кадъ на лица у старини тамной
Вы Богова стары погледате,
Науч'те се, да сте браћа Инда,

Та именомъ, животомъ и крвлю;
На єдномъ сте мѣсту вѣковали,
Дуге вѣке єдно мудровали,
Духа єдногъ и науке были,
Пре многіе до памети дошли
На свіету людій и племена!
Сва Нѣмачка то ћ' свѣдочит' свагда,
Што с' и сада многимъ Сербскимъ цвѣћемъ
Іоштъ изъ первогъ Европейскогъ доба
Съ первы лея пресаћенымъ кити,
На очигледъ човечества цѣлогъ! —
Оставите садъ Богове старе,
Прадѣдовске вѣрне хранителѣ;
Умъ човечій не треба ій више,
До л' съ стариномъ да ій се спомене,
Пакъ на дѣдске землѣ погледайте,
Одъ старіи вѣка наслѣћене;
Крозъ времена сва се прегледайте,
Каковъ ли сте кадгодъ народъ были?
Шта л' сте сада предъ очима свѣта?
Крозъ савъ животъ народныій проћите,
Одъ Кіева Свет-Андріе града,
Крозъ велику, бѣлу и червену
Пролетите вы Русію силну,
Отчевину Петра великога,
У Серб-Славству цѣломъ найсрећніегъ
Цар-човека одкако є свѣта,
Текъ временомъ єдва упознаногъ;
Ил' Литванацъ са сѣвера хладногъ,
Ил' окретный Козакъ съ мора церногъ,
Москве л' Туле, гдѣ Ціклопи Славски
Кую стрѣле за Іовиша Сербскогъ,
Русъ се звао понайячій братацъ
Народнѣга Серб-Славенскогъ Рода,

За юначко запытайте с' здравлѣ,
Пакъ се братски к'о браћа цѣлуйте;
Пођ'те далѣ крозъ прадѣдске землѣ,
Надгледайте Польску и Варшаву,
Гдѣ с' преважакъ Серб-Славенскій роди,
Надъ Европомъ и Азіе дѣломъ;
У Кракови задерж'те с' свободной;
Бац'те погледъ на Липско Саксонско,
Гдѣ вамъ дѣди вѣке проживиште;
Промотрите цѣлу Поморанску,
Край мора се Блатногъ задержите,
Прегледайте сродне паметнике;
Покрай овы сва кућишта стара,
Што с' у сердцу Назови-Нѣмачке
Садъ налазе Славскимъ подъ именомъ
Походите, съ браћомъ се познайте,
Народныій имъ животъ проучите,
Странпутнике къ Славству упутите;
Двѣ Лужице и цѣлу Моравску,
Стан-сѣдиште Кѵріл-Меѳодія,
(Два Славенца два народня Светца)
Съ топлымъ седцемъ у накрстъ прећите;
Пакъ се къ златномъ Прагу окрените,
Цѣлу Чесску землю прелетите;
Къ Нитри старой затимъ потрчите,
Светоплука Царство прегледайте;
Попните се на Карпатске горе,
Прегледайте Лавовъ, Галицію,
Прегледайте Турчанска кућишта,
СвуПанонску, Пешту съ равномъ Бачкомъ;
И съ Рватскомъ цѣломъ Загребъ дичный;
Пакъ Любляну съ морскимъ заливима;
Сву Далматску Боку съ Дубровникомъ
Промотрите што болѣ можете;

Садъ полет'те къ Цетинь-Церногорю,
Та роишту Сербски свободняка;
Свратите се у Спужъ, Подгорицу;
Надгледайте Свето-Савовину,
Са Мостаромъ све Граховско полѣ;
Са высина гора велебытны
Прегледайте васцѣлу Босанску,
Сараєво, Зворникъ, Банялуку,
Надгледайте высоке Дечане;
Пакъ пређите у землю Славонску,
Сремъ китнястый и Банатска поля,
Гдѣ є Мурза садъ Осѣкъ названый,
Фрушка Гора и Сѵрміумъ старый,
Херкул-воде вила купатила:
Прећ'те сада на Хемске планине
Съ Дибић-войскомъ вѣчно прославлѣне,
Надгледайте Терновъ и Софію;
Пакъ се онда преко Бѣограда,
Вы вините на Авалу дичну;
Прећ'те Космай, Рудникъ и Сребрникъ;
Прегледайте све што й до Косова,
Гдѣ погибе Лазаръ и Милоше,
Єданъ Светче а другій Витеже;
Пакъ до Ниша, валовите л' Дрине,
До утока Саве у Дунаво,
Свуд' прођите, очима видите;
Бац'те погледъ до Морєє саме,
Свете л' Горе и до Цариграда:
Свуд' о браћи добро с' увѣрите:
У све браће єл' іошть єдна майка,
Та премила Богиня Серб-Славска?
Милую л' се међу собомъ браћа?
Или су се тужна одродила,
Гньилствомъ своимъ ил' кривицомъ туђом',

Одъ первые народньи времена?
Напредую л' къ савершенству своме?
Допиру л' имъ очи до истина,
По природи цѣлой разастрты
И по бѣломъ свѣту начичканы?
Шта л' умъ досадъ, шта ли имъ мишице
Починише за тридесетъ вѣка,
И повише нѣшто годиница,
Та Европу одкадъ олюдише?
Каква л' себи и цѣломъ човечству
Надѣлаше добра и напредка?
Оправдаше л' повѣренѣ Творца?
Ил' га болѣ оправдати мысле? —
Прење свега о Народе славный:
Вы прадѣде людства Европейскогъ!
Стари Сербльи садъ Славени славни!
Све течае и духъ да познате
Васцѣлога народнѣгъ живота,
Благайницу отворите вашу,
Гдѣ с' вѣкови стоварали благо,
Стварали вамъ вѣчне паметнике,
Та вѣчніе туча и челика.
Єзыкъ обштый та є благайница,
Одпечатакъ одъ свію времена
Свегъ народнѣгъ духа и живота.
Гле извора народности ваше!
Гле свѣдока честитости ваше!
Гле печата улюдности ваше!
Знадоше ли ваши прадѣдови
За свевышнѣгъ Бога Створителя;
Знадоше ли за човечю душу;
То по цѣлой вашой Дѣдовини
Паметнике редомъ прегледайте
По вѣков'ма свима ужлѣблѣне:

„Богослава, Божка и Богдана,
Съ Боголюбомъ и са Богомиломъ,
Божидара, Божу, Богохвала,
И Богоя, Богића, Божића.“
Коя б' рѣчца због ништа постала?
Гдѣ б' се мыс'о о ништа зачела?
Гдѣ б' с' одѣло за ништа створило?! —
Сиђ'те умомъ съ неба на земльицу,
Да видите шта вамъ дѣде быше?
Ил' робови, слуге и невольни?
Ил' свободе своѥ Господари?
Ил' рођени да владаю свѣтомъ? —
Прегледайте народнѣ читулѣ;
Све градове села, и предѣле
По дѣдовским' землям' промотрите:
Гле прадѣда самы Владиміра!
Съ друге стране безбройны Свевлада!
Погледайте моћне Властолюбе,
Владиславе, страшне Бранимире,
Бранославе, снажне Боривоѥ;
Не видите л' силне Воиславе,
Радивоѥ, чудне Бориславе,
Изяславе, Предслав-Добривоѥ,
Ратиборе, Властиславе хвалне,
И іоштъ друге числа неизбройна
Паметнике тако расплоћене
Преко свію Славенски краѥва,
Преко стары и новы вѣкова:
То с' извори надъ извор'ма свима!
То с' свѣдоци надъ свим' свѣдоцима!
Ма с' гудила у пѣваца свію
Покидала, пера с' утупила
Цѣлогъ ята свію повѣстника!! —

(Продужит' ће се.)

ПРЕВОДИ.

1.

СЛАВЕНСКЕ СТАРОЖИТНОСТИ

Славени у Подунавлю.

(Продужена Шафарикова повѣстница)

„Чіерна“ (Tsierna) мѣсто на данашньой рѣци „Черна“ или „Црна“, коя на граници Унгарской и Влашкой у Дунавъ утиче, као што мермерный надписъ, на комъ се чита: „Valerius Felix miles coh. IV. stationis Tsiernen“ свѣдочи. Тай є каменъ ставлѣнъ за времена Совѣтника (Конзулъ) Барбата и Регула 157 год. послѣ Христа и данасъ се іоштъ у Мехадіи налази. Ни є тако вѣрно то име кодъ други изложено: кодъ Птоломея є Λίερνα, на даскама се Певтінгеровыма „Tierna“, кодъ Улпіяна „Zernensium colonia“; а заиста є и было тежко Грчки или Латінски рѣчь „Чрна“ или „Черна“ као и Скандинавцима „Чрноглавъ“ написати. Развалине истогъ мѣста и доданасъ се іоштъ виде, као што и име само у назыву рѣке. — „Паѳіссусъ“ (Pathissus) погрѣшно и „Парѳіскусъ“ (Parthiscus) кодъ стары име садашнѣ крайне Потиске и о самой рѣци употребляванo: тако є кодъ Плінія „Паѳіссусъ“, кодъ Птоломея „Партисконъ“ (мѣсто на Тиси), кодъ Аміяна Марцелліна „Парѳіскусъ“ и т. д. то єстъ „Патисѣ“ или

„Потисѣ“ као што є „Поморѣ,“ „Полабѣ,“ „Поморавѣ,“ „Подунавлѣ,“ „Посавлѣ,“ „Подринѣ“ и т. д. Треба намъ знати, да се у Славенскимъ нарѣчяма у оба вида предлози „па“ и „по“ налазе, н. п. „паметь,“ „пароге,“ „патока“ и пр. као и „поміє“ „пожаръ“ „покровацъ“ „потокъ“ и т. д. Предлогъ є „па“ старіи а „по“ новіи. „Па“ се ни у каковомъ другомъ Европейскомъ єзыку но само у Славенскомъ и Литванскомъ налази. Собствено име рѣке „Тисе“ налази се овако кодъ Іорнанда „Тісіа,“ „Тѵсіянусъ,“ кодъ Θеофѵлакта Самокатте „Тиссусъ,“ кодъ Гвидона Равенскогъ „Тѵсія,“ кодъ Константіна Багренородногъ „;Тица“ (Титза), кодъ Айнхарда „Тіза,“ у найстаріимъ домаћима листинама „Θѵсція“ и „Тѵсція“ и т. д. Стари чуюћи о „Патисю“ или „Потисю“ т. є. о покраишту Тисе рѣке име околине на саму рѣку окрену. Овдѣ имамо яванъ прикладъ сложене Славенске рѣчи изъ I. послѣ Христа столѣћа. — „Сербинумъ“ (Serbinum Σερβινον) по Птоломею и „Сербеціумъ,“ „Сервіціумъ“ (Serbetium, Servitium) на даскама Певтінгеровыма, кодъ Антоніна и кодъ Гвідона Равенскогъ два Панонска, ако ни су єдно и исто оба мѣста, одъ кои се єдно види, да є данашныій „Србецъ“ на рѣки Сави. — „Берзовія“ утверђено мѣсто у крайни тако названы Сармата Лімігантa по Певтінгеровыма даскама и по Гвідону, „Берзобісъ“ по Прісціяну, кои є име то изъ собственогъ Цара Траяна рукописа преписао, єстъ у среднѣмъ вѣку мѣстанце „Берза“ на данашньой рѣци „Берзава“ или

„Брзава“ у Банату. Много тогъ имена рѣка, потока, мѣста у Русской, Чесской, међ' Унгарскимъ Словацима, а и по другима мѣстима и данасъ се налази. — „Грануа“ (Granua) рѣка у писмама Цара Марка Аврелія Мудраца (180 год.) Словачки садъ „Хронъ“ а Сербски „Гранъ“ названа, єстъ кореномъ „Гранъ“ (Хранъ,) као што село „Храновница) (Грановница) кодъ извора исте рѣке свѣдочи, одъ рѣчи „грана,“ „граница.“ И уЧесской тече потокъ „Граничница. — „Пелва“ (Pelva) по Антоніну мѣстанце у долньой Панонской, гдѣ се и садъ тако као и у покраини Босанской градъ и рѣка „Плева“ Босански „Плива“ налази. У Русіи мала рѣка „Плева“, у Бугарской потокъ „Плева,“ и мѣсто „Плевенъ,“ у Унгарской мѣсто „Плевникъ“ и т. д. домаћность тогъ имена доказую. „Бустріціусъ“ (Bustritius) рѣка у Панонской по староримскима землѣ описима и путничкимъ списцима єстъ Славенска „Быстрица“: заиста наше широко писмо „ы“ Латіни су найобычніе съ гласомъ свога писмена „u“ (у) изражавали. Имамъ и зато свѣдочбе, да єГрчко име „Карпатусъ т. є. Татре, кое є кодъ Рушняка и данасъ іоштъ подъ именомъ Хорбы одъ рѣчи „Хрбетъ“ познато, погрчено и полатінѣно, и кое су Грци и Латіни, нипошто изговорити га не могући, по познатомъ себи острова „Капраѳосъ“ имену прекроили. Рѣчь „грбъ“ (хрбъ) хрібъ Виндскимъ Славенима и данасъ означава гору; Хорватима брдо; а кодъ Руса се хребетъ свако высоко по-

горѣ называ н. п. „Яблоной,“ „Уралской,“ „Камчатской,“ Становой хребетъ и т. д. Не хотећи да и дальимъ собствены имена разбиранѣмъ Читателѣ обтерећавамо, оставлямо садъ на страну множину други по старовѣкимъ паметницима налазећи се Славенски имена, и на ово нѣколико, кои намъ на свію осталы угледъ служити могу, примѣра престаємо. Єл' могуће пытамъ я найпослѣ, да разумный и єзыкъ и цѣлу стварь добро познаваюћій Читатель о Славенству овы и ньима подобны имена погрѣши? Изъ когъ се іошть Европейскогъ єзыка имена ова: Пелсо или Плесо, Чієрна и Черна (Словаци и данасъ веле Чієрна), Патисусъ или Потисѣ, Сербинумъ или Сербинъ, Сербеціумъ или Србецъ, Берзовія или Брзава, Грануа или Гранъ, Пелва или Плева, Бустріціусъ или Быстрица, Карпатусъ или Хрбетъ (Грбача) тако природно и тако непринуђено разложити могу, као изъ Славенскогъ? Гдѣ су те исте рѣчи и о истымъ предмѣтима тако вообште уживане быле као кодъ Славена? Єли могуће покрай познаваня стары Европейски народа, и покрай правогъ свію околностій разложеня то потвердити, да та иста имена Славенска случайно само и то порѣђе у первомъ и другомъ столѣћу по Панонскимъ земляма налазе се, а да ни у каковомъ съ дѣлима Славенски народа саюзу ни су. У премѣнама народа као и у премѣнама природе ништа се случайно не догађа; само су єлабымъ очима нашима познаты поява узроци и поводи често непознати. Зато не можемо другоячіе

но само тога держати се, и да су та Славенска имена одъ Славенскогъ народа почетакъ свой узела, и да су тако у предхрістіянскомъ іоштъ времену Праславени, као што Несторъ каже, у земляма Подунавскима на широко обытавали.

Славени тіи одъ нападаюћи ій Влаха стѣшнѣни и изъ старе своѥ отчевине истиснути, по већой части, као што Несторъ свѣдочи, къ суплеменицима своима за Татре прећу, и, као што обычно кодъ таковы преселяваня быва, свуда по нѣке съ южне Татранске стране останке покрай Вага сирѣчъ, Грана, Ипла, Шаяве, Хернада, Торисе, Ондаве и горнѣ Тисе оставе, кои ће ограђени неизбройныма противъ суровы непріятельски нападаня горама у онымъ Аркадическимъ долинама пастырскій и землѣдѣлскій животъ до самогъ долазка друге своѥ на полноћи браће на миру и покою проводити. И ово намъ ѥ ново доказателство старобылства народа нашегъ у крайнама подтатранскима. Да ово докажемо, нећемо се позывати на она горе наведена Славенска имена рѣка и мѣста, добро знаюћи, да су иста и одъ неславенски нападника, кадъ су се сирѣчъ Славени изъ исты земаля истиснули, присвоѥна и уживана быти могла: но о томъ ћемо довести праве и историческе доводе, кои ћеду довольни быти, да истину горнѣгъ изреченя достаточно докажу.

(Продужит' ће се.)

2.

СТЕЧНОСТИ И ЄДНАКОСТИ

у Індіискомъ и Славенскомъ животу налазеће се.

(Изъ Slawa Bohyne Колларове съ Чесскогъ.)

Да се између Індіяна и Славена тѣсна свеза или по крви народнѣ сродство налази, то не доказую само оба ова народа єзыци, єѳѵмологіє ныове, склоняня и т. д. него іоштъ и многе друге ствари, науке и обычаи, закони и обреди, игре, забаве и друге живота околине, коє да овдѣ изложимо и сравнимо за потребно налазимо не само због тога, да наше положенѣ о Богиньи Слави болѣ изяснимо и потвердимо, него іоштъ и зато, како се не бы ни помыслило, да свакій Европейскій народъ тако као нашъ съ єднакимъ правомъ на Індію и Санскритъ позвати се може. Нѣки између исты обычая налазе се заиста и кодъ други народа Европейски, али нигдѣ се они тако многи, тако чверсти, тако здраво сачувани као кодъ Славена не налазе. Колико є годъ наличны Богова и Богиня, колико єднаки обычая и обреда, єдномъ рѣчю, колико є годъ између оба народа слаганя, єдначеня и наличеня: толико є прелаза и мостова између Індіяна и Славена. Мы наводимо овдѣ свѣдоке и изъ стары и

изъ новы времена, да бы смо животъ ньіовъ са свію страна и цѣлокупно себи представити могли. Кадъ бы се коіомъ срећомъ и у нашемъ народу наскоро каковый мужъ побудіо, кои бы нарочно зато преправлѣнъ быо, да Індію, те и друге ствари истраживаюћи, преће, о какова бы то корысть за нашъ народъ, за нашъ єзыкъ, баснословницу и повѣстницу была! Енглезскій и Француздкій єзыкъ съ єдне стране незгоданъ правописъ имаюћи, а съ друге опетъ због недостатка меканогъ и бризгавогъ своегъ изговора за изясньиванѣ Санскрита неспособни су.

1. Характеръ мекій, тихій, кроткій, миролюбный.

Кодъ Індіана: Хердеръ (Ideen z. Phil. d. G. Carlsr. 1794. T. III. S. 46.) вели: „Ни єданъ народъ съ терпѣливомъ мирноћомъ и благомъ душевномъ послушношћу Індіяне не надвышава. Індіянацъ више може него итко другій терпити. —

Кодъ Славена: Хердеръ (Иста кньига Ч. 4. ст. 36) говори: „Славени су были миротворци, земальске, т. є. польске свободе любителъи, но подложни и покорни, покрай тога свакогъ отиманя и опустошаваня непріятелъи. —

2. Вѣра у єдногъ найвышегъ Бога.

Кодъ Індіяна: Алекс. Довъ (Indostan II. S. 36.) свѣдочи: „Ненаучени Індіяни истина да многа маня божества као и Хрістіяни ангеле вѣрую; али єдинство Божества

Императоръ Русійскій, и Краль Польскій.

Ніколай I. рођенъ 6. Юлія 1796, ступіо на престолъ 1. Дек. 1825.

Царъ Турскій или Великій Султанъ.

Абдулъ Медшидъ, рођенъ 23. Юлія 1823, влада одъ Юлія 1839.

Кральица Енглезска.

Александра Вікторія, рођена 24. Мая 1819, ступила на престолъ 20. Юн. 1837.

Краль Француzкій.

Лудвігъ Філіппъ I. рођенъ 6. Окт. 1773, влада одъ 9. Августа 1830.

Краль Праизскій.

Фрідріхъ Вілхелмъ IV. рођенъ 3. Окт. 1795, ступіо на престолъ 1840.

Краль Шведскій.

Карлъ Іоанъ XVI рођенъ 26 Януар. 1763, влада одъ 3 Февр. 1818.

Кральица Шпанска.

Ізабелла II. рођена 10. Окт. 1830, влада одъ 29. Септ. 1833 подъ туторствомъ свое матере Хрістіне, Прінцезе Сіціліянске.

Кральица Португалска.

Дона Маріа II. да Глорія, рођена 4. Апр. 1819, ступила на престолъ 2. Мая 1826.

Краль Сардінскій.

Карлъ Албертъ, роѣенъ 2. Окт. 1796. влада одъ 27. Апр. 1831.

Краль Сіціліянскій.

Фердінандъ Карлъ II. роѣенъ 12 Юн. 1810. ступіо на престолъ 8. Ноємвр. 1830.

Краль Баварскій.

Лудвігъ Карлъ Августъ, роѣенъ 25. Авг. 1785, влада одъ 13. Окт. 1825.

Краль Віртембергскій.

Вілхелмъ Фрідріхъ I. роѣенъ 27. Септ. 1781, ступіо на престолъ 30. Окт. 1816.

Краль Саксонскій.

Фрідріхъ Августъ, роѣенъ 18. Мая 1795, влада одъ 1836.

Краль Белгійскій.

Леополдъ I. роѣенъ 16. Февр. 1790, ступіо на престолъ 21. Юлія 1831.

Краль Нідерландскій.

Вілхелмъ I. роѣенъ 12. Августа 1772, влада одъ 28. Февр. 1815.

Краль Грчкій.

Оттонъ I. роѣенъ 1. Юн. 1815, ступіо на престолъ 21. Февр. 1833.

Краль Денемаркскій.

Фрідріхъ VI., роѣенъ 28. Ян. 1769, влада одъ 13. Марта 1808.

ДОСТОИНСТВА ДУХОВНА
СВЕТЕ ВОСТОЧНЕ ЦЕРКВЕ
У АВСТРІЙСКОМЪ ЦАРСТВУ.

Архіепіскопъ и Митрополітъ.

Нѣгово Превосходителство, Высокопреосвященѣйшій и Высокодостойнѣйшій Господинъ СТЕФАНЪ СТАНКОВИЋЪ, православный Архіепіскопъ Карловачкій, и цѣлогъ у ц. к. Державама находећегъ се Сербскогъ и Влашкогъ Народа Митрополітъ, као и Ц.К. иА.Величества дѣйствителный тайный Совѣтникъ.

Г. Г. ЕПІСКОПИ.

Епіскопъ Транзілванскій.

Господинъ Василій Мога, православный Епіскопъ Транзілванскій, има Резіденцію у Сибиню.

Епіскопъ Новосадско-Бачкій.

Господинъ Георгій Хранославъ, православный Епіскопъ НСадско-Бачкій, Сегединскій и Єгарскій, и пречест. Аппеллаторіума Членъ и Сосудія, има Резіденцію у НСаду.

Епіскопъ Вершачкій.

Господинъ Іосифъ Раячићъ, православный Епіскопъ Вершачкій, Лугошкій, Карансебешкій и Оршаво-Мехадійскій, има Резіденцію у Вершцу.

Епіскопъ Темишварскій.

Господинъ Пантелеимонъ Живковићъ, православный Епіскопъ Темишварскій, Липовскій, Велико-Бечкеречкій и Панчевачкій, пребыва у Темишвару.

Епіскопъ Арадскій.

Господинъ Герасимъ Рацъ, православный Епіскопъ Арадскій, Велико-Варадскій, Снопольскій и Халмаѣскій (у Ерделю), има Резіденцію у Старомъ Араду.

Епіскопъ Буковинскій.

Господинъ Евгеній Хакманъ, православный Епіскопъ Буковинскій, пребыва у Черновици.

Епіскопъ Карлштадтскій.

Господинъ Евгеній Іоанновићъ, православный Епіскопъ Карлштадскій, Костайничкій, Корбавскій, и приморски градова Трієста, Рѣке и Сѣня, има Резіденцію у Плашкомъ.

Епіскопъ Будимскій.

Господинъ Платонъ Аѳанацковићъ, православный Епіскопъ Будимскій, Ст.-Андрейскій, Пештанскій, Столнобѣоградскій, Сечуйскій, Мохачкій и Сигетскій, пребыва у Ст.-Андреи.

Епіскопъ Пакрачкій.

Господинъ Стефанъ Поповићъ, православный Епіскопъ Пакрачко-Славонскій, и цѣлогъ Генералата Вараждинскогъ, има Резіденцію у Пакрацу.

Епархія Далматінска удова є.

Г. Г. АРХІМАНДРІТИ

ПО РЕДУ ПОЛУЧЕНОГЪ ДОСТОИНСТВА.

Архімандрітъ Крушедолскій.

Г. Димитрій Крестићъ, Архімандрітъ Манастыра Крушедола у Архі-Дієцези Карловачкой, пречест. Апелляторіума, и Коміт. Сремскогъ и Чанадскогъ Присѣдатель.

Архімандрітъ Грабовачкій.

Г. Данiилъ Чупићъ, Архімандрітъ Манастыра Грабовца у Епархіи Будимской, Чест. Конзісторіума Будимскогъ Присѣдатель.

Архімандрітъ Сучавичкій.

Г. Філаретъ Бендевскій, Архімандрітъ Манастыра Сучавице у Буковини, и чест. Конзісторіума Буковинскогъ Присѣдатель.

Архімандрітъ Мессићкій.

Г. Арсеній Шакабентъ, Архімандрітъ Манастыра Мессића у Епархіи Вершачкой, Чест. Конзісторіума Вершачкогъ, и Ком. Крашовскогъ Присѣдатель.

Архімандрітъ Гергетежкій.

Г. Іероѳей Мутибарићъ, Архімандрітъ Манастыра Гергетега у Архі-Дієцези Карловачкой, Чест. Архі-Дієцезалногъ Конзісторіума, и Ком. Сремскогъ Присѣдатель.

Архімандрітъ Шишатовачкій.

Г. Пахомій Іоанновићъ, Архімандрітъ Манастыра Шишатовца у Архі-Дієцези Карловачкой, Чест. Архі-

Дієцезалногъ Конзісторіума, и Ком. Темишварскогъ и Крашовскогъ Присѣдатель.

Архімандрітъ Бездинскій.

Г. Самуилъ Маширевићъ, Архімандрітъ Манастыра Бездина у Епархіи Темишварской, чест. Конзісторіума Темишварскогъ, и Коміт. Торонталскогъ Присѣдатель.

Архімандрітъ Крупскій.

Г. Сѵмеонъ Теркуля, Архімандрітъ Манастыра Крупе у Далмаціи, и удове Епархіе Далматинске Адміністраторъ.

Архімандрітъ Ст.-ђурскій.

Г. Григорій Кѵрілловићъ, Архімандрітъ Манастыра Сент-ђурђа у Епархіи Темишварской, чест. Конзісторіума Темишварскогъ, и више Коміт. Присѣдатель.

Архімандрітъ Ходошкій.

Г. Стефанъ Крагуєвићъ, Архімандрітъ Манастыра Ходоша у Епархіи Арадской, чест. Конзісторіума Арадскогъ Присѣдатель.

Архімандрітъ Раковачкій.

Г. Арсеній Стойковићъ, Архімандрітъ Манастыра Раковца у Архі-Дієцези Карловачкой, и чест. Архі-Дієцезалногъ Конзісторіума Присѣдатель.

Архімандрія Хоповска у Архі-Дієцези Карловачкой,

Архімандрія Ковильска у Епархіи НСадской,

Архімандрія Ораховичка у Епархіи Пакрачкой,

удове су.

свагда є была основна наука непокварене вѣре учены Брамина.“

Кодъ Славена: Прокопій (Apud Striterum II. p. 28) вели „Славени и Анти єдногъ Бога, Господара надъ цѣлымъ свѣтомъ познаю.“ А Хелмолдъ (у перв. Части Гл. 83) каже: „Славени између многи божествены „существа“ єдногъ Бога небесногъ, кои другима заповѣда, вѣрую.“

3. Приверженость къ закону, почитованѣ къ свештенству.

Кодъ Індіяна: Beschreib. d. auser. Merkw. d. 3 Welttheile, Augsb. 1784 S. 138. говори: „Індіяни никаковъ свой посао пређе не предузымаю, докъ своима Боговима жертву не поднесу, да съ тимъ срећу и благословъ себи испросе, съ чимъ многе Хрістіяне превазилазе, кои одвећъ мало свои послова съ Богомъ започиню.“ А Фоллмеръ (Mythol. S. 484.) каже: „Брамини у тако великомъ уваженю стоє, да за све своє погрѣшке нигда не казне се.“

Кодъ Славена: Луденъ (Gesch. d. Teusch. B. 14 K. 11 S. 471) свѣдочи: „Славени су имали єданъ изображенъ богова свои свѣтъ, кои є доста великъ и доста богатъ за ньіове патнѣ и радости био.“ А Нікола Хаасъ (Geschichte des Slavenlandes an d. Aisch. S. 5) говори: „Приверженость къ закону и нѣговымъ обрѣдима, высокопочитованѣ спроћу свои духовны старѣшина, ма ови и погрѣшке имали, цѣлый предѣлъ одликує, и то є понайвище наслѣдство Славенски праотаца.“

4. Гуру-Гривъ, Гриве, Криве; Ажаря-Жрецъ.

Кодъ Індіяна: Пауллінъ (Syst. Brahm. 48, 9.) каже: „Учительи Індіянски называю се Гуру, кои науке и догме предаю, а Асхаріе су они, кои молитве извершую и ове толкую“. Маєръ пакъ (Myth. Lex. II. S. 259) говори: „Гуру, т. е. почитованя достойный зове се верховный учитель, и вообште єданъ духовный предстоятель и законодавацъ“. —

Кодъ Славена: Фоллмеръ (Myth. 790, 1.) наводи: „Славенска Мѵѳологія. Гриве быо є верховный Свештеникъ стары єзычески Поруса. Гриваити су найвиши Свештеници“. Рѣчи ове Гуру коренъ є заиста гора, гура, гур т. е. врхъ, одкудъ є и Грива (Хрива), коє тадъ значи горнѣгъ или верховногъ, главногъ, представлѣногъ, узнешеногъ. У Індіянскимъ А-жарія, Пу-жари лежи наше Жрецъ, Жертва, Жаръ, пожаръ. И нашъ рай долази одъ Інд. рай т. е. царство небесно (regnum coelorum).

5. Храмови: Гади-Гонтини.

Кодъ Індіяна: Asiat. Besch. Jahrb. d. L. II. S. 319: „Церкве Дшайнашке єсу двояке, покрывене Басти и отворене Ретту за разлику одъ церквій Брамински, коє се Гади зову, но коє су Европейци у Пагода покварили. Но иста се рѣчь чиста у старонѣмачкомъ Гаденъ (Gaden) као и у Перзіискомъ Кеd'е задержала“. — Съ рѣчю

Гади сравни Чесско Котъ, котецъ, Сербско кућа, кѵрілл. куща, Поморанско контина, гонтина, Ругенско кунда, конда (Орекунда Аркона а у Индіи Ялконда, Калкута.) — Фоллмеръ (Myth. S. 1278.) свѣдочи: „Врата, коима се у Пагоде улази, єсу свагда къ „востоку“ окренута“. То исто потверђую и два важна Славенски старожитностій испытателя Г. Кеппенъ и Ходаковскій, да су врата и улазци одъ тако названы градишта или светы градова Славенски, кои садъ у развалинама леже, свуда на истокъ сунца окренути.

6. Подземнѣ светынѣ: пештере.

Кодъ Индіяна: Хеберъ (Narrativ of a Journey. III. p. 79) и Визе (Indien II. 295.) веле: „Храмови пештерски у Кеннери на острову Салсетти распростиру се на двѣ стране єдногъ высокогъ каменитогъ „холма“. Найвише ньи чине се, да су пребывалишта монаха и пустыньика бывала“. Ст. 279. „У Карли є славна пештера на подножю єдногъ стрменогъ камена изсѣчена. Шупльина се састои окромъ главногъ храма изъ много маньи соба и надсобица на два спрата, одъ кои су нѣке одвећъ лѣпо украшене и ясно показую, да су калуђери или пустыньици у ньима живили“.

Кодъ Славена: Пештере Кіевске и Светогорске. Бишінгъ (Erdbeschr. T. I. S. 1170.) вели: „Кіевъ се састои изъ три града: изъ печерске твердынѣ съ нѣнымъ предграђемъ, изъ града Кіева и Подола. Печерска часть

лежи на высини, и обузыма ман. Печерскій, кои се збогъ тога тако называ, што су одпређе калуђери у єдной пештери ту обытавали. Подземньи сводови Печерски наликъ су на єданъ лавѵрінтъ и напунѣни су собама капѣлама и т. д.“ Далѣ тай истый (у П. Ч. ст. 69.) говори: „Брегъ Аѳонскій (Света Гора) 7. є мѣра (миля) дугъ и 3 широкъ; онъ има 23 источногъ закона Манастыра и одвећъ много ћелія и пештера, у коима до 6000 монаха и пустиньика налазе се.“ Овамо принадлеже и Розхорецке у Галиціи, Ойцовске у Войводству Краковскомъ, Пѣнинске и Кутачке. Далѣ пећине у Русіиской Галиціи, у Страчи подъ Яновомъ, у Билчи подъ Ягѣлницомъ и пр. Овамо спадаю и пештере Соборске у Нитранской Жупаніи и многе друге по Татрама.

(Продужит' ће се.)

СМѢСИЦЕ.

1) Сербска Митрополія у Соѥдину (Сегедину) у XVI. вѣку. — Прѣже него што сасвимъ преправни будемо, да старосѣдство Сербско и цѣлу повѣстницу найстарієгъ живота Славенскогъ у Соѥдину Читательима Дневника нашегъ по жељи нашой предложити узможемо, не пропуштамо засадъ нѣколико само рѣчій навести, коѥ ће намъ довольно и ясно засвѣдочити, у каковомъ се цвѣту не само Свеславенска народность наша но и сама моћь и важность Цркве Сербско-источне пре 300 година у истомъ граду налазила. У Карловачке Митрополіѥ Сербско-народньой Бібліоѳеци налази се ѥдна на цѣломъ мочалу (in folio) рукописна Сербуля са слѣдующимъ надписомъ: „ † Сіи светы и бжествни законикъ исписасе повелѣніемь и ценною злата мною смѣреніимь георгіемъ Ипомилости божіой митрополитомь сегединскаго град бачкіе области. и приложихь его вьстую и свещенную обитель дому прѣподобніе матере наше петки Ипод' церомь планиномь, идеже исвты и агглски образь пріехь“ и пр. „тогдаже прѣстоль прѣдрьжещу пекскы патріарху Kvp герасиму архіепископу. сіе лѣто писасе 7087 (1579) мѣсеца маіа 21 дьнь“. Первогъ мочала и ѥдногъ листа у истой кньиги не ма. У доцніемъ времену на истой Сербуљи написано стои: „ Законикъ внемже Со-

борная и С. Отецъ Правила излагаются Списанъ ради Митрополита Сегединскаго Кvр Георгіа въ Монастырѣ святыя Петки близь Цера Планини лѣта Христова 1578". Окромъ важне ове за Соѥдинску Митрополію Сербулѣ, кою смо мы 1837 године у мѣсецу Августу у рукама имали и одъ корице до корице сву прегледали, налази се и у Фрушкогорскомъ манастыру Язку и то у светомъ олтару на частной трапези ѥдно добро сачувано и овако подписано рукописно Ѥвангеліѥ:„ тетроеvгль исписасе цѣною и откупомь злата мною смѣреніимь георгіемь помилости божіе бывшіимь митрополитомь сегединскаго града бачкіѥ области и приложихь вь светую и свещенную обытель дому прпбныя матере наше петкы иже под-церомь планиномь, идеже прієхь свты и аггельскыи образъ. писасе лѣто 7089 (1581) мѣсеца іуніа 20 дьнь". — Мало ниже и ово на истомъ Евангелію написано ѥ: „ Сиѥ Ѥуглиѥ Манастира Петковице у поцерю и кова се в лето 7151 (1643)". И ово смо Евангеліѥ 1839 год. у Юлію очима видили и прегледали га. —

2) Фундація Свештеническа. — Мы ништа, да ѥ на своемъ мѣсту тако не держимо, као што приликомъ овомъ истини светой за любавь и на утѣшай Свештенически удовица и ньіове сироте дѣчице, а на радость цѣле Церкве источно — православне она лица као превелике благодѣтелѣ цѣлогъ Клира Дієцезе Бачке назначити овдѣ можемо, кои су до 29 Юлія 1830 г., своѥвольно у Дружство Пензіоналногъ Заведенія

ступивши, одъ завѣштаны свакимъ Членомъ 100 у банкама форінтій могуће жертве у готовомъ новцу у истогъ Заведенія кассу положили и тако названомъ Патронату истогъ Заведенія у руке предали. Онако дакле съ именима исты родолюбивы Церкве наше Добротвора Дневникъ нашъ украшавамо, као што намъ горе реченогъ дана и лѣта єдно изъ Патроната у Манастыру Ковилю держаногъ одпуштено „Извѣстіе и Назначеніе“ као нѣку свету дужность строго налаже. Они иду по азбучномъ реду, одъ кои є у кассу положіо у банкама: Ааронъ Груићъ, Парохъ Сомборскій 79 фр. 27 кр. — Авраамъ Георгіевићъ, Парохъ Сент-Ѳомашкій 13 ф. — Авраамъ Максімовићъ, Пар. Сомборскій 100 ф. — Авраамъ Павловићъ, Пар. Островскій 44 ф. 36. к. — Алексій Васићъ, Пар. Георгіевачкій 109 ф. 15 к. — Андрей Комадиновићъ, Пар. Бегечкій 51 ф. 41 к. — Аркадій Міхаиловићъ, Пар. Фелдварскій 68 ф. 42 к. — Аѳанасій Захарићъ, Пар. Сомборскій 93 ф. 54 к. — Авксентій Груићъ, Пар. Парабућскій 60 ф. 30 к. — Василій Вуковићъ, Пар. Гложанскій 32 ф. — Василій Девечерскій, Пар. Сент-Ѳомашкій 71 ф. — Василій Докићъ, Парохъ Фелдварскій 68 ф. 42 к. — Василій Ковачићъ, Протопрезв. Сегединскій, 89 ф. 42 к. — Василій Лукићъ, Парохъ Лалићскій 50 ф. 6 к. — Василій .Миловановићъ, Пар. Сомборскій 102 ф. 53 к — Василій Пиля, Парохъ Старо-Паланач. 27 ф. — Василій Поповићъ, Пар. Островскій 54 ф. 37 к. — Гаврiилъ Костићъ, Пар. Сивачкій 76 ф. —

Георгій Влайковићъ, Пар. Товаришкій 56 ф. 39 к. — Георгій Ніколићъ, Пар. Лалићскій 49 ф. 54 к. — Григорій Божићковићъ, Парохъ Кулскій 63 ф. — Григорій Ковачићъ, Пар. Сегединскій 5 ф. 6 к. — Димитрій Димитріевићъ, Пар. Сегединскій 52 ф. 18 к. — Димитрій Поповићъ, Пар. Старо-Паланач. 24 ф. — Димитрій Стефановићъ, Пар. Старо-Керск. 4 ф. 48 к. — Єфремъ Груићъ, Протопрезвут. Сомборскій 96 ф. — Илія Димитріевићъ, Пар. Шандорскій 45 ф. 36 к. — Іоанъ Вуићъ, Пар. Суботичкій 77 ф. 14 к. — Іоанъ Кupровацъ, Пар. Жабальскій 27 ф. 4 к. — Іоанъ Поповићъ, Пар. Стапарскій 70 ф. 18 к. — Іоанъ Ференчевићъ, Пар. Старо-Керскій 34 ф. 48 к. — Іосифъ Міятовићъ, Пар. Пачирскій 27 ф. 12 к. — Іосифъ Поповићъ, Пар. Старо-Футожскій 52 ф. — Исаакъ Лудаићъ, Пар. Суботичкій 57 ф. 14 к. — Ісідоръ Бранковићъ, Пар. Байскій 54 ф. 54 к. — Константінъ Стойшићъ, Пар. Сомборскій 99 ф. 9 к. — Косма Деспотовићъ, Пар. Старо-Футожкій 30 ф. 48 к. — Мануилъ Видаковићъ, Пар. Товаришкій 36 ф. 51 к. — Марко Бастићъ, Пар. Рићичкій 43 ф. 30 к. — Марко Врачарићъ, Пар. Станишићкій 51 ф. 45 к. — Марко Вукосавлѣвићъ, Пар. Петрово-Селскій 61 ф. 36 к. — Міхаилъ Катанићъ, Пар. Дероньскій 41 ф. 6 к. — Міхаилъ Чолићъ, Пар. Туріискій 30 ф. — Моусей Веселиновићъ, Пар. Брестовачкій 31 ф. 36 к. — Ніколай Перишићъ, Пар. Силбашкій 68 ф. 42 к. — Павелъ Аѳанацковићъ, Пар. Сомборскій 73 ф. 33 к. — Павелъ Бе-

лянскій Пар. Госпоѣин. 30 ф. 50 к. — Петаръ Вучерићъ, Пар. Байскій 7 ф. 18 к. — Петаръ Поповићъ, Пар. Тительскій 30 ф. 15 к. — Петаръ Поповићъ, Пар. Стапарскій 61 ф. 4 к. — Савва Беркићъ, Протопрезв. Жабальскій 92 ф. 33 к. — Савва Крестићъ Пар. Петрово-Селскій 57 ф. 30 к. — Софроній Пеяковићъ, Пар. Рац-Милетићкій 21 ф. 9. к. — Стефанъ Барачія, Пар. Мохолскій 65 ф. 24 к. — Стефанъ Петровићъ, Пар. Обровачкій 20 ф. 31 к. — Стефанъ Саввићъ, Парохъ Байшанскій 33 ф. 48 к. — Сѵмеонъ Берићъ, Пар. Мохолскій 65 ф. 24 к. — Сѵмеонъ Ніколићъ, Пар. Сенћанскій 53 ф. — Сѵмеонъ Станиміровићъ, Пар. Суботичкій 57 ф. 14 к. — Тімоѳей Іоановићъ, Адміністраторъ Сегединскій 21 ф. 42 ф. — Трѵфонъ Влашкалићъ, Пар. Брестовачкій 16 ф. 16 к. — Ѳеодоръ Георгієвићъ, Пар. Надальскій 17 ф. 19 к. — Ѳеодоръ Іоановићъ, Пар. Сивачкій 69 ф. 24 к. — Прокопій Предраговићъ, Пар. Паражкій 65 ф. 6 к.

Окромъ овогъ числа іоштъ се 5 Пароха, 1 Адміністраторъ, 2 Капеллана и 3 Діякона у истомъ „Назначенію“ као Членови Заведенія Пензіоналногъ налазе. Засадъ оволико а другій путъ више о истомъ добротворномъ Заведенію нашемъ говорићемо. —

ТОРГИ СИРѢЧЬ ВАШАРИ

у Унгарской, Рватской, Славоніи и Банату по Римскомъ Календару найвише устроєнни.

У Абоню 31 Мая, 20 Авг. и 30 Ноем. — Адоню 21 Мар. 27 Юл. 3 Окт. и 4 Ноем, — Алмашу Бачке В. 9 Февр. 1 Мая, 14 Септ. 22 Ноем. — Алшо-Кубину Цв. Неделѣ и 25 Ноем. — Алшо-Палоти 17 Септ. 1 Ноем. — Алибунару, о Сошест. С. Духа и о Успенію Богор. Вост. Церкве. — Апатину 12 Мар. 19 Мая 24 Авг. и 15 Ноем. — Араду Недѣлѣ Цвѣтне: 29 Юнія и 26 Октовр. В. Ц. — Стар. Араду, 21 Марта римскогъ Петровъ данъ по стар. кал. и о Мітрову дну. — Араньош Мароту, Бач. В. 2 Февр. на вел. Среду, 24 Апр. 29 Юн. 25 Юл. 29 Септ. 1 Ноем. 21 Дек. — Асало 1 Ян. Цв. Неделѣ, 24 Юн. — Асоду о Возн. Г. 20 Авг. 11 Ноем.

У Баболчи 19 Марта, другій данъ по Св. Троицы, 24 Авг. и 30 Ноем. — Бабской у Недѣлю по Брашанч. 8 Септ. — Баи 24 Апр. 22 Юл. 21 Септ. и 6 Дек. — Бану 6 Ян. 24 Апр. 15 Авг. 28 Септ. 28 Окт. 13 Дек. — Батосеку 10 Мая, 16 Юн. 24 Септ. 28 Окт. — Бачу 1 Мая, о Духови, 15 Авг. 8 Септ. 28 Окт. — Белатинцу 20 Ян. 25 Апр. 15 Юл. и 5 Ноем. — Белинѣшу 5 Фев. 24 Апр. 20 Юл. — Беодри 6 Мая 8 Септ. и 1 Ноем. — Бечею 3 Юл. 17 Окт. — Бечкереку, на

Вознесеніе, 12 Окт. — Бездану 15 Марта 17 Юл. 29 Септ. — Билѣту 26 Мар. 15 Юн. 10 Окт. — Богевчиѣу о Духови. — Броду 10 Ян. 14 Апр. 10 Юл. 8 Окт. — Будиму 1 Мар. 27 Юн. 14 Септ. 30 Ноем.

У Вайсло 12 Мар. 2 Юл. 4 Окт. 13 Дек. — Валпову о Св. Івану. — Варшаню 26 Окт. — Вацу 25 Фев. на єданъ данъ предъ Цвѣти; 2 Юл. 18 Окт. — Велико 25 Апр — Вел. Вараду 8 Ян. I Нед. вел. Поста, по Брашанчеву; посѣщ. Богород. Св. Егідія и Францішка свагда у среду. — Вербицы 2 Юл. — Верднику 15 Юн. о Св. Кн. Серб. Лазару. — Веровитицы 5 Ян. 1 Мая. — Вершцу о Цвѣтима В. Ц. 28 Окт. — Весприму 6 Ян. 12 Мар. 10 Авг. 6 Дек. — Вилагошу у Средопостіе Четыредес. 23 Апр. 6 Авг. 9 Дек. В. Ц. Вінковцы 22 Ян. 22 Юл. — Вуковару 1 Маіа.

У Гачу 25 Ян. 15 Юн. 15 Юл. 1 Септ. — Глини 16 Маіа 20 Септ. — Горица 15 Юн. Градишки новой 8 Септ. В. Ц. 15 Окт. — Градишки Старой 29 Септ. — Гьармату 2 Фев. 1 Мая, 20 Авг. 20 Септ. — Гьенгьешу 2 Фев. 25 Мая, 24 Авг. 19 Ноем. — Гьули 25 Ян. у Понедѣлн. по Вознес. 22 Юл. 8. Септ. — Гьуру 18 Ян. на Вел. Среду; предъ Брашанчево у Среду. 22 Юл. 8. Септ. 25 Ноем.

У Далю 23 Апр. 18 Окт. В. Ц. — Дарди 1 Ян. 4 нед. по Воскр. 27 Юн. 13 Ноем. — Доброцѣну 6 Ян. 24 Апр. 15 Авг. 9 Окт. — Діаковару 25 Мар. 1 Мая, 26 Юл. 8 Септ. 28. Окт. — Драчалиѣу о Іоанну Крест.

У Егри 10 Ян. 12 Мая, 29 Юн. 7 Юл. 1 и 29 Септ. — Еперѣшу 27 Ян. у нед. пресв.

Троице 10 Авг. 30 Ноем. — Ердуду 12 Мар. 21 Юл. — Ердевику 10 Апр. 29 Септ.

У Жибо 23 Апр. 29 Юн. 29 Септ. В. Ц. — Жаблю 15 Апр. 18 Юн. 29 Септ.

У Земуну 24 Фев.

У Янковцы 17 Апр. 26 Юл. 2 Ноем. — Язбериню 25 Мар. 15 Авг. 4 Окт. 8 Дек. — Єреміи 2 Мая В. Ц. — Іригу на Θеод. Суботу, 24 Юн. 15 Авг. 14 Окт. сви В. Ц. — Істимиру 30 Юл. 4 Окт. — Ілоку 13 Юн. 2 Авг. 23 Окт. — Індіи 21 Мая 21 Ноем. — Іванкову 24 Юн.

У Калочи 25 Февр. о Брашанчеву, 21 Септ. 30 Ноем. — Каньижи Бачке В. 25. Мая и 1 Септ. — Каптолу 29 Юн. — Карансебешу 6 Мая 10 Окт. — Кашави 20 Ян. 1 Мая 27 Юн. 15 Авг. 19 Ноем. — Кежмарку 1 нед. по Св. Троицы, 3 Мая, 14 Септ. 13 Дек. — Кечкемету 12 Мар. 10 Мая, 10 Авг. 26 Септ. 25 Ноем. — Кикинди 8 Септ. В. Ц. 24 Апр. 30 Ноем. — Ковину кодъ Пеште, 25 Ян. 25 Апр. 15 Юл. 5 Ноем. — Коморану 1 Мая, 29 Юн. 4 Окт. 30 Ноем. — Комлошу 5 Мар. 15 Юн. 1 Септ. — Копаницы 20 Юл. — Крестополю 15 Авг. 6 Дек. В. Ц. — Кули 24 Апр. 24 Юн. 6 Авг. 15 Окт. — Кућеву 8 Септ. — Кирешу Вел. 5 Марта 27 Апр. 27 Юн. 26 Окт.

У Лики у нед. по Рожд. Хр. — Липовляку 19 Марта, 20 Юл. 8 Дек. — Липи Бан. 1 Мая, 31 Юл. 20 Авг. 25 Ноем. — Лугошу 10 Фев. 10 Мая, 2 Юл. 21 Окт. — Лужаничу о Св. Маргарети.

У Макову 6 нед. поста, 24 Юн. 19 Авг. 19 Ноем. — Међуричу 21 Мар. 8 Септ. 6 Дек.

— Микановцы 14 Авг. — Митровицы 9 Мар 23 Апр. 20 Юлія 8 Септ. 18 Окт. по стар. К. Мохачу 25 Фев. 17 Апр. 24 Юн. 11 Ноем. 24 Дек. — Мошоню иначе Візелбургу 13 Юл. 4 Окт. —

У Нађ-Кати 23 Ян. 24 Апр. 14 Септ. — Нађ-Сігету 24 Апр. 13 Юн. 29 Септ. — Нашицама 10 Мар. 13 Юн. 15 Авг. 30 Ноем. — Нимичу 13 Юн. 10 Авг. 25 Ноем. — Новомъ Селу 25 Фев. у нед. Пр. Троице, 14 Септ. 1 Ноем. — Новомъ Саду 21 Мар. 22 Мая, 11 Юл. 30 Окт. — Новски 25 Мар. 16 Мая 10 Окт.

У Ораховицы Бан. 3 Мая, 14 Септ. 23 Ноем. — Ораховицы Слав. 5 Ноем. 21 Дек. — Осѣку 20 Ян. 24 Апр. 20 Юл. 18 Окт. — Острогону 12 Мар. 25 Мая, 10 Авг. 1 Ноем. — Отоку 13 Юн. 6 Дек. — Оцацы 9 Апр. 27 Септ.

У Пакши 16 Мая, 15 Юл. 21 Септ. 19 Ноем. — Панчеву, 29 Юн. 8 Септ. В. Ц. — Паланки 6 Мая, 6 Окт. — Пазуву 1 Февр. 20 Юл. В. Ц. 1 Ноем. — Петроварадину 25 Фев. 29 Юн. — Перлезу 27 Юн. 1 Ноем. — Печвару 15 Авг. — Печую 2 Февр. о Духови, 20 Авг. 23 Ноем. — Пешти 19 Мар. 8 Юн. 29 Авг. 15 Ноем. — Подвиню 25 Мар 15 Авг. 21 Дек. — Пожеги 17 Ян. нед. Цвѣтне, о Духови, 24 Юн. 10 Авг. 15 Окт. — Пожуну 20 Ян. у 4 нед. поста, о Вознесенію, 3 Юл. 10 Авг. 29 Септ. 6 Дек.

У Рожнави 17 Мар. о Вознесеню, Г. 29 Септ. 30 Ноем. — Руми о Вознесенію, 29 Сеп. 8 Ноем. сви по В. Ц.

У Сегедину о нашемъ Ђурђеву, 1 Авг. римскогъ, о Кvріаку по старомъ кал. 30 Ноем. римск. — Сексарду, у нед. Цвѣтну, о Вознесенію, 2 Юл. 14 Септ. 19 Ноем. — Сечую 12 Мар. у понед. по Св. Троицы, 1 Септ. 5 Ноем. — Сентешу 24 Апр. 22 Юл. 21 Септ. — Сент-Андреи 5 Мая, 1 Авг. 20 Окт. — Сенти 6 Авг. 8 Ноем. В. Ц. — Сланкамену нов. 2 Юл. — Солноку 24 Февр. о Вознес. Х. 1 Юн. 8 Септ. 5 Ноем. — Сомбору 25 Мар. о Вознес. Х. 15 Авг. 1 Ноем. сви В. Ц. — Сотину 5 Юн. — Слатини 11 Юл. 29 Юн. 6 Дек. В. Ц. — Станишићу 12 Апр. 4 Окт. — Столи. Бѣограду 1 нед. поста, 24 Апр. 24 Юн. 24 Авг. 26 Окт. свагда у вторникъ. — Субботицы 25 Февр. 16 Мая, 8 Септ. у недѣлю предъ све Свете.

У Темерину 25 Февр. 5 Мая, 4 Септ. 22 Ноем. — Темишвару 91 Мар. 1 Юн. 29 Септ. 17 Дек. — Тополи 18 Апр. 13 Юл. 4 Окт. — Товарнику 21 Септ. — Токаю 25 Мар. 24 Юн. 26 Юл. 21 Септ. 26 Окт. 21 Дек. — Турскомъ Бечею, у Нед. Цвѣтну. 7 Авг. 5 Окт. — Трнави 22 Ян. 24 Апр. 15 Юн. 25 Юл. 28 Окт. 6 Дек.

У Фачету 17 Ян. 19 Февр. на Цвѣти, о Вознес. Х. 15 Аvг. 26 Окт. 39 Септ. сви В. Ц. — Фіуми 15 Юн. — Франѣву (Вранѣву) 13 Мая. — Фелдвару 25 Мар. 20 Авг. 1 Ноем. — Футоку 5 Апр. 25 Мар. 26 Мая, о Духови 26 Окт. В. Ц. — Фенеку 26 Юл. 14 Окт. В. Ц.

У Халашу 28 Февр. 29 Юл. 15 Септ. 19 Ноем.

У Чакову Бан. 14 Ян. 30 Мар. 29 Юн. 29 Септ. В. Ц. 11 Ноем. — Чанаду 14 Февр. 7 Мая, 16 Окт. 11 Ноем. — Шаренграду, о Вознес. Х. 20 Юл. — Шарош-Патаку, 8 Мар. у нед. предъ Духове, 27 Юн. — Шиманди 6 Ян. 8 Септ. 6 Дек. — Шиклеушу у нед-пресв. Троице 30 Ноем. — Шопроню у втор. 1 нед. поста, 1 Мая, 14 Юл. 6 Avг. 19 Ноем. — Ярку, 29 Юн. В. Ц.

ИМЕНА

Высокопреосвященѣйше Пречестнѣйше, Честнѣйше, Преподобнѣйше, Преподобне, Высокородне, Благородне, Высокоучене, Благоразумне Господе и Почтенородны Господара, Госпоѣа и Госпоѣица на Сербску Пчелу за 1841 г. предбройника.

АРАДЬ.

Послао Г. Нікиф. Рашковиħъ, Пар. — Савва Текелія одъ Визеша и Кевермеша, Ц. К. Совѣт. златне надпетице витезъ и свію права Докт. — Стеф. Крагуєвиħъ, Архімандр. Ходошк. Ч. Конз. Арад. и више С. С. варм. Присѣд. и Георг. Петровиħъ, Протопр. Арад. и С. Варм. Чанад. Присѣд. Вас. одъ Сомботи и Нікиф. Рашковиħъ, Каѳедр. Пароси и Ч. Конз. Присѣдатељи. Юліянъ Недѣлковиħъ, Намѣстн. Ходошкій. Евстахіа одъ Арсиħъ, Списателька и Анна Фруша за сына Милутина філозоф. Слуш. — Алекса Радивоєвиħъ Георг. Римскій, Пе. Маринковиħъ и Пет. Груиħъ, Терговци и избр. Общт. Чланови. (12)

БАВАНИШТЕ.

Послао Г. Пет. Х. Стояновиħъ, Терг. — Сам. Милорадовиħъ Парохъ и Авкс. Димиħъ, Капел. Вас. Константіновиħъ и Илія Бериħъ, Учителъи. Ѳеод. Радивоєвиħъ, Еман. Милосавлѣвиħъ, за сына Велиміра, Алекс. Шайковиħъ, Макс. Димовиħъ, Матѳ. Петровиħъ, Вас. Ѳеодоровиħъ, и Пет. Хаџи-Стояновиħъ Терговци; Аѳан. Смедеревацъ, Столаръ и Вас. Лазаровъ, Кабаничаръ. (13)

БАТАНЯ.

Конст. Георгієвићъ, Парохъ. Аар. Сабовлѣвъ, Кнезъ и м. Дірект. (2)

БАШАХИДЪ.

Послани одъ Г. Стефана Станковића, Дірект. — Міх. Поповићъ, Пар. за кћерь Марію, Георг. Дузій, Капел. Іоанъ Фелбабовъ за кћерь Юдіту, Стеф. Жупунскій, Судацъ за сына Андрію; Дим. Биримацъ, Нотар. за сына Александра, Григ. Ташићъ, Форшпанс-Комес; Харіт. Биримацъ, обштинаръ за унука Андрію; Георг. Станковићъ, за сына Іоана, Стеф. Римскій, за сына Георгія, Ісід. Станковићъ, Терговци: Іоанъ Терзіинъ и Алекса Селаковићъ Кроячи; Стефанъ Станковићъ, Терг. и мѣст. Школ. Дірект. за сына Павла II. г. Богосл. Слуш. (13)

Б А Я.

Послао Г. Аркад. Ніколићъ, Пар. — Арк. Ніколићъ Пар. и Гимн. Као. Ѳеод. Шимићъ, Сенат. и Дірект. мѣст. Конст. Георгієвићъ Адвок. и Ігн. Іоановићъ, Адвок. и Чл. Обшт. Стеф. одъ Ђурковићъ, Терг. Гавр. Аѳанацковићъ, Геор. Радуловићъ, Георг. Петровићъ, Обрадъ Обрадовићъ и Георг. Вуићъ, Терговци. Георг. Ніколићъ, Учитель. (11)

БЕЧЕЙ СЕРБСКІЙ.

Послани одъ Г. Григор. Дражића Терг. — Іоанъ Гаиновићъ Пар. и Ч. Конз. Прис. Макс. Хайлъ окруж. Вице-Нотар. Ѳома Ђендићъ, окр. Вице-Нотар. Алекс. Вукосавлѣвићъ Адвок. Антоній Бенићъ окр. Канцелиста и Лука Крестићъ, окр. Практік. Аар Поповићъ, Учитель и Лаз. Кекићъ Спомоћн. Учит. Дан. Стаићъ, Пав. Елчићъ, Алекс. Стефановићъ, Вас. Поповићъ Терговци; Арс. Моићъ, окр. марвеный Лѣкаръ; Ѳома Бошковићъ и Міх. Соколовићъ, женски Кроячи; Хріст. Дорићъ

Сур-кроячъ; Дамянъ одъ Прерадовићъ; Тім. Радосављевићъ и Марко Бранковићъ, Чизмари; Іоанъ Живковићъ, Ћурчія; Іоанъ Стефановићъ, женск. кроячъ и Тім. Петровићъ, кроячк. момакъ. (22)

БѢОГРАДЪ СЕРБСКІЙ.

Послао Г. Илія Захарієвићъ, АЕМ. Протоколіста. — Мел. Марковићъ, Архім. Люботинскій, и Діон. Поповићъ, АЕМ. Єромон. Архідіец. Конз. Членови; Пахом. Будићъ и Герас. Стойковићъ, Єромонаси и Професори Богословіе; Міх. Поповићъ, Діяконъ и Проф. у Полугvмн. Бѣогр. Сергія Ніколићъ, Секрет. АЕ. Митроп. Стеф. Обрштаровићъ, Секрет. Суда Окр. Бѣогр. Ђорђе Малетићъ, Секрет. Управит. Бѣогр; Аѳан. Георгієвићъ, АЕМ. Канцел. и Илія Захарієвићъ АЕМ. Протоколіста. (10)

БЕЧКЕРЕКЪ ВЕЛИКІЙ.

Послао Г. Іоанъ Радићъ, Протопр. Капел. — Пет. Цветковићъ, Протопр. Вел. Бечк. и Ч. Конз. Тем. Присѣд. Еман. Бакаловъ, Пет. Куруцкій, Сvм. Поповићъ и Дан. Стаићъ, Вел. Бечкер. и Пет. Димитрієвићъ, Ечанск. Пароси; Іоанъ Радићъ, Протопр. Капел. за сына Георгія и Іоанъ Бакаловъ, Єродіяк. Вел. Бечк. Пав. Савићъ и Евст. Міхаиловићъ Сенатори; Живоинъ Смедеревацъ, Адвок. Ѳома Матѳеићъ, Профес; Геор. Стойковићъ, Землѣмѣръ; Арк. Косанићъ. Учит. Пав. Бубаловићъ, Григ. Адамовићъ, Браћа Іоановићъ и Марко Рашковићъ, Терговци: Іоанъ Вуковићъ, Цехмайст. Міх. Матѳеовићъ и Нікола Поповићъ, Чиз. (21)

БРЕСТОВАЦЪ.

Послао Г. Геор. Ѳеодоровићъ, Терг. — Геор. Ѳеодоровићъ, Терг. и Живоинъ Бранковъ, Ћурчія. Ѳеод. Петровићъ Учитель. Долово. Філ. Поповићъ и Стеф. Болгарићъ Пароси. Іос. Миловановићъ Учит. Арс. Ніколићъ, Терг. — Ковинъ. Сам. Петровићъ Стражмешт; Вас. Аѳанацковићъ и Іоанъ Марковићъ, Арен-

датори и главн. Церкв. Тутори; Ѳома Купусаровићъ, Капралъ. —Плочица. Пав. Ніколићъ, погранич. Лайтнантъ. — (12)

БѢЛА ЦЕРКВА.

Послао Г. Евѳ. Варзій, Терг. — Веніям. Милошевићъ, Протопр. и Ч. Конз. Присѣд. Нікиф. Манжуловъ, Игум. Ман. Златице. Нікола Стоичевићъ, Намѣстн. Протопр. и Пар. Лесков; Живота Янковићъ Радинск., Дим. Богдановићъ, Кусићк., Ѳома Богдановићъ, Бѣлобреж. Пароси и Нікола Янковићъ Діяк. и Учит. Пожеженачкій. Стеф. Гершићъ, Докт. и Фізікъ; Андр. Живанъ, пензіон. Капет; Живоинъ Поповићъ, одъ Донауталъ; Іванъ Шварцлъ Ц. К. войн. Лѣкаръ. Іоанъ Поповићъ П. Кл. Єрем. Тошковић Врачев — гайскій Учит. Арс. Якшићъ, Живописацъ. Дим. Банићъ, Живко Радойковићъ, Іоановићъ — Льота, Нікола Павловићъ, Илія Максімовићъ, Алекс. Стефановићъ и Евѳ. Варзій Терговци Бѣлоцерквански: Пав. Стефановићъ, Терг. Врачевгайскій, Лаз. Иліићъ, Шумаръ Дубовачкій и Макс. Адамовићъ Арендат. Златичкій; Пет. Максімовићъ, Арс. Сѵмовићъ, Дим. Стефановићъ и Гавр. Стефановићъ Чизмари; Савва Милутиновићъ и Георг. Стефановићъ Лебцелтери; Ант. Міхаиловићъ, Кожухаръ; Георг. Иліићъ, Гавр. Димитрієвићъ и Лаз. Маринковићъ, кроячи Бѣлоцерквански. (34)

ВЕРШАЦЪ.

1) Послао Г. Сѵм. Бакићъ, Учитель. — Філ. Трандафировићъ, Протопр. Верш. Ч Конз. и више С. Варм. Присѣд. Дим Алексићъ, Намѣстникъ, Міх. Милковићъ за сына Іосифа, Конз. Присѣдательи; Веніям. Радакъ за сына Лазара, Пароси Вершачки и Вас. Іановићъ, Каѳ. Діяконъ Вершачки. — Ѳеод. Недѣльковићъ, Судія; Димитрій Пеша Ц. К. Постмайсторъ; Єремія Стоядиновићъ Сенат; Андр. Васићъ. Вице-Нот; Георг. Нешићъ, Ч. Конз. Верш. Фішк; Геор. Ѳеодоръ одъ Пещере и више С. Варм. Присѣд; Іоанъ Анѣлковићъ одъ Ритишеве: Григ. Милутиновићъ, Лаз. Цвеићъ, Алекс. Волићъ, Георг. Манойловићъ и Георг. Деме-

теръ закл Унгарски Адвокати. — Георг. Панићъ, Конст. Гавріиловићъ, Жива Урошъ, за кћеръ Драгиню, Дим. Ж. Божићъ, Алекс. Недѣльковићъ, Іоанъ Стефановићъ, Міх. Милутиновићъ за сына Філіпа, Георг. Обрадовићь, Дим. Петровићъ, за кћерь Юліяну, Вас. Димитрієвићъ, за сына Іоана, Сава Стояновићъ, Конст. Обрадовићъ, Іоанъ Шестићъ, Коста Урѳшъ за сыновца Светозара, Геор. Милошевићъ, Геор. Гавріиловићъ, Терговци Вершачки и Конст. Яня, Терг. изъ Ярковца; Жива Мильковъ, Чл. Обшт. и ћурћія; Пет. Богосавлѣвићъ, за сына Георгія и Пав. Богосавлѣвићъ, Абаціе; Іос. Живановићъ, Бріячъ, Іоанъ Іоановићъ, Шпекулантъ и Стеф Ботта Звоноліятель. (40)

2) Послао Г. Гавр. Е. Обрадовићъ, Терг. — Лаз. Радакъ, Протопрезв. Мехад. и Ч. Конз. Присѣд. Ѳеод. Кадићъ, Вас. Божићъ, Сѵм. Стояновићъ. Конст. Александровићъ, Георг. Поповићъ, Дим. Ошћанъ, Стока Стефановићъ, Аѳан. Лукачикъ, Александръ Фрачка. (10)

3) Послао Г. Конст. Поповићъ, Юріста и Бог. Слуш. — Лаз. Стефановићъ, Пар. Вершачкій. Огнянъ Огняновићъ III. год; Авкс. Веселиновићъ, Георг. Ніколићъ, Еман. Ѳошићъ, Живоинъ Арсеновићъ, Пав. Станковићъ, Пет. Граничъ II. год; Аар. Івачковићъ, Алекс. Груићъ, Вѵсар. Мишковићъ, Георг. Кондороши, Іоанъ Поповићъ, Конст. Влаховићъ, Конст. Поповићъ и Стефанъ Драгићъ I. год. Богословіе Слушательи. — Євѳ. Миросавлѣвићъ, Сапунція за сына Георгія. (17)

ВУКОВАРЪ.

Послао Г. Стеф. Велендерићъ Пар. — Пет. Кузмановићъ Прот. Вук. Ч. Архідіец Конз. и Сл. Варм. Срем. Присѣд.; Кузм. Миланковићъ Ч. Конз. Присѣд., Пет. Стефановићъ и Георг. Пауновићъ Дальски; Пав. Спаићъ, Вуков. Пароси и Дим. Малетићъ Адмін. Ердутскій. Ѳеод. Миланковићъ пенз. Кастнеръ; Георг. Іовичићъ и Ѳеод. Шевићъ Учителъи Вуков. Пет. Ніколићъ, Ант. Миланковићъ, изъ Даля Терговци; Євѳ. Велендерићъ Спекул. изъ Осѣка; Вас. Георгіевићъ, Спекул. изъ Єрдута; Анд. Димитрієвићъ, Стакл; Дам. Миланковићъ Сапунц. изъ Даля; Сава Мићъ и Іоанъ

Степанчевићъ Чарубџіе; Іоанъ Миросављевићъ, Ћурчія и любитель пѣнія; Вас. Папулићъ и Кѵрилъ Грчићъ, Дальски Земледѣльци. (20)

И Р И Г Ъ.

Послао Г. Нік. Ніколићъ, Тер. — Ирижка Славено-Сербска Бібліоѳека. Кѵрилъ Неофітовићъ, Пар. и Дам. Лукићъ Пар. Адмін. Дим. одъ Рогулићъ, Срем. варм. Ассес. Аѳан. одъ Рогулићъ, Терг. Георг. Бославъ Заборскій, воспитатель. Іоанъ, Меѳод. и Єлена одъ Младеновићъ; Стеф. и Лаз. одъ Рогулићъ благонадеждни ученици. Дим. Дожудићъ, І. кл. Учит. Стеф. Ракићъ, Сава Месаровићъ, Георг. Поповићъ, Браћа Сѵмеоновићи, Сава Станковићъ, Ѳеод. Бошњаковићъ, Алекс. Марковићъ, Аѳан. Пушићъ, Пав. Савићъ, Кѵр. Міхаиловићъ, Пет. Араницкій и Аѳан. Поповићъ, Терговци Ирижки. Лаз. Обреновићъ, Сарачъ; МаркоВуићъ, Пав. Живановићъ и Іоанъ Пазарскій Лебцелтери; Міх. Ешкичевићъ и Пет. Ѳеодоровићъ, кроячи; Дим. Ніколићъ, Бріячъ; Пет. Марковићъ. ковачъ; Пав. Марковићъ и Пант. Марковићъ, колари; Макс. Аврамовићъ Ѳома Живанићъ и Коста Нешинъ, Чизмари. Нікола, Сѵмићъ, Земледѣл. Сава Живковићъ и Іоанъ Ніколићъ III, Георг. Добричићъ II. Іоанъ и Григ. Добричићъ I. Норм. Школе ученици. (43). М. Вердникъ. Дан. Петровићъ, Игуманъ. Анат. Димитрієвићъ, Закл. Старацъ; Гед. Іановићъ, Намѣстн; Герас. Міхаиловићъ, Єромон. (4) М. Хопово Ірінеј Радићъ, Игум. и Ч. АЕМ. Конз. Присѣд. М. Язакъ. Ѳеофѵлактъ Лепаићъ, Намѣст. Сѵм. Ніколаєвићъ, Пар. Язачкій. Андр. Янковићъ. Учит. Гавр. Крестићъ, Арендат. изъ Товарника (4) Свега (52)

З Е М У Н Ъ.

Послао Г. Вас. Пауновићъ, Діяконъ и Спѵр. Андреєвићъ Чизм. Земунскій. — Петаръ Мишчевићъ, Пар. Огарскій. Марко Ніколићъ, Обшт. Чл. и Шк. фонда верх. Курат. Лука Іановићъ Обшт. Чл. и Шк. фонда Кур, Аѳан. Поповићъ, Контум. Капеле Тут. и Чл. Обшт. Шк. Конст. М. Іановићъ Чл. Обшт. Шк.

Нікола Д. Марковић, Апоѳекаръ. Янковић и Вукомановић, Ортаци. Ѳеод. Шутари за сына Георгія, Вас. Вукомановић за сына Петра, Арк. Іановић, Пет. Поповић за сына Павла, Живко Нешковић, Сѵм. Г. Іановић, Пет. Дамяновић, Ант. Станоєвић за сына Міхаила Терговци; Іоанъ Марковић, Діурніста Магістр. Спѵр. Андреєвић Чизм. Тут. у контум. Курат. и Чл. Шк. Обшт. Живко Ранисављевић, Чаруб. Вас. Стояновић ћурчія, за сына Георгія, Марко Бороєвић, Пав. Станишић, за сына Стефана и Іоанъ Сѵмовић за кћеръ Елісавету, Кроячи; Елѵс. Живановић, Месаръ за сына Живка; Георг. Янковић, Лебцелт. Андр. Ѳомић, Сапун. Дим. Бугаровић, Бріячъ; Дим. Параскева и Іоак. Ніколић, Крчмари; Марко Стефановић, Шумаръ: Настасъ Влайковић, Терг. изъ Деча за сына Стефана. (30)

КАНЬИЖА СТАРА.

Послао Г. Лаз. Поповић, Терг. — Алекс. Летић и Дим. Янковић, Пароси. Лука Завишић, Нотар. Григ. Медіянскій и Пет. Медіянскій, Куріялисте и Дим. одъ Нинчић Ковачъ. Міх. Белић, Пав. Татић, Дим. Хаџић и Евѳ. Зрнић, Терговци. Благонад. младић Севаст. Димитрієвић у Карл. Гѵмн. Поєз. Слуш. Почтенородни Г. Г. Лаз. Неранџић и Аар. Зозуковић, Економи. Лаз. Татић, Комор. Касіръ; Іоанъ Шипошъ польскій Суд., Дим. Стојковић, Ђурч; Геор. Зозуковић на чарди и Алекс. Татић у Адоріяну, крчмари; Лазаръ Поповић, Терг. и Скупитель. (19)

КАНЬИЖА ТУРСКА.

Леонт. Магарашевић, при Цркви С. С. А. А. Петра и Павла у Араду Высокор. Домородице Текеліине Проповѣдникъ. Владим. Васіліевић, Учит. Десчанскій. Вас. Фіриџхазкій, кроячъ и Тут. Церк. Кан. (3)

КАРЛОВЦИ.

Послао Г. Милошъ Поповићъ, Богосл. Слуш. — Дим. Крестићъ, Архім. Крушед., Ч. Конз. Карлов. и АЕМ. Апелат. као и више плем. Вармеђа Присѣд; Арс. Стойковићъ, Архім. Раков., Ч. Карл. Конз. Присѣд. у АЕМ Клир. Учил. старіи Учитель и Народнѣ Грчконесѣдинѣне Гѵмназіе Карловачке Патронъ; Анд. Шагуна АЕМ. Протосѵнгелъ, Язачкогъ Манастыра Адмін. Ч. Конз. Карлов. Присѣд. и у АЕМ. Клир. Учил. Карлов. Учитель; Конст. Андреєвићъ, АЕМ. придворный Игум. и Ч. Архідіец. Конз. Присѣдникъ; Прок. Івачковићъ, АЕМ. Архідіяконъ Ч. Конзіст. Карлов. закл. Нотарій и у АЕМ. Клир. Учил. Карлов. Учитель; Сергій Каћанскій, АЕМ. Протодіяконъ и у АЕМ. Клир. Учил. Карлов. Учитель. Амвр. Лазићъ, Єром. и Намѣстникъ Крушедолскій, Іоанікій Поповићъ, АЕМ. придворный Капел. и сиропитат. АЕМ. Заведенія Карлов Надзыратель. — Григ. Секулићъ Медіц. и Хѵрург. Докт., избраный Н. Садскій Грађанинъ и практіч. Лѣкаръ у Нов. Саду; Конст. Пеичићъ, Мед. Докт. Ц. Кр. у Карловци Фізікъ и Народнѣ г. н. с. Гѵмназіе Карлов. Патронъ; Яковъ Герчићъ Проф. у V. и IV. школи и Гѵмназіял. Діректоръ; Петаръ Іоановићъ. Св. Н. Н. и Мудролюбя Докт. Унгарскій Адвокатъ, избраный Н. Садскій Грађанинъ и Профес. у г. н. с. Народн. Гѵмназіи Новосадской; Іоанъ Пантелићъ, у г. н. с. Карлов. Гѵмназіи Профессоръ. — Нікола Хаджићъ, свершенъ Клирікъ и АЕМ. Канцеліста; Андр. Монашъ свершеный Клирікъ. — Клириці: Владим. Вуићъ III. год. Алекс. Павловићъ. Іоанъ Момировићъ, Іоанъ Павловићъ, Милошъ Поповићъ, Нікола Белянскій, Стеф. Ракићъ II. године; Алекс. Нако благор. Заклет. Унгарскій Адвок. Андр. Петровићъ, Георг. Перишићъ, Свѳ. Кузмановићъ, Кѵр. Мирковићъ, Лаз. Іоановићъ и Стеф. Полеташевићъ I. године. Пав. Гудурићъ, АЕМ. Ключаръ. Благонадеждни младыћи Іоанъ Марцикићъ и Ђорђе Поповићъ, Краснорѣчя уГѵмназіи Новосадской слушательи.(32)

КАРЛШТАДТЪ.

Послао Г. Григ. Малешевићъ, избр. Грађ. — Севаст. Иліићъ, Игум. Гомир. и Ч. Конз. Присѣд. Філіпъ Майсторовићъ, Протопр. и Чл. Конз. Іоанъ Діяковићъ, Намѣст. и Пар. Карлшт. Іоанъ Обрадовићъ, Вел. Нотар., Пав. Миловановићъ, изслуж. Капет., Нікола Іванчевићъ, Докт. Мед. Высокоуч. Г. Міх. Стоисављевићъ изуч. Клирікъ и Учит. Госпоѣа Юліяна одъ Герлиції, любит. читаня. Нікола Живковићъ вер. Тут., Міх. Мусулинъ и Григ. Малешевићъ 2 киьиге избрани Грађани; Міх. Миличевићъ другіи глав. Тут. Іоанъ Янковићъ Церкв. Тут., Стеф. Борчићъ, Ѳеод. Вуичићъ, Вас. Стояновићъ, Вас. Барако, Міх. Паићъ, Міх. Медаковићъ, Григор. Кушевићъ, Стеф. Кушевићъ, Пет. Живановићъ, Нік. Г. Поповићъ изъ Загреба и Пет. Гребляновићъ, Терговци и Грађ. (25)

КИКИНДА.

Послани одъ Г. Георг. Русса, Терг. — Вас. одъ Стояновићъ, Протопр. В. Кикинд. Ч. Конз. Прис. и пр. Уропъ Трифунацъ, Намѣст. Протопр. и пр, Георг. Лаковићъ Пароси; Софр. Яконићъ, Капел., Конст. Райковићъ, Діяконъ и Пет. Поповићъ, Діяк. и Учит. Лука Кенгелацъ, Діштр. В. Судацъ, Кр. Шк. Дірект. и пр., Іоанъ Маргетићъ, Сенат. В. Кикиндскій; Алекс. Станоєвићъ Вице-Фішк., Хріст. Кенгелацъ Архіварій. Георг. Русъ, Григор. Станоєвићъ, Георг. Ніколићъ, Алекс. Ніколићъ, Дим. Адамовићъ, Лаз. Стефановићъ, Арс. Сабовлѣвићъ, Міх. Секулићъ, Лука Стефаній, В Кик. Терговци; Дан. Ісааковићъ Курчія; Георг. Веселиновићъ, Кабаничаръ и Гавр. Новаковићъ, Арендаторъ. (22)

КОВИНЪ.

Послао Г. Арс Предраговићъ, Протопр. Чан — Ѳеодосій Чернянскій, Игуманъ Воиловачкій и Ч. Конз. Тем. Присѣд. Арс. Поштићъ, Пар. Брестов. и Чест. Конз. Присѣд., Матѳ. Предраговићъ, Ковинскій и Георг.

Буричинъ Новоселскій, Пароси. Пахом. Поповићъ, Єромон. и Еклісіярхъ Войловачкій, Гедеонъ Росолићъ Єродіяк. Воилов. Г. Єво. Іановићъ Ц. К. Постмайсторъ Новоселскій. Дим. Цернянскій сверш. Богословъ и Андр. Урошевићъ Учит. Старчевачкій. Стеф. Зего, Сава Іановићъ и Дим. Зефиръ Терговци и Іоанъ Павловићъ кроячъ, Новоселски; Милета Поповъ, Епутр. М. Воиловице; Ігнятъ Грубетићъ, Капралъ и Лаз. Милутиновъ Граничаръ Старчевачкій; Георг. Алексићъ, Аѳан. Поповићъ и Георг. Іановићъ, землѣдѣлци Новоселски. (19)

КОМЛОШЪ.

Послао Г. Мат. Матићъ, Кастн. — Прока Баковићъ, Марієнфелдски добара средоточный Рентмайсторъ за свою кћерь Драгиню; Светоз. Рићичкій одъ Скрибешћа, Мудрол. Слуш; Стеф. Миловацъ, Фабріке Кастн; Аар. Моцика одъ Кишлясе Контрол. у Чанади; Ѳома Балажій, чиновный Писаръ; Коста Комненовићъ, Шпанъ за сына своегъ Ісідора; Алекс. Микочевићъ званич. Практік. Госпоѣе Екатеріна Драгићъ за свою кћерь Албіну, Марія Шифманъ и Марія Матићъ любителке читаня. Панаіотъ Стамболи и Сава Івановићъ, Терговци; Пет. Ігнятовићъ, Спахіискій дрвопродавацъ у Чнаади. (13)

КУЛПИНЪ.

Послао Г. Алекс. Ніколаєвићъ. — Радивой Стратіміровићъ и Урошъ Стратіміровићъ, Землѣдержци Кулпински. Г. Стеф. Милошевићъ, Парохіє Адмініст. Ѳома Влашкалићъ Нотар. и Сvм. Говорчиновићъ, землѣмѣръ. Софр. Панићъ, Алекс. Ніколаєвићъ и Адамъ Поповићъ Спахіискіи Економи; Прокопій Миладиновићъ Економ. Практік. Трvф. Гостовићъ мѣст. Кнезъ и Єво. Новаковићъ Сенаторъ; Дим. Баићъ Служ. Спахіискій; Леонт. Диклићъ Церквенякъ; Ацко Цвеићъ, Арс. Говорчиновићъ, Лука Забунъ, Яковъ Лазићъ и Сретенъ Ранисавлѣвъ, Землѣдѣлци и любителы кньижества Сербскогъ. (18)

МЕЛЕНЦИ.

Послани одъ Г. Павла Бибића, Намѣст. — Марко Іовановићъ и Лаз. Бибићъ Пароси. Вас. Чокрлянъ, Закл. Кр. Табле и Общт. Мелен Нотарій. Аца Таназевићъ, Судацъ; Іос. Димитрієвићъ, Кассіръ; Илія Недељковићъ, Коморашъ; Пет. Кіурскій, Форшпана-Комес; Пет. Іовановићъ, соверш. Клирікъ; Ігн. Видаковићъ II. и Алек. Василіевићъ I. Классе Учительи. Іос. Клаићъ, Θеод. Θеодоровићъ, Іоанъ Христофоровићъ, Пет. Сумићъ, Іоанъ Таназевићъ и Іоанъ Груићъ, Терговци; Анна Поповићка ревностна Читателька; Вас. Іовановићъ и Лаз. Шугићъ, Кроячи; Пет. Ніколићъ, Опанчаръ. (20)

МОХОЛЪ.

Послао Г. Георг Груићъ, Діяк. и Учит. — Григорій Моићъ, Протопрезв. Сегед. и Ч. Конз. Бачк. Присѣд. Конст. Поповићъ и Григ. Ковачићъ, Пароси Мохолски. Θеод. Диванъ, одъ Падеј; Іоанъ Поповићъ, Старѣшина, Іоанъ Поповићъ, Інспекторъ. Іак. Миліићъ, Сирот. Отацъ, Аар. Баражія Кассіръ, Нікола Каракашевићъ и Дим. Каракашевићъ, Куріялисте. Іосифъ Берићъ, Філоз. и Урошъ Нинићъ изуч. Клирікъ и Пѣвацъ Георг. Шевићъ, Терг. Сум. Маѳићъ, Касиръ, Мак. Алабурићъ, Туторъ; Макс. Облачићъ, Лаз. Поповићъ, Стсф. Никшићъ, Аар. Григоровићъ, избрани Обштине Чланови; Міх. Гавріиловићъ, Кабанич; Георг. Радонићъ, Ковачъ и Нікола Вукомановићъ, Звонаръ. (22)

ПАНЧЕВО.

Г. Θеодоръ Живковићъ, Пар. Панчевачкій и Ч. Конз. Присѣдат. за све Пречестнѣйше, Честнѣйше Благородне и Почтенородне Родолюбце Панчевачке и Любителѣ кньижества Сербскогъ 40 кньига.

ПЕРЛЕЗЪ.

Послао Г. Макс. Евгенієвићъ, Терг. — Сум. Іановићъ и Конст. Константіновићъ, Пароси. Пет. Пре-

дићъ, мужкій и Ѳеод. Новаковићъ, Богословъ, дѣвоячкій, Учителъи. Дим. Илићъ, Макс. Євгенієвићъ, Стеф. Євген. Бекићъ, Терговци; Дим. Яковлѣвъ Стражм. Економ. за сына Стефана; Пет. Милиновъ Капларъ и Авр. Попадићъ, Кабаничаръ; Почтенородне Г. Г. Софія удова Нинковића, Митничарка, и Єва Ивковића любителька читаня. — Фаркаждинъ. Милут. Іоановићъ, Пар. Трѵф. Радованчевъ мужке и Савва Марковићъ женске дѣце Учителъи. Гавр. Комлошкій, Терг. и Трѵф. Нікодимовъ, кроячъ. — Опаво. Яковъ Ђуришићъ, Пар. Дим. Маси, Алекс. Бугарскій и Алекс. Доброєвићъ Терговци. — Баранда. Станко Ковачевићъ и Яковъ Зебићъ, Терговци. — Идворъ. Лаз. Живковићъ, Пар. Лаз. Кралѣвъ, Терг. — Томашевци. Іоанъ Дронякъ, Лайтнантъ. — Орловатъ. Евгеній Арсенієвићъ, Терг. — Ечка. Петаръ Димитріевићъ, Пар. — Модошъ. Ѳеод. Манойловићъ, Терг. — Бока. Ман. Барбуловићъ, Терг. Свега. (30)

1. ПЕШТА.

Евг. одъ Гъурковићъ, Куріял. Адв. више С. Варм. Присѣд. многи племен. Фамілія и при Депут. Народньи Школа Фундац. Фішкалъ. Єлена Бозда, роѣ. Белановићъ и Екатеріна Поповићъ, любителъке Серб. читани. Лівій Радивоєвићъ, Новакъ Тапавица, Авкс. Богдановићъ, Стеф. одъ Єремићъ и Конст. Петровићъ II. године и Радославъ Бобоня Манойловићъ, Пав. Таназевићъ и Георг. Костићъ I. год. Права Слутелъи; Стеф. Пеяковићъ, Илиръ изъ Хорватске II. год. и Нікола Крестићъ I. г. Мудрол. Слуш. (13)

2. ПЕШТА.

Пет. Петровићъ, Діяконъ Пешт. и Списатель, Дим. Радуловићъ, Стеф. Васићъ и Нікола Дада Лѣкарства; Сава Іоановићъ Філоз. Докт. и Светоз. Вуићъ, Права; Ілар. Анѣелковићъ, Вас. Петровићъ, Георг. Івановићъ, Георг. Стефановићъ, Алекс. Ѳеодоровићъ, Мудролюбя слушателъи. Карановићъ Поєта. — (12)

3. ПЕШТА.

Георг. Марго, Пар. и Ч. Конз. Буд. Присѣд. Алекса Сумићъ, Полковн. Сербск. и Кавалеръ. Ѳеод. Павловићъ, Закл. Адвок. Сербски Пештански Новина Учредникъ: Пав. Недокланскій при народ. Шк. Фундац. Касе Перцепторъ. Дим. Вельковъ, Комерц. Агентъ, Ц. К. Любл. и Градачке Фабрике пуномоћникъ, Ц. Кр. Постмајст. и Сл. Срем. Варм. Прис. Пет. Раићъ, Георг. Станковићъ, Сума Николићъ, Пет. Іоановићъ, Елус. Савићъ, Іос. Михаиловићъ, Дим. Тинковићъ, Алекса Поповићъ, Терговци: Макс. Радивоевићъ за сына Николая и Еман. Лежимирскій мужкогъ одѣла Кроячи; Илія Ѳомићъ, Чизмаръ; Сума Сеизовићъ Сапунжія. Будимъ Сума Игнатовићъ, Віце-Нотар. Будимск. Георг. Кулянчићъ, Префектъ. Пав. Поповићъ и Іоанъ Ясницъ, Чизмари Будимскій. Геор. Христићъ, Пар. Дуна-Фелдвар. Іоанъ Бозда изъ Балаш-Бармата; Стеф. Ненадовићъ изъ Коморана; Вас. Цвіянъ изъ Ваца, Терговци. (25)

ПЕЧУЙ.

Послао Г. Светоз. Николаевићъ, Права Слуш. — Боляръ Боготврдъ Проф — Менденскій, Кузм. Живановићъ и Светоз. Николаевићъ II. год. и Алекс. Чуповићъ, Андр. Чачиновићъ Илиръ, Геор. Балубжићъ, Іоанъ одъ Папхазій, Живоинъ Куряковићъ, Любимиръ Кралевићъ, Илиръ, и Марко Таичевићъ I. год. Православія Слушательи. Ант. Ковачъ, Илиръ, Дим. Лудаићъ, Юстініянъ Чолакъ, Франя Кеменовићъ одъ Данковскій, Илиръ, II. године, и Гед. Леовићъ, Георг. Поповићъ, Емил. Петровићъ и Іоанъ Гойковићъ I год. Мудролюбія Слушательи. Благонадеждный Боляръ Іосифъ Проф-Менденскій. Родолюбиви младићи: Алекс. Миланковићъ и Іоанъ Араницкій. (22)

ПОТИСКІЙ С. МИКЛУШЪ.

Послао Г. Ѳеоф. Марковићъ, Учит. Іозеф. — Стеф. Фиренхазкій, Пар. Іоанъ Павловићъ, Терг;

Ксенофонтъ Перишићъ, Кроячъ; Єца Букуровъ, Епутр. Дим. Ћирићъ за сына Димитрія, Філіпъ Ћирићъ за сына Дамяна, Θеод. Пандуровъ за сына Божидара и Арс. Ћуришићъ за сына Обрада. Турска Каньижа. Сава Фіреһхазкій Нотар. за сынове Іоана и Петра 2 Гавр. Баићъ, за сына Милутина, Кузм. Лолакъ, Прок. Перкучинъ, Корнил. Кнежевићъ и Софр. Ристићъ, Кожухари; Дим. Свирчевъ за сына Обрада. — Іозепово. Андр. Неранџићъ, Касс; Дан. Станковъ и Лука Французъ, Ћурчія: Θеофанъ Марковићъ, Учитель. (20)

С. МИКЛУШЋЪ ВЕЛИКІЙ.

Послао Г. Арс. Педраговићъ, Протопр. — Арс. Предраговићъ, Протопрезв. Чанад. и Ч. Конз. Тем. Присѣд. узыма 10 кньига. Кур. Моцика, Намѣст. Протопр. Чан. Димитр. Молнаръ, Арѳ. Перишићъ, Вел. С. Миклушки; Дав. Савићъ, Софр. Драгићъ, Стеф. Поповићъ, Сараволски; Нікола Іановићъ, Ч. Конз. Присѣд., Пав. Павловићъ Св. Петрски; Сава Діяковићъ, Θеод. Петровићъ, Чанадски; Гавр. Сабовлѣвићъ, Сум. Поповићъ Валк. и Новакъ Стефановићъ, Чернобарскій, Пароси; Зах. Іокићъ, Діяконъ В. С. Мікл. Стеф. Георгіевићъ Чан. Нот. и Нест. Живићъ, Богословъ. Дион. Стефановићъ Чанад. и Дам. Фирићхаскій Св. Петрскій, Учителы. Стеф. Стефановићъ, Макс. Янковићъ узыма 3 кньиге. Дим. Янковићъ и Хріст. Стойковићъ, Терговци В. С. Миклушки; Георг. Міхаиловићъ Туторъ Церковный; Георг. Георгіевићъ Касиръ, Пав. Бранковићъ Кабанич. и Георг. Георгіевићъ, Кожух. В. С. Миклушки: Авр. Θошићъ. Судацъ Св. Петрскій; Яковъ Ловренскій, Кроячъ и Аар. Манойловићъ Кожух. Св. Петрскій. Благонадежный Стеф. Міхаиловићъ III. Грам. Слуш. (43)

СВЕТО-АНДРЕЯ.

Послао. Г. Міх. Маринковићъ, Учит. Избѣжк. — Амфілохій Артемоновъ, при Капели Імператорско-Русіиской у Ирми Свештеникъ. Іоанъ Недићъ Намѣст. и све младежи Катихета и Конст. Іосифовићъ, Св.

Андрейки; Стеф. Ѳеодоровићъ, Помажкій и Ѳеод. Оджићъ, Калазскій, Пароси и Ч. Коиз. Буд. Присѣдательи; Дим. Цервенперковићъ Избѣжкій Пар. и мѣстн. Училишта Управ; Сум. Недићъ Свештеникъ и Іоанъ Раденковићъ, Діяк. Св. Андр. Лаз Нешко одъ Литманове за кћерь Аврелію; Вас. Коларовићъ, Судацъ; Георг. Максімовићъ, Вел. Нотар; Алекса Илићъ, Іоанъ Іосифовићъ и Георг. Блажићъ, Адвокати; Григ. Плевицкій Касе Примателъ. Нікола Перкићъ Пет. Мартиновићъ, Іоанъ Ніколићъ и Дим. Кречаровићъ избр. Обштине Чланови. Госпоѣе: Агріпіна Чопоръ, Марія Ігнятовићъ и Екат. Суботићъ. Сава Ігнятовићъ, Іоанъ Цервенперковићъ и Дим. Недельковићъ, Терговци; Пет. Максімовићъ, Месаръ, Пав. Бешлићъ, Лебцелт., Владим. Ігнятовићъ, Пек, Евг. Димитрієвићъ, Бріячъ; Андрей Луппа Тергов. Помажкі. Софроній Милосавлѣвићъ и Георгій Паничићъ, родолюбиви землѣдѣлци. (32)

СОЄДИНЪ (СЕГЕДИНЪ).

Дам. Магарашевићъ, Т. Каньиж. Марко Вукосавлѣвићъ, Петр. Селскій, Трѵф. Стойковићъ Св-Іван., Макс. Баићъ и Живоинъ Веселиновићъ, Ѣалински; Нест. Арновлѣвићъ, Орослам; Яковъ Миланковићъ, Наѣ-Фалск., Алекс. Поповићъ, и Авкс. Поповићъ, Сиришки, Андр. Новковъ, Десчан, Авкс. Кнежевићъ, Т. Кан. и Ѳеод. Кнежевићъ Орослам. Пароси и Димитрій Поповићъ, Діяк. и Учит. Сегед. — Стеф. Петровићъ, Вел. Нот. Сег., Землѣдержства Сирижкогъ Аренд. и више плем. Варм. Присѣд; Вас. Стоишићъ, Вице-Капет, Сег.; Вас. Веселиновићъ, Вице-Нотар. Сег; Міх. Лефтеръ и Міх. Саввићъ, Філоз. Докт. Адвокати. Іоанъ Радишићъ, Хранит. процеса; Георг. Ранковићъ Рентмайст. Т. Беч; Геор. одъ Ніколићъ; Евг. Надашкій. Нот. Сараволскій и Георг. Айвазъ Нот. Серб-Крстурскій. Іоанъ Фотій, Арендат. Ѣалинск. и Георг. Фотій Провіз. Ѣалин; Пет. Чавргов, Іоанъ Жеравица и Георг. Дамяновићъ, избран. Обштине Членови; Гавр. Лаушевићъ, Поліц. Комес; Іоанъ Савићъ 2, Нікола Ракићъ, Дим. Лотићъ, Геор. Любшићъ 4, Іоанъ Чавр-

говъ 2, Дим. Божићъ, Авр. Брановачкій, Іоанъ Стойковићъ, Стеф. Палковићъ, Алекс. Субићъ, Сѵм. Харишъ, Іоанъ Хаџи Ѳеодоровићъ, Ѳома Янікіевићъ и Илія Писаровићъ, Терговци; Стеф. Георгіевићъ Чизм. и Трѵф. Стояновићъ, Пек. Ѳекла Стояновићка, Екатер. Петровићка, удове. Благородна. Г. Полексіна Радославъ, роѣена Чокићъ. Благонаравне Госпоѣице Марія Фотій, Екатеріна Радуловићева, Марія Дамяновићева. (58)

ЛѴЦЕЙ СОЄДИНСКІЙ.

Аркад. Оберкнежевићъ и Милошъ Радоичићъ, Фізіке Слушатели; Арс. Константіни, Божидаръ Мандићъ, Вас Белићъ, Димит. Ѳеодоровићъ, Іоанъ Іоановићъ, Марко Іоановићъ, Мате. Пештићъ, Міх. Молнаръ, Нікола Диминъ, Светоз. Бошковићъ, Стеф. Стоиновъ, Тімоѳ Ковачевићъ, Ђорѣе Станковићъ, Логіке Слушатели. (14)

ГѴМНАЗІЯ СОЄДИНСКА.

Благонадеждни младыћи и дѣца: Алекс. Шевићъ, Цензоръ младежи, Георг. Мершићъ, Георг. Нешковићъ, Іоанъ Сремацъ, Светоз. Аѳанасіевићъ, Урошъ Петровићъ и Хрістоф. Брановачкій Стіхотворя; Алекса Чавићъ, Арістідъ Ніколићъ, Милошъ Магићъ, Нікола Бодерлица, Пав. Милутиновићъ и Тім. Деметровићъ, Краснорѣчя Слушатели; Алекс. Илиманџићъ, Алекс. Міхаиловићъ, Давідъ Мидоловићъ, Илиръ, Илія Бараєвацъ, Іоанъ Надашкій, Іоанъ Ђорѣевићъ, Младенъ Баићъ и Стеф. Радоничъ IV; Арк. Сабљићъ, Вас. Філіповићъ и Георг. Иконіићъ III; Георг. Маріяновъ II; Дим. Матићъ и Нікола Вукићевићъ I Граматіке; Алекс. Терлаићъ II. Норм. Класе, Слушательи. 28 — Свега. (100)

С Е Н Т А.

Послао Г. Георг. Ніколићъ, Учит. — Сѵм. Ніколићъ и Тім. Бранковићъ, Катихета, Пароси. Ант. Бодерлица, Куріяліста. Пав. Зубановићъ и Моѵс. Ні-

колићъ, Тутори; Сулвест. Татићъ, Епкупъ; Еліс. одъ Θешићъ, Куріяліста; Алекс. Зубановићъ и Браћа Брановци, Терговци; Макс. Карановъ, Кроячкій Цехмајсторъ; Авр. Вуићъ и Стеф. Ніколићъ, Чизмари; Пет. Радоичинъ, Курчія; Лаз. Пецарскій и Іоанъ Зубановићъ, Економи. Благораз. Г. Георг. Ніколићъ, Учитель. (16)

СУБОТИЦА.

Послао Г. Софр. Павковићъ, Кроячъ. — Іоанъ Вуићъ, Намѣстникъ, Сум. Станимировићъ, стар. Ісаакъ Лудаићъ, Суботички и Іоанъ Доброєвићъ, Шандорскій, Пароси; Стеф. Пачу, Діяконъ Суботич. Лаз. Стойковићъ, Адвок. и Касе Шпітальске Надзыр. Матеѳ. Гойковићъ и Евѳ. Толмачъ Шандорскій, Учителъи. Іоак. Радишићъ, Тімоѳ. Радићъ, Сава Стойковићъ. Алекс. Стойковићъ, Георг. Арадскій, Вас. Гашпаровићъ, Пет. Петровићъ, Іоанъ Стойковићъ и Пет. Радићъ, Терговци; Іоанъ Арадскій, избр. Обш. Членъ; Авр. Станимировићъ и Тімоѳей Крнајскій, Кроячи; Дан. Раићъ Столаръ; Філ. Остоићъ, Солом. Крнајскій Іовићъ и Стеф. Раяковъ, Грађани. Почтенор. Госпоѣа Елісав. Лудаићъ, за кћерь Марію. Пантел. Ѳомићъ, Звонаръ. (26)

ТЕМИШВАРЪ.

Г. Сава Петровићъ, избраный Грађанинъ за све Пречестнѣише, Преподобне, Благородне, Высокоучене и Почтенородне Родолюбце Темишварске и околне Любителѣ Књижества Сербскогъ 35 књига. Владисл. Веселиновићъ, Намѣст. Чаков. и Ч. Конз. Присѣд. Арс. Продановићъ, Капел. Епіск. Іоанъ Клее Каѳ. Діяконъ. Евѳ. Стоядиновићъ Градскій и Іоанъ Поповићъ Механски Учителъи; Стеф. Міхаловићъ, Юратъ, Пав. Ніколићъ, Патваріста и Георг. Ѳеодоровићъ, изученый Клирікъ. (43)

ТИТЕЛЪ.

Послао Г. Макс. Папићъ, Пар. — Андр. Станимировићъ, Гардинов., Сава Каћура, Св. Іван., и Міх.

Величковићъ, Виловскій, Пароси; Георг. Пепковићъ, Св. Іванск. и Стеф. Богдановићъ Тит. Діякони. Дим. Стеинъ, Ц. К. Шайк. Обрбрукмайст. Аѳан. Поповићъ, Учит. Вилов; Аар. Малетићъ Св. Іван. и Кузм. Малетићъ Монор. Терговци. Міх. Арачлићъ, Учит. Лочкій. Алекса Очуча, Капралъ. Госпоѣица Еліс. Міхаиловићъ изъ Жабля. Георг. Месаровићъ Стражмешт; Ѳеод. Сарайлићъ, Терг. и Аѣимъ Ракићъ Einnehmer на скели; Міхаилъ Стаматовићъ, мужкогъ и женск. одѣла Кроячъ; Моѵс Стоиновъ, Дудара и свилара у Шайк. Батал. Надзыратель, сви изъ Жабля. Єфр. Косовацъ, Цигляръ Тителъскій; Іоанъ Драгоєско, Терг. Тител. и Макс. Папићъ, Парохъ Тителъскій. (20)

ЧУРУГЪ.

Послани олъ Г. Георг. Цветића. — Вас. Стоядиновићъ и Кѵр. Отићъ, Пароси; Макс Миловановићъ, Діяк. и Учит. Вас. Босинъ, Економ. Стражм; Нікиф. Перићъ войничк. Страж; Алекс. Доловацъ, и Зах. Радиновићъ Економ. Каплари; Ѳеод. Тапавица, войничк. капл; Вас. Іовинъ, Арс. Бугарскій и Вас. Букићъ, Фрайтови; Урошъ Івковъ, Комп. Писаръ. Іоанъ Цветићъ; Авраамъ Цветићъ, Несторъ Шупићъ, Вас. Милинковићъ и Дим. Радосављевићъ, Чурушки, и Емил. Костићъ, Ђурђевачки Терговци: Пет. Давідовацъ, Граничаръ. (21)

Одъ многи неименованы Родолюбаца преко Г. Георг. Кѵріяковића, Терг. Новосадскогъ ови су послани.

А Д А.

Стеф. Ганчиновићъ Ађанскій, Аар. Крестићъ П. Селскій, Пароси; Стеф. Загорица Нотар. ПСелскій; Сам. Манойловићъ Туторъ Церкве Ађанске 4. — Бабина Греда. Богданъ Шумарскій Лайтнантъ 1. — Бановци. Вас. Рухарацъ Парохъ 1. — Байша. Георг. Зако Спаія 1. — Беочинъ. Конс. Поповићъ Парохъ 1. — Беочинъ Ман. Дѵон. Чупићъ Игуманъ, АЕМ. Аппел. и Ком Срем. Присѣд; Софрон. Стойшићъ Намѣст. 2. — Бођаии. Іос. Поповићъ Игуманъ 1.

БѢОГРАДЪ.

Послао Г. Пет. Стояновићъ Зем. Конт. Магаз. — Высокопреосвященнѣйшій и Высокодостойнѣйшій Господинъ ПЕТАРЪ ІОАНОВИЋЪ прав. АЕпископъ Бѣоградскій, и цѣле Сербіе Митрополитъ 3 књиге; Дѵон. Поповићъ Протоєѵнгелъ и Конс. Присѣд.; Сергія Ніколићъ АЕМ. Конс. Секретаръ; Іос. Миловукъ при Попеч. Правосудія и Просвѣщ. Рачуноводитель; Іоан. Георгіевићъ Обр.-Лајтнантъ; Ахметъ Ефенди Толмачъ при чест. Паши Бѣоградскомъ; Анаст. Константиновићъ Толмачъ Конс. Вел.-Британскогъ; Іоан. Савићъ; Дим. Марковићъ; Стеф. Лазаревићъ Пекаръ; Геор. Станковићъ Кроячъ; Нікола Пейновићъ трг. Калфа. (14)

ВУКОВАРЪ.

Іоан. Кроновићъ; Конст. Міхайловићъ; Вас. Марковићъ, и Пет. Вукашиновићъ, трговци; Геор. Лучићъ Опат. Постмајсторъ; Екат. и Милена Міхайловићъ Госпоѣице; Хрісто и Міяйло Міхайловићъ ученици; Јустинъ Міхайловићъ трговацъ и Скупитель 10. — Гардиновци. Анд. Станиміровићъ Парохъ 1. — Дес. Ст. Іванъ. Григ. Гаићъ Парохъ 1. — Загребъ. За Читаоницу Илирску 1. —

1. ЗЕМУНЪ.

Послао Г. Пет. Стояновићъ Магазіонеръ Зем. Кон. — Конст. Манићъ Адвок; Дим. Л. Кирякъ, Пав. Г. Морфи, Міх. М. Іоанновићъ, Тома Іокићъ, трговци; Исаакъ Фархе Єврей; Алекс. Н. Д. Марковићъ Апотек., Анас Кузмановићъ Житаръ; Геор. Сретковићъ; Алекс. Тодоровићъ Армицаръ; Стеф. Познановићъ Конт. Служ., Пет. Бранковићъ Шпек, Лаз. Арсенитовићъ Чизм. Іоан. Іоанновићъ Ћурч., Міх. І. Міхајловићъ Аренд., Геор. Георгіевићъ Кулунц., Панта Стояновићъ жен. Кроячъ; Дим. Миличевићъ Аренд; Пав. Іоанновићъ Чизмаръ; Тодоръ Вулетићъ, Дим. Георгіевићъ, и Тодоръ Недељковићъ Кроячи; Сим. Д. Іоанновићъ Абаџ., Јковъ Остоићъ Чизмаръ; Конст.

С. Петровићъ Кроячъ; Іоан. Юрукъ трг. изъ Франц. Стеф. Илићъ Аренд. Петаръ Маришићъ Казанц. Пав. П. Іоанновићъ Чизмаръ; Лаз. Н. Ніколићъ Кроячъ; Ман. В. Станковићъ и Пет. Савићъ Крчмари; Срета Галетићъ Сикир., Іоан. Поповићъ Курчія; Илія Зубовићъ Сикир; Сфта Баряктаровићъ Сапунц; Вас. Болманацъ, и Іоан. Костићъ, Крчмари; Вас. Морошанъ; Аћимъ Антоновићъ Сапунц; Пав. Мариновићъ; Іоан. Григорићъ Сикир; Тод. Лазићъ Чарубџія; Іоан. Радивоєвићъ Фурунц; Геор. Спасоєвићъ Крчмаръ; Живко Живановићъ Чизм; Геор. Іоанновићъ Бербер; Андрей Мравићъ, Стер. К. Думча, Тома Павковићъ, Кост. Везилићъ, Стеф. Стойковићъ, Иги. Миловановићъ, и Конст. Тодоровићъ Конт. Латови; Наумъ Стойковъ Дрваръ; Пав. Іоанновићъ; Іоан. Міхайловићъ; Алекс. С. О. Милутиновићъ Грчке III. Классе Учен; Геор. М. Іоанновићъ Учен; Стеф. Вуићъ за унуче своє Нину. (61)

2. ЗЕМУНЪ.

Послао Г. Кон. Лончаревићъ, за себе 6 књига. — Нікол. Петровићъ Чизмаръ; Дим. Петровићъ Курчія; Тодоръ Іванновићъ Чизмаръ; Дим. Максимовићъ Сапунџія. (10)

ИЛОКЪ.

Послао Г. Кур. Ніколићъ Парохъ. — Ант. Лонгіновићъ Протопр. Шидскій; Сераф. одъ Миросављевићъ Игуманъ Прив. Главскій; Стеф. Тимићъ Сусечкій, Гавр. Радовановићъ Ердевичкій, Алекс. Костићъ Чалманскіи, Іоан. Марићъ Баноштарскій, Аар. Іовапчевнћъ Нештинскій, Пароси. Лаз. Іоанновићъ мѣст. Директоръ Школскій; Алекс. Ніколићъ Курчія; Пав Іоанновићъ Сапунџія; Лаз. Стоичевъ Црквенякъ Сусечкій 11. — Иригъ. Іоан. Кирковићъ Адв. и Фрушк. Ман. Фишкалъ 1. — Карловци. Пав. Ніколићъ Парохъ; Конст. Пенчићъ Лѣкаръ; Стеф. Симеонновићъ Трговацъ. (3)

КРАГУЄВАЦЪ.

Ант. Протићъ Членъ Совѣта, привр. Попечитель Фінанціе, Подполковникъ, и Сул. Нишана Ифтихара Кавалеръ; Жив. Петровићъ при Попеч. Фінанц. Началникъ Отдѣл. Казнайчества, и Подполковникъ; Єфт. Угричићъ при Попеч. Фінанц. Отдѣл. Промышлености привр. Началникъ и Капетанъ; Ђорђе Чанићъ, при Поп. Фін. Отдѣл. главне Контроле привр. Началникъ и Поручикъ; Аар. Загорица Попеч. Фін. Секретаръ; Хрістоф. Соларъ при глав. Контроли Поп. Фін. Рачуноводитель; Нік. Хрістићъ при Попеч. Фінан. другій Казначей; Исідоръ Стояновићъ Профес. Свемірне Историе и Ректоръ Ліцеума; Конс. Бранковићъ Проф. Філозофіе, и Дѣловод. Засѣд. Ліцеума; Ђорђе Петровићъ при Попеч. Фін. Отдѣл. Промыш. Проток; Божо Раіовићъ при Поп. Фін, Отд. Промыш. Канцел; Милићъ Лунѣвица при Поп. Фін. Отд. Пром. Канцел; Теодоръ Огняновићъ при Поч. Фін. Отд. Пром. Канц; Сим. Божићъ при Поп. Фін. Отд. Пром. Канцелліста. (15)

КРЧЕДИНЪ.

Послао Г. Стоянъ Стефановићъ Трговацъ. — Трѵф. Сечуяцъ Парохъ; Конст. Марковићъ Лайтнантъ. Пант. Божићъ; Кѵр. Божићъ; Алекс. Радойчићъ и Сѵм. Галовићъ трговцы; Трѵф. Янковићъ, и Конст. Панаотовићъ Трг. Калфе; Живко Стефановићъ; Христ. Игнятовићъ Чизмаръ; Стоян. Стефановићъ Трговацъ 11. — Лединци. Сав. Продановвћъ Пар; Стеф. Станковићъ Трг; Єремія Петровићъ Землед. 3. — Нова Градишка. Стеф. Милошевићъ Обрлайтнантъ. 1 —

МИТРОВИЦА.

Євт. Івановићъ Протопр. АЕМ. Аппел. и Конс. Присѣд.; Адамъ Мирковићъ Пар., и Конс. Присѣд.; Стеф. Дамяновићъ Пар.; Гавр. Црнобарацъ Бешеновачкій, Сав. Ніколићъ, Живоинъ Стоинићъ, и Іоан. Будимъ Мартиначки, Пароси; Мовс. Моловићъ Діак. и II. Клас. Учит.; Ѳад. Беркићъ Bau-Hauptmann;

Гавр. Мессаровићъ Пенз. Обрлайт.; Пет. и Стеф. одъ Баићъ; Іоан. Ніколићъ I. Кл. Учит.; Стеф. Міятовићъ, Стеф. Георгіевићъ, Стеф. Радовановићъ, Стеф. Димитріевићъ, Іоан. Нік. Адамовићъ, Дам. Прокоплѣвићъ, Тод. Панаитовићъ, Коста Пеиковићъ, Срем. Трифковићъ, Сф. Міхайловићъ, Дим. и Іоан. Поповићъ, Дим. Загла, Кон. Банъ, Іоан. Янковићъ и Макс. Радосављевићъ, Трговци; Бібліотека Общества Митровачкога. 31. —

1. НОВЫЙ САДЪ.

Конст. Маринковићъ Пар. и Кон. присѣд. Григ. Андреевићъ Пар; Матѳ. Костићъ Пар; Варн. Дамяновићъ Еп. Протодіяконъ; Іоан. Хаџићъ Сенаторъ; Гавр. Ползовићъ Адв; Андр. Камберъ Лѣкаръ; Вукъ Маринковићъ Лѣкаръ; Іоан. Матићъ Адв. Дам. Кауліцій Адв. Конст. Поповићъ Коморашъ; Пет. Іоанновићъ проф. Аѳан. Трѵфковићъ Адв; Петаръ Саранда Сиротинск. Отацъ, Лук. Миланковићъ Адв; Лаз. Іоанновићъ Богословъ, Пет. Стояновићъ, Іоан. Политъ, Пав. Петровићъ, Алекс. Нако Трговци и Избр. Общ. Членови; Іос. Мачванскій, Георгій Шевићъ, Арк. Шићаревићъ; Філ. Недељковићъ; Іоан. Малетићъ; Іоан. Кауліцій, Тѵпог. Калф; Конст. Поповићъ; Тодоръ Дада; Андр. Димитріевићъ; Ефт. П. Димитріевићъ; Пант. Янковићъ; Конст. Чавићъ; Ігнятъ Стефановићъ; Міх. Георгіевићъ; Іоан. Болићъ; Пав. Личанинъ; Іоан. Міхайловићъ, Іоан. Теодоровићъ; Геор. Янковићъ; Арк. Радосављевићъ; Іоан. Панаотовићъ; Пет. Абацићъ; Стеф. Бошко; Дав. Косановићъ; Іос. Марковићъ; Вік. Лазаревићъ; Іоан. Марцикићъ; Дим. Єрчићъ; Сав. Чокчићъ; Хріст. Секулићъ; Геор. Ніколићъ; Куз. Лазаревићъ; Єѵт. Радовановићъ; Геор. Ѣолнаковићъ; Дим. Рад. Константинъ; Єѵт. Стояниновићъ; Геор. Косировићъ; Станко Стефановићъ; Пав. Георгіевићъ; Живко Малешевићъ; Кѵр. Влашићъ Ишпанъ на Сиригу; Геор. Вулпе трг. Ученикъ. (60)

2. НОВЫЙ САДЪ.

Геор. Вуковићъ пар; Пав. Іоанновићъ Сен., и Срем. Ком. Присѣд. Григ. Секулићъ Лѣкаръ. Алекс.

Георгіевићъ Адв., и Віце-Ексакторъ; Анд. Петровићъ Адв., Іоан. Янковићъ Трг., и Избр. Член; Конст. Янковићъ; Ман. Єфтићъ Трговцы; Сав. Міодраговићъ Граћ.; Куз. Ставровићъ Трг.; Моис. Димитріевићъ и Дав. Сибинскій віноп р.; Конст. Мирковићъ и Іоак. Белянскій Ћурчіе; Пав. Міхайловићъ Шустеръ. (15)

ПЕТРОВО СЕЛО.

Мар. Вукосављевићъ Парохъ. 1. Пирошъ. Пет. Веселиновићъ Парохъ 1. — Раковацъ. Ант. Стефановићъ, и Аѳан. Гудурићъ Закл. Старцы; Ириней Лазаревићъ Намѣст.; Сав. Стоичевићъ Іеро-Монахъ 4. — Рибица. Мар. Бастићъ Парохъ 1. —

СЕНТОМАШЪ.

Общество Сентомашко; Авр. Георгіевићъ Намѣстникъ Протопр. НСадскогъ, и Конс. Присѣдатель; Авр. Петровићъ и Урошъ Радановићъ Пароси; Іоан. Ковачевићъ Діаконъ; Кон. Поповићъ Учит. II. Клас.; Арс. С. Манойловићъ Трг.; Пав. Манойловићъ; Илія Янковићъ; Браћа Стефановићъ; Арс. Г. Манойловићъ; Гавр. Летићъ; Арс. І. Манойловићъ трговацъ и скупитель. 13. — Силбашъ. Нікола Перишићъ Пар; Авр. Перишићъ Капелланъ 2. —

СРБСКІЙ БЕЧЕЙ.

Послао Г. Сам. Бранковичъ Парохъ. — Стеф. Савичъ и Сам. Бранковичъ Пароси; Димитр. Дебелячкій Адв., и Віце-Нот.; Авр. Іоанновичъ Адв.; Єлис. Пекаровичъ Стражм. Діштр.; Георг. Станковичъ Лебцелдеръ; Анг. Чокичъ Сапунц.; Пав. Петровичъ; Гавр. Хаџиаѳевъ, и Стеф. Волентиръ Чизмари; Сум. Старачкій Ћурчія; Пав. Косановичъ и Аар. Стефановичъ Земледѣлци 15. — Товаришево. Вас. Вуковичъ Парохъ 1 —

ТИТЕЛЬ.

Тодоръ одъ Поповићъ Пенз. Маіоръ; Іос. одъ Београданъ Пенз. Обрл. Рачунов.; Нікола одъ Путникъ и Іоан. одъ Георгієвићъ Обрлайтнанти; Іоак. одъ Тапавица Лайтнантъ; Пант. Босићъ тргов.; Марко Янковићъ и Пав. Натошевићъ тргов. Тителски; Живко Крестићъ трговацъ 2 узима. 10. — Турія. Алекс. Бастићъ Парохъ 1. — Футогъ. Авр. Натићъ Натарошъ 1. — Чуругъ. Пет. Цвеићъ Трговацъ 1.

ШАБАЦЪ.

Высокопреосвященнѣйшій Господинъ Макс. Савичъ прав. Епіскопъ Шабачкій 2 Кньиге; Іоан. Павловичъ протопр. Шабачкій, и Конс. Присѣдатель; Григ. Иличъ Іеро-Мон., и Конс. Присѣдатель; Ігн. Васичъ парохъ и Намѣстникъ; Іоан. Живковичъ парохъ; Адамъ Теодоровичъ Капел.; Гавр. Беричъ парохъ; Бочатичкій; Матѳей Станичъ Діаконъ и II. Клас. Учитель; Сав. Поповичъ Членъ Суда Шабач.; Сим. Весовичъ Секрет. Начал. Шабач.; Стоянъ Обрадовичъ Писаръ Начал. Шаб.; Алек. Ристичъ Секрет. Конс. Шабач; Дам. Маринковичъ I. Грам. Клас. Проф. у Гимн. Шабачкой.

Касніи Предчисленици.

Іоан. Станковичъ Протопр. Подринскій; Янко Протичъ Протопр. Тамнавскій; Філ. Гргуревичъ Игум. Ман. Троноше; Мел. Гавріиловичъ Игум. Ман. Боговаће; Нікіф. Н. Іеромон. Ман. Троноше; Сев. Богичевичъ Іером. Ман. Петковице; Пах. Міхайловичъ Іеродіак; Іоан. Штитарчевичъ писаръ Начал. Окр. Подринскогъ; Аћимъ Моловичъ Писаръ Каран. Ѳома Бабичъ писаръ. (24)

ЯСЕНОВАЦЪ,

Нік. Драгичъ пар. Григ. Живковичъ Адмін. Уштичкій; Илія Валякъ Учит; Нік. Дедовичъ, Іоан. Сопичъ, Іоан. Секуличъ, и Пав. Груичичъ трговци; Міх. Кутлія Молеръ; Геор. Радоєвичъ трг; Георг. Димовичъ тр. и скупитель. (10)

М. КОВИЉ.

Досіѳ. Сентѣураѣъ, Намѣст. Ісід. Кроніѣъ. Ковиль горньій. Дим. Марковичъ и Авр. Борѣошкін Пароси. Єvѳ. Иліинъ и Георг. Войновичъ, Шумари; Арк. Субичъ, Стражмешт. Пав. Іоановичъ и Стеф. Веселиновичъ, Терговци. Міхаилъ Змеяновичъ Учит. у Д. Ковилю. (10)

РУМА.

Іоанъ Поповичъ, Парохіе Петровачке Адміністр. Іоанъ Аѳанацковичъ, Віце-Нотар. Рум. Дим. Стаичъ, Арсен. Ніколичъ, Макс. Максімовича сынови, купци: Іоанъ Критовацъ за сына Александра, Дим. Димитрієвичъ за сына Стефана, Ісаакъ Коиѣъ, за кѣерь Софію, Стеф. Дудичъ за кѣерь Марію, Милованъ Антонієвичъ Церкве свію Светы и Шк. Туторъ; Софр. Радоичичъ, Гостилникъ. (11)

ПАЗУВО СТАРО.

Пав. Трумичъ. парох. Адміністр. и Сvмеонъ Несторовичъ, Учитель. (2)

Найдоцніи Предчисленици.

БѢОГРАДЪ у СЕРБІИ.

Послао Г. Пет. Карамарковичъ, Словослаг. и Кньигопр. Княж. Сербске Кньигопечатнѣ. — Нѣгово Сіятелство, Пред. Совѣта Княжества Сербскогъ, Генерал-Маіоръ и Кавал Г. Єфр. Т. Обреновичъ. Яковъ Якшичъ, Іншпект. Княж. Сербске Тvпогр. и Кавалѣръ за себе и за сына свога Владиміра 2 Кн. Миланъ Антоновичъ, Подпоручикъ Гарніз. Войске 4 Ротте. Ђорђе Малетичъ, Секрет. Окр. Бѣоград. Конст. Стоядиновичъ Пост-Майст. Бѣоградскіи. Пав. Янковичъ Корект. у кн. Сербской Кньигопечатньи. Пет. Карамарковичъ Словосл. и Кньигопр. узыма 3 кн. Аѳанас. Хаџи — Савичъ, Словоливацъ Княж. Сербске Словолив. Геор. Л. Стаичъ, Словослаг. Княж.

Серб. Кньигоп. Ман. Н. Теодоровичъ, Учен. Словол. и печаторѣзацъ 2 кн. Гавр. Ѳадичъ, Ученикъ Кн. Серб. Кньигоп. Кѵпр. Ніколичъ. Манойло Соларъ. Ѳеод. М. Кирковичъ, жит. Сараєв. роѣ. у Плѣвльима. Авкс. Ѣедовичъ калфа Терз. роѣенъ у Ерцеговини. Новица Гавриловичъ Стеф. Миловановичъ роѣени у Крагуєвцу, Калфе Терз. Пет. Стефановичъ, Кал. Терг. изъ Брзана Окр. Краг. Софр. Іовановичъ, Кавеція Ягодина. Трѵф. Л. Стаичъ, Кроячъ. Благоє М. Сѵмичъ, Учит. І. Норм. Кл. Ѳеод. Цекичъ, Калфа Терз. Іванъ Вуковичъ и Ѳеод. Матичъ Ученици кньигопеч. Княж. Серб. 2. Пет. Радуловичъ, Терз. роѣ. у Майдану Рудничк. Живко Ніколиѣъ, Калфа Терз. изъ Валѣва Дим Ц. Петровичъ, роѣ у Звеѣану граду. (31)

Земунъ. Г. Петаръ Ѳеодосіевиѣъ Адвок. изъ Земуна за своє Г. Г. Предбройнике 10 кньига и многи други изъ многи мѣста Родолюбци 60 кньига.

Свега дакле єдна тысуѣа и петъ стотина на Србскѵ Пчелу за 1841 годину родолюбивы предбройника. — Ово є и найкраѣій засадъ Г. Ѳоши Павловичу и Милошу Попичу Сербске Пчеле одговоръ, и торжественый навѣшѣай: да ѣе ове године, као што се надамо, іошть єдна нова истогъ Дневника нашегъ частица около Юлія мѣсеца изыѣи на свѣтъ.

Многа и нама и цѣломъ Роду Сербскомъ немила обстоятелства узрокъ су была, што Пчела Сербска за 1841 годину ни є на време изъ Кньигопечатнѣ изышла: и зато какогодъ што смо увѣрени, да пасъ родолюбиви Читательи наши ни издалека због тога осудити не ѣеду, тако исто надати се морамо, да ѣеду сви родолюбиви Предчисленици наши у свако време Дневникъ нашъ съ благоволеніемъ народньимъ не као обычный Календаръ, но као Кньигу народности Сербске у руке своє пріимити.